

**WERSJA TYMCZASOWA, NINIEJSZY TEKST PODLEGA
DALSZEJ KOREKCIE JĘZYKOWEJ**

WERSJA TYMCZASOWA!

**NINIEJSZY TEKST PODLEGA DALSZEJ KOREKCIE
JĘZYKOWEJ**

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, 13.01.2004
COM(2004) 2 final

2004/0001 (COD)

Propozycja

DYREKTYWY PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

o usługach na Rynku Wewnętrznym

[SEC(2004)21]

(przedstawiona przez Komisję)

SPIS TREŚCI

STRESZCZENIE.....	3
1. POTRZEBA I CEL	5
2. TŁO	6
3. GŁÓWNE ELEMENTY DYREKTYWY	8
a) Dyrektywa ramowa	
b) Połączenie technik regulacyjnych	
c) Koordynacja procesów modernizacyjnych	
d) Podejście dynamiczne	
e) Ramy ułatwiające dostęp do usług	
4. PRACE PRZYGOTOWAWCZE.....	12
5. SPÓJNOŚĆ Z INNYMI KIERUNKAMI POLITYKI WSPÓLNOTOWEJ	13
6. ASPEKTY PRAWNE	17
a) Podstawa prawna oraz dobór instrumentu	
b) Subsydiarność	
c) Proporcjonalność	
7. PYTANIA SZCZEGÓŁOWE	20
a) Jakie działania obejmuje dyrektywa (artykuły 2 i 4)?	
b) Dlaczego pewne usługi lub dziedziny powinny zostać wyłączone z zakresu dyrektywy (artykuł 2)?	
c) Czym jest „pojedynczy punkt kontaktowy” (artykuł 6)?	
d) Jaka jest różnica między wymaganiami podlegającymi wyeliminowaniu (artykuł 14) a wymaganiami podlegającymi ocenie (artykuł 15)?	
e) Z czego będzie się składać procedura oceny wzajemnej (artykuły 9, 15, 30 i 40)?	
f) Jak wdrożenie artykułów 14, 15 i 16 Dyrektywy ma się do roli Komisji jako strażnika Traktatu, w szczególności w zakresie procedur stosowanych w przypadku naruszenia jego postanowień?	
g) Czy wymagania, które nie są wymienione w artykule 14 lub artykule 15, są uznawane za zgodne ze swobodą prowadzenia działalności gospodarczej przewidzianą w artykule 43 Traktatu?	
h) Dlaczego istnieje sekcja poświęcona specjalnie prawom usługobiorców (rozdział II sekcja 2)?	
i) Dlaczego uwzględniono kwestię delegowania obywateli krajów trzecich (artykuł 25)?	
j) Dlaczego zasada kraju pochodzenia nie ma zastosowania do pewnych kwestii lub działań (artykuł 17)?	

PODSUMOWANIE

1. Niniejsza propozycja Dyrektywy stanowi część procesu reformy gospodarczej zainicjowanej przez Lizbońską Radę Europejską w celu uczynienia do 2010 roku z UE gospodarki najbardziej konkurencyjnej i dynamicznej na świecie, opartej na wiedzy. Osiągnięcie tego celu nie jest możliwe bez ustanowienia prawdziwego Rynku Wewnętrznego w zakresie usług. Jak dotychczas nie było możliwe wykorzystanie znacznego potencjału wzrostu gospodarczego oraz tworzenia miejsc pracy, jaki zapewnia sektor usług, z uwagi na wiele przeszkód¹ opóźniających rozwój działalności usługowej na Rynku Wewnętrznym. Propozycja ta stanowi część strategii przyjętej przez Komisję w celu wyeliminowania tych przeszkód i stanowi kontynuację Raportu o Stanie Wewnętrznego Rynku Usług², który ukazał ich zakres i znaczenie.
2. Celem projektu Dyrektywy jest zapewnienie ram prawnych, które wyeliminują przeszkody w swobodzie zakładania przedsiębiorstw przez usługodawców, a także swobodnym przepływie usług między Państwami Członkowskimi, dając usługodawcom i usługobiorcom bezpieczeństwo prawne, jakiego potrzebują, aby korzystać z owych dwóch podstawowych swobód zapisanych w Traktacie. Propozycja obejmuje szeroki wachlarz gospodarczej działalności usługowej – z pewnymi wyjątkami, takimi jak usługi finansowe – i ma zastosowanie wyłącznie do usługodawców, których przedsiębiorstwa zostały założone w Państwie Członkowskim.
3. Aby wyeliminować przeszkody w realizacji swobody zakładania przedsiębiorstw, propozycja przewiduje:
  - administracyjne środki upraszczania procedur, w szczególności ustanowienie „*pojedynczych punktów kontaktowych*”, w których usługodawcy mogą dopełnić procedur administracyjnych dotyczących ich działalności, a także zobowiązanie umożliwienia ich realizacji *drogą elektroniczną*;
  - pewne zasady, które muszą być *zawarte w systemach zezwoleń* mających zastosowanie do działalności usługowej, w szczególności w odniesieniu do warunków i procedur dotyczących udzielania zezwoleń;
  - *zakaz niektórych szczególnie restrykcyjnych wymogów prawnych*, które mogą nadal obowiązywać w pewnych Państwach Członkowskich;
  - zobowiązanie do *dokonania oceny zgodności pewnych innych wymogów prawnych* z warunkami ustanowionymi w Dyrektywie, w szczególności w odniesieniu do proporcjonalności.

---

¹ „Strategia Rynku Wewnętrznego w zakresie Usług”, Informacja Komisji dla Rady i Parlamentu Europejskiego, COM (2000) 888 final, 29.12.2000.

² Raport Komisji dla Rady i Parlamentu Europejskiego w sprawie „Stanu Wewnętrznego Rynku Usług”, COM (2002) 441 final, 30.7.2002.

4. W celu wyeliminowania przeszkód w swobodnym przepływie usług, propozycja przewiduje:
  - zastosowanie **zasady państwa pochodzenia**, według której usługodawca podlega jedynie prawu kraju, w którym ma siedzibę jego przedsiębiorstwo, a Państwa Członkowskie nie mogą ograniczać świadczenia usług przez usługodawcę z siedzibą w innym Państwie Członkowskim. Zasadzie tej towarzyszą derogacje, które są ogólne lub tymczasowe, lub też które mogą być stosowane w indywidualnych przypadkach;
  - **prawo usługobiorców do korzystania z usług** z innych Państw Członkowskich bez ograniczeń wynikających z restrykcyjnych środków nałożonych przez ich kraj lub w wyniku dyskryminującego podejścia władz publicznych lub operatorów prywatnych. W przypadku pacjentów propozycja wyjaśnia okoliczności, w których Państwo Członkowskie może dokonać zwrotu kosztów opieki zdrowotnej zapewnionej w innym Państwie Członkowskim, pod warunkiem udzielenia zezwolenia;
  - **mechanizm udzielenia wsparcia usługobiorcom**, którzy korzystają z usługi świadczonej przez operatora z siedzibą w innym Państwie Członkowskim;
  - w przypadku **delegowania pracowników** w kontekście świadczenia usług, podział zadań między Państwem Członkowskim, z którego pochodzi pracownik a Państwem Członkowskim, do którego został on oddelegowany, oraz mające zastosowanie procedury nadzoru.
5. W celu ustanowienia wzajemnego zaufania między Państwami Członkowskimi niezbędnego do wyeliminowania tych przeszkód, propozycja przewiduje:
  - **harmonizację** ustawodawstwa w celu zagwarantowania równorzędnej ochrony ogólnych interesów w istotnych kwestiach, takich jak ochrona konsumenta, w szczególności w odniesieniu do zobowiązania usługodawcy w zakresie informacji, ubezpieczeń od odpowiedzialności zawodowej, działalności interdyscyplinarnej, rozstrzygnięcia sporów, a także wymiany informacji dotyczących jakości usługodawcy;
  - **silniejszą wzajemną pomoc między władzami krajowymi** w celu zapewnienia skutecznego nadzoru działalności usługowej na podstawie jasnego podziału ról pomiędzy Państwa Członkowskie oraz zobowiązań do współpracy;
  - **środki promowania jakości usług**, takie jak dobrowolna certyfikacja działalności, karty jakości lub współpraca między izbami handlowymi lub izbami rzemiosła;
  - zachęcanie do sporządzania **kodeksów postępowania** przez strony zainteresowane na szczeblu Wspólnoty w odniesieniu do pewnych kwestii, w tym w szczególności do przekazywania informacji handlowych przez zawody regulowane.
6. Aby propozycja ta mogła wejść w pełni w życie do 2010 roku, jest ona oparta na podejściu dynamicznym obejmującym wdrażanie fazowe (stopniowe) niektórych z jej postanowień, zobowiązanie do dodatkowej harmonizacji w pewnych konkretnych kwestiach (usługi przewozu gotówki, hazard i sądowa windykacja należności), gwarancję, że będzie ewoluować i że można określić wszelkie potrzeby wprowadzenia nowych

inicjatyw. Ponadto propozycja ta pozostaje bez uszczerbku dla jakiegokolwiek ustawodawczej lub innej inicjatywy wspólnotowej w dziedzinie ochrony konsumenta.

MEMORANDUM WYJAŚNIAJĄCE

1. POTRZEBA I CEL

Usługi są wszechobecne w dzisiejszej gospodarce i generują prawie 70% PNB oraz miejsc pracy, a także oferują znaczny potencjał rozwoju i tworzenia nowych miejsc pracy. Realizacja tego potencjału stanowi samo sedno procesu reformy gospodarczej uruchomionej przez Radę Europejską w Lizbonie i mającej na celu przekształcenie UE do 2010 roku w gospodarkę najbardziej konkurencyjną i dynamiczną na świecie, opartą na wiedzy. Jak dotąd nie było możliwe pełne wykorzystanie potencjału wzrostowego usług z uwagi na wiele przeszkód stojących na drodze rozwoju działalności usługowej między Państwami Członkowskimi.

W swoim Raporcie nt. „Stanu Wewnętrznego Rynku Usług”³ („Raport”), Komisja wymieniła te przeszkody i podsumowała, że *„dziesięć lat po przewidywanym zakończeniu budowy Rynku Wewnętrznego istnieje ogromna luka między wizją zintegrowanej gospodarki UE a rzeczywistością, jakiej doświadczają obywatele europejscy i europejscy usługodawcy.”* Przeszkody te oddziałują na szeroki wachlarz usług, takich jak usługi dystrybucyjne, agencje zatrudnienia, certyfikacja, laboratoria, usługi budowlane, agencje nieruchomości, rzemiosło, turystyka, zawody regulowane itp., a MSP (małe i średnie przedsiębiorstwa), które dominują w sektorze usług, szczególnie je odczuwają. MSP często rezygnują z poszukiwania szans, jakie daje Rynek Wewnętrzny, ponieważ nie mają środków na przeprowadzenie oceny ryzyka prawnego, jakie występuje w działalności transgranicznej, a następnie na zabezpieczenie się przed nim, ani też na radzenie sobie ze złożonymi procedurami administracyjnymi. Raport, a także ocena wpływu, która odnosi się do niniejszej propozycji, pokazują wpływ gospodarczy tej dysfunkcji, podkreślając, że stanowi ona znaczny hamulec dla gospodarki UE i jej potencjału wzrostowego, konkurencyjności i tworzenia miejsc pracy.

Owe przeszkody rozwoju działalności usługowej między Państwami Członkowskimi pojawiają się w szczególności w dwóch typach sytuacji:

- gdy usługodawca z jednego Państwa Członkowskiego pragnie uruchomić działalność w innym Państwie Członkowskim, aby świadczyć swoje usługi. (Na przykład, może podlegać nadmiernie uciążliwym systemom zezwoleń, nadmiernej biurokracji, dyskryminującym wymaganiom, testowi ekonomicznemu itp.);
- gdy usługodawca pragnie świadczyć usługę z Państwa Członkowskiego, z którego pochodzi do innego Państwa Członkowskiego, zwłaszcza poprzez tymczasowe przeniesienie się do innego Państwa Członkowskiego. (Na przykład, może podlegać obowiązkowi prawnemu założenia przedsiębiorstwa w drugim Państwie Członkowskim, obowiązkowi uzyskania tam zezwolenia, lub podlegać zastosowaniu przepisów dotyczących warunków wykonywania danej działalności, czy też nadmiernie rozbudowanym procedurom związanym z delegowaniem pracowników).

Odpowiednio, celem niniejszej propozycji Dyrektywy jest ustanowienie ram prawnych służących ułatwieniu realizacji swobody zakładania przedsiębiorstwa dla usługodawcy w Państwach Członkowskich oraz swobodnego przepływu usług między Państwami

³ COM (2002) 441 final, 30.7.2002.

Członkowskimi. Dąży ona do wyeliminowania pewnych przeszkód prawnych do osiągnięcia prawdziwego Rynku Wewnętrznego w zakresie usług, a także zagwarantowania usługodawcy i usługobiorcom bezpieczeństwa prawnego, jakie jest im niezbędne do realizacji w praktyce tych dwóch podstawowych swobód zapisanych w Traktacie.

2. TŁO

Niniejsza propozycja Dyrektywy stanowi część procesu politycznego uruchomionego w 2000 roku przez Radę Europejską:

W marcu 2000 roku, Rada Europejska w Lizbonie przyjęła program reform gospodarczych mających na celu uczynienie do roku 2010 z UE gospodarki najbardziej konkurencyjnej i dynamicznej, opartej na wiedzy. W tym kontekście przywódcy państw i rządów UE zaprosili Komisję i Państwa Członkowskie do zaprojektowania strategii służącej wyeliminowaniu przeszkód w swobodnym przepływie usług⁴.

W grudniu 2000 roku, w odpowiedzi na wezwanie wyrażone na szczycie w Lizbonie, Komisja przedstawiła „Wewnętrzną Strategię Rynku w zakresie Usług”⁵, która otrzymała pełne poparcie Państw Członkowskich⁶, Parlamentu Europejskiego⁷, Komitetu Ekonomiczno-Społecznego⁸ oraz Komitetu Regionów⁹. Celem tej strategii jest umożliwienie usługom przekraczania granic państw w ramach Unii Europejskiej z taką łatwością, jak gdyby przemieszczały się w ramach pojedynczego Państwa Członkowskiego. A przede wszystkim jest ona oparta na podejściu horyzontalnym obejmującym wszystkie sektory gospodarki, w których występują usługi, a także na procesie dwuetapowym, w którym pierwszy etap dotyczy zidentyfikowania trudności niedopuszczających do płynnego funkcjonowania Rynku Wewnętrznego w zakresie usług, a drugi – opracowania odpowiednich rozwiązań zidentyfikowanych problemów, a w szczególności horyzontalnego instrumentu prawnego.

W lipcu 2002 roku, Komisja przedstawiła swój raport dotyczący „*Stanu Wewnętrznego Rynku Usług*”, który stanowił zakończenie pierwszej fazy strategii i dostarczył wyczerpującą listę barier istniejących na Wewnętrznym Rynku Usług. Raport ten analizuje również wspólne cechy owych barier i przeprowadza wstępną ewaluację ich wpływu gospodarczego¹⁰.

W listopadzie 2002 roku, w swoich wnioskach dotyczących raportu Komisji¹¹ Rada przyjęła, że „dziesięć lat po przewidywanym ukończeniu tworzenia Rynku Wewnętrznego, nadal należy

⁴ Wnioski Prezydencji, Rada Europejska w Lizbonie, 24.3.2000, paragraf 17. Potrzeba podjęcia działań w tych dziedzinach została również uwypuklona na szczytach w Sztokholmie i w Barcelonie w latach 2001 i 2002.

⁵ „Strategia Rynku Wewnętrznego w zakresie Usług” Informacja Komisji dla Rady i Parlamentu Europejskiego. COM (2000) 888 final, 29.12.2000.

⁶ 2336. Spotkanie Rady w sprawie Rynku Wewnętrznego, Spraw Konsumentkich oraz Turystyki z dnia 12 marca 2001 roku, 6926/01 (Presse 103) par. 17.

⁷ Uchwała Parlamentu Europejskiego w sprawie Komunikatu Komisji pt. „Strategia Rynku Wewnętrznego w zakresie Usług” A5-0310/2001, 4.10.2001.

⁸ Opinia Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie Komunikatu Komisji pt. „Strategia Rynku Wewnętrznego w zakresie Usług” (opinia dodatkowa), CES 1472/2001 final, 28.11.2001.

⁹ Opinia Komitetu Regionów w sprawie Komunikatu Komisji pt. „Strategia Rynku Wewnętrznego w zakresie Usług”, CDR 134/2001 final, 27.06.2001.

¹⁰ Raport ten podjął w pewnym zakresie – w przypadku usług – ideę przedstawioną w uprzednim artykule 100b WE, dotyczącą listy działań krajowych.

¹¹ Wniosek dotyczący przeszkód w świadczeniu usług na Rynku Wewnętrznym na 2462. spotkaniu Rady w sprawie konkurencyjności (Rynek Wewnętrzny, Przemysł, Badania), Bruksela, 14 listopada 2002 r., 13839/02 (Presse 344).

wykonać znaczną pracę, aby Wewnętrzny Rynek Usług stał się rzeczywistością” i podkreśliła, „że należy przyznać bardzo wysoki priorytet polityczny usuwaniu barier ustawodawczych i pozaustawodawczych dotyczących usług na Rynku Wewnętrznym, jako elementu ogólnego celu ustanowionego przez Radę Europejską w Lizbonie: uczynienia z Unii Europejskiej najbardziej dynamicznej i konkurencyjnej gospodarki na świecie do roku 2010”. Rada nalegała na Komisję aby przyspieszyła prace nad inicjatywami przewidywanymi w drugim etapie strategii, a zwłaszcza nad instrumentem ustawodawczym.

W lutym 2003 roku, Parlament Europejski również przychylnie przyjął raport Komisji, podkreślając, że „nalega, aby Rada ds. Konkurencyjności potwierdziła zobowiązanie Państw Członkowskich do realizacji zasad państwa pochodzenia i wzajemnego uznawania jako istotnej podstawy ukończenia budowy Rynku Wewnętrznego w zakresie towarów i usług”¹², a także, że „cieszy się z propozycji instrumentu horyzontalnego, który ma zapewnić swobodny przepływ usług w formie wzajemnego uznania, z zachętą do uznawania automatycznego w jak największym zakresie, współpracy administracyjnej, a tam, gdzie jest to absolutnie niezbędne, harmonizacji”¹³.

W marcu 2003 roku, w celu wzmocnienia ekonomicznego wymiaru strategii lizbońskiej, Wiosenna **Rada Europejska** wezwała do wzmocnienia horyzontalnej roli Rady ds. Konkurencyjności, aby zwiększyć konkurencyjność i wzrost w ramach zintegrowanego podejścia do konkurencyjności, jakie zostanie określone przez Komisję. Ustanowienie przejrzystych i zrównoważonych ram prawnych ułatwiających swobodny przepływ usług na Rynku Wewnętrznym jest jednym z elementów niezbędnych do zapewnienia powodzenia nowej zintegrowanej strategii konkurencyjności.

W maju 2003 roku, zgodnie z „Strategią Rynku Wewnętrznego”¹⁴, **Komisja** oznajmiła, że „Komisja przedstawi propozycję Dyrektywy w sprawie usług na Rynku Wewnętrznym przed końcem roku 2003. Dyrektywa ta ustanowi przejrzyste i zrównoważone ramy prawne mające na celu wsparcie warunków dla prowadzenia działalności gospodarczej oraz świadczenia usług transgranicznych. Będzie oparta na mieszance wzajemnego uznawania, współpracy administracyjnej, harmonizacji, tam, gdzie jest to absolutnie niezbędne, a także zachęcania do stosowania europejskich kodeksów postępowania/regulaminów zawodowych”.

W październiku 2003 roku, Rada Europejska określiła Rynek Wewnętrzny jako kluczowy obszar poprawy konkurencyjności gospodarki europejskiej, a tym samym stworzenia warunków wspomagających wzrost i zatrudnienie. „Wzywa on Komisję do przedstawienia wszelkich dalszych propozycji niezbędnych do ukończenia budowy Rynku Wewnętrznego oraz pełnego wykorzystania jego potencjału, w celu stymulowania przedsiębiorczości oraz stworzenia prawdziwego Rynku Wewnętrznego w zakresie usług, uwzględniając jednocześnie potrzebę ochrony świadczenia i obrotu usługami interesu ogólnego”¹⁵.

---

¹² Uchwała Parlamentu Europejskiego z dnia 13 lutego 2003 r. w sprawie Komunikatu Komisji skierowanego do Rady, Parlamentu Europejskiego, Komitetu Społeczno-Ekonomicznego i Komitetu Regionów: Przegląd Strategii Rynku Wewnętrznego w roku 2002 – Realizacja przyrzeczenia” (COM (2002) 171 - C5-0283/2002 - 2002/2143 (COS)). A5-0026/2003; punkt 35.

¹³ Punkt 36.

¹⁴ „Strategia Rynku Wewnętrznego – Priorytety na lata 2003-2006” Komunikat Komisji skierowany do Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów, COM (2003) 238 z dnia 7.5.2003.

¹⁵ Wnioski Prezydencji, Rada Europejska z Brukseli, 16-17.10.2003, para 16.

3. GŁÓWNE CECHY DYREKTYWY

a) Dyrektywa ramowa

Dyrektywa ustanowi ogólne ramy prawne mające zastosowanie, z zastrzeżeniem pewnych wyjątków, do wszelkiej działalności gospodarczej obejmującej usługi. Owo podejście horyzontalne uzasadnia fakt, że – jak wyjaśniono w raporcie¹⁶ – przeszkody prawne w osiągnięciu prawdziwego Rynku Wewnętrznego w zakresie usług są często wspólne dla danej liczby różnych rozlicznych rodzajów działalności i mogą mieć wiele cech wspólnych.

Ponieważ propozycja dotyczy Dyrektywy ramowej, nie ma na celu ustanowienia szczegółowych zasad harmonizacji wszystkich przepisów w Państwach Członkowskich, mających zastosowanie do działalności usługowej. Doprowadziłoby to do nadmiernej regulacji oraz standaryzacji poszczególnych cech krajowych systemów regulujących usługi. Zamiast tego propozycja zajmuje się wyłącznie kwestiami istotnymi dla płynnego funkcjonowania Rynku Wewnętrznego w zakresie usług poprzez przyznanie priorytetu docelowej harmonizacji konkretnych punktów, nałożenie zobowiązań w celu osiągnięcia jasnych rezultatów bez uszczerbku dla technik prawnych, które zostaną zastosowane do ich wdrożenia, oraz wyjaśnienie odpowiednich ról Państwa Członkowskiego będącego państwem pochodzenia oraz Państwa Członkowskiego będącego miejscem przeznaczenia usługi. Propozycja odnosi się również do działań wdrożeniowych Komisji w zakresie sposobu stosowania pewnych przepisów.

Ustanawiając ogólne ramy prawne, propozycja uznaje specyfikę każdego zawodu lub dziedziny działalności. Dokładniej rzecz biorąc, uznaje szczególną naturę zawodów regulowanych i szczególną rolę samoregulacji. Na przykład propozycja ustanawia (artykuł 17) pewną liczbę derogacji od zasady kraju pochodzenia, które są bezpośrednio powiązane ze szczególną charakterystyką pewnych rodzajów działalności; zawiera również konkretne postanowienia dotyczące pewnej działalności, takiej jak ubezpieczenia zawodowe i gwarancje (artykuł 27), informacje handlowe przedstawiane przez zawody regulowane (artykuł 29) lub działania interdyscyplinarne (artykuł 30); na koniec, polega również na alternatywnych metodach regulacji, dostosowanych do pewnych rodzajów działalności, takich jak kodeksy postępowania dla zawodów regulowanych (artykuł 39).

Ponadto propozycja ta pozostaje bez uszczerbku dla jakichkolwiek inicjatyw ustawodawczych lub innych inicjatyw wspólnotowych w dziedzinie ochrony konsumenta.

b) Połączenie technik regulacyjnych

Propozycja Dyrektywy jest oparta na połączeniu technik regulacji działalności usługowej, w tym przede wszystkim:

- zasady państwa pochodzenia, według której usługodawcy podlegają wyłącznie prawu kraju, w którym mają siedzibę, a Państwa Członkowskie nie mogą ograniczać usług świadczonych przez operatorów z siedzibą w innym Państwie Członkowskim. Tym samym pozwala to operatorom na świadczenie usług w jednym lub więcej spośród innych Państw Członkowskich bez podlegania prawu tych Państw Członkowskich. Zasada ta oznacza również, że Państwo Członkowskie, z którego pochodzi usługodawca jest odpowiedzialne za skuteczny nadzór nad usługodawcami

¹⁶ COM (2002) 441 op cit, część II.

ustanowionymi na ich terytorium, nawet jeśli świadczą oni usługi na terytorium innych Państw Członkowskich;

- derogacji od zasady państwa pochodzenia, w szczególności w artykule 17, niezbędnej w celu uwzględnienia różnic w poziomie ochrony ogólnych interesów w pewnych dziedzinach, zakresu harmonizacji na szczeblu wspólnotowym, stopnia współpracy administracyjnej lub pewnych instrumentów wspólnotowych. Niektóre z tych derogacji będą miały zastosowanie przez okres przejściowy do roku 2010, a ich celem jest zapewnienie wystarczająco długiego okresu na harmonizację dodatkową w pewnych szczególnych kwestiach. Na koniec, możliwe są derogacje dotyczące indywidualnych przypadków, z zastrzeżeniem pewnych konkretnych warunków i procedur;
- ustanowienia zobowiązań do wzajemnej pomocy między władzami krajowymi, które są istotne dla zapewnienia wysokiego szczebla wzajemnego zaufania między Państwami Członkowskimi, na których oparta jest zasada kraju pochodzenia. Aby zapewnić skuteczność nadzoru, propozycja przewiduje wysoki stopień współpracy administracyjnej między władzami poprzez zorganizowanie podziału zadań nadzorczych, wymianę informacji oraz wzajemną pomoc;
- docelowej harmonizacji dla zapewnienia ochrony interesów ogólnych w pewnych ważnych dziedzinach, gdzie zbyt duże zróżnicowanie w poziomie ochrony, zwłaszcza w dziedzinie ochrony konsumenta, naruszyłoby wzajemne zaufanie, które jest niezbędne dla akceptacji zasady kraju pochodzenia i mogłoby usprawiedliwiać, zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości, środki ograniczające swobodę przemieszczania się. Harmonizacja jest również przewidziana w zakresie uproszczenia procedur administracyjnych oraz eliminacji pewnych typów wymagań;
- alternatywnych metod regulacji, które są istotne dla regulacji działalności usługowej. Propozycja w pełni uznaje ich rolę i zachęca zainteresowane strony do sporządzania – na szczeblu wspólnotowym – kodeksów postępowania w konkretnych kwestiach.

c) **Koordinacja procesów modernizacji**

Propozycja Dyrektywy ma za zadanie koordynować – na szczeblu Wspólnoty – modernizację krajowych systemów regulacji działalności usługowej w celu wyeliminowania przeszkód prawnych stojących na drodze do osiągnięcia prawdziwego Rynku Wewnętrznego w zakresie usług. Raport zwraca uwagę na opór przed modernizacją różnych krajowych ram prawnych i zaznacza, że „*podstawowe zasady Traktatu, waga przywiązywana do nich przez Trybunał, a także kontynuacja ambitnych programów z lat 1962 i 1985 nie zawsze prowadziły do korekty ustawodawstwa krajowego, czego należało oczekiwać.*”¹⁷

Dostosowanie ustawodawstwa w poszczególnych przypadkach oraz w poszczególnych Państwach Członkowskich po zastosowaniu przez Komisję procedur w przypadku naruszenia przepisów byłoby nieskutecznym sposobem reagowania na potrzebę modernizacji, jako że byłoby ono czystą reakcją na działanie Komisji, której brakowałoby wspólnej woli politycznej do osiągnięcia wspólnego celu.¹⁸ Dostosowanie ustawodawstwa przez wszystkie Państwa Członkowskie zgodnie ze wspólnymi zasadami i wspólnym harmonogramem umożliwi odniesienie korzyści z uzyskanego wzrostu gospodarczego na skalę europejską, uniknięcie

¹⁷ COM (2002) 441 op cit. część II, sekcja C 2.

¹⁸ Patrz ocena wpływu, paragraf 6.3.2.

zniekształcenia konkurencji między Państwami Członkowskimi, które dokonały zmian w różnym tempie, a także zachęci do lepszej mobilizacji do osiągnięcia tego celu, również pod względem podziału krajowych i wspólnotowych zasobów administracyjnych.

Aby dokonać transpozycji Dyrektywy, Państwa Członkowskie muszą:

- uprościć procedury administracyjne oraz formalności, którym podlega działalność usługowa (sekcje 1 i 2 rozdziału II), w szczególności poprzez zastosowanie pojedynczych punktów kontaktowych (artykuł 6), wykorzystanie procedur elektronicznych (artykuł 8) oraz uproszczenie procedur autoryzacji dostępu do oraz prowadzenia działalności usługowej (artykuły 10–13); należy zauważyć, że zobowiązania do przekazywania informacji (artykuł 7) oraz udostępniania procedur elektronicznych (artykuł 8) nie przeszkadzają Państwom Członkowskim w równoczesnym utrzymywaniu innych procedur i metod informowania;
- wyeliminować z ustawodawstwa pewną liczbę wymagań wymienionych w Dyrektywie, które utrudniają dostęp do i prowadzenie działalności usługowej (artykuły 14, 21, 29);
- zagwarantować w swoim ustawodawstwie swobodny przepływ usług z innych Państw Członkowskich i konsekwentnie zmienić wszelkie przepisy, które utrudniałyby taki przepływ (artykuły 16, 20, 23 oraz 25);
- dokonać oceny uzasadnienia oraz proporcjonalności liczby wymagań wymienionych w Dyrektywie, które – gdy istnieją w regulacjach – mogą znacznie ograniczać rozwój działalności usługowej (artykuły 9, 15 i 30). Ocena ta powinna prowadzić do wyeliminowania nieuzasadnionych wymagań i będzie podlegać wzajemnej ewaluacji, która może doprowadzić do wyciągnięcia wniosku – w stosownych przypadkach – że inne inicjatywy na szczeblu Wspólnoty są niezbędne.

d) Podejście dynamiczne

Znając skalę przeszkód określonych w raporcie, realizacja zadania polegającego na ustanowieniu rzeczywistego obszaru bez granic wewnętrznych dla usług będzie musiała potrwać. Modernizacja pewnych przepisów stosowanych przez Państwa Członkowskie będzie wymagała zasadniczych zmian (na przykład, ustanowienia pojedynczych punktów kontaktowych oraz zastosowania procedur elektronicznych), harmonizacji dodatkowej, dostosowanej do danej działalności, a także uwzględnienia rozwoju integracji Wspólnoty w innych dziedzinach. Aby uniknąć podejścia statycznego, które zajmuje się pojedynczym problemem, a pozostawia inne bez rozwiązania, propozycja Dyrektywy przyjmuje podejście etapowe, mające na celu osiągnięcie prawdziwego Wewnętrznego Rynku Usług do roku 2010. Propozycja ta przewiduje więc:

- stopniowe wdrażanie pewnych postanowień (artykuły 6–8)
- harmonizację dodatkową w pewnych konkretnych zagadnieniach, tzn. dotyczących usług przewozu gotówki, hazardu, a także sądowej windykacji należności (artykuł 40 (1)), które są przedmiotem derogacji tymczasowych od zasady kraju pochodzenia (artykuł 18). Dodatkowo, określona mogłaby zostać potrzeba dalszej harmonizacji,

zwłaszcza w dziedzinie ochrony konsumenta i umów transgranicznych (artykuł 40(2) d);

- rozszerzenie zakresu stosowania zasady państwa pochodzenia, w miarę jak przepisy są harmonizowane w pewnych obszarach (artykuły 17 punkt 21 oraz 19(2))
- możliwość podjęcia przez Komisję działań wdrożeniowych dotyczących sposobu, w jaki pewne postanowienia będą wdrażane (artykuł 42)
- określenie potrzeby wprowadzenia nowych inicjatyw, w szczególności poprzez wzajemną ocenę (artykuł 40(2)).

Dynamikę propozycji można podsumować w sposób następujący:

1 rok po przyjęciu (planowany: 2005)	Termin transpozycji (planowany: 2007)	Nie później niż 31 grudnia 2008 r.	1 stycznia 2010 r.	Brak konkretnych terminów; zgodnie z potrzebami	W miarę postępów harmonizacji na szczeblu Wspólnoty
Propozycje Komisji dotyczące harmonizacji dodatkowej (artykuł 40) dotyczący: - przewozu gotówki - hazardu - sądowej windykacji należności	Eliminacja wymogów zakazanych (artykuł 14) Eliminacja ograniczeń swobodnego przepływu (rozdział III) z wyjątkiem przypadku derogacji przejściowych (artykuł 18) lub wspomnianych w artykule 17 - Harmonizacja systemów zezwoleń (artykuły 10–13) - Harmonizacja jakości usług (rozdział IV) - Pomoc wzajemna (rozdział V) Ocena wzajemna: - raport składany przez każde PC w zakresie oceny wymagań we własnym systemie prawnym (artykuły 9, 15 i 30) - każde PC reaguje na raporty przedkładane przez inne PC w ciągu sześciu miesięcy	- Pojedyncze punkty kontaktowe (artykuł 6) - Prawo do informacji (artykuł 7) - Procedury drogą elektroniczną (artykuł 8) Ocena wzajemna: - raport podsumowujący przedstawiony przez Komisję, któremu w stosownych przypadkach towarzyszą propozycje dodatkowych inicjatyw (artykuł 41)	Koniec derogacji przejściowych od zasady kraju pochodzenia (artykuł 18(2)) dla: - przewozu gotówki - hazardu - sądowej windykacji należności	Działania wdrożeniowe (komitologia) (artykuł 42) - procedury elektroniczne - pomoc dla odbiorców - informacje dotyczące usługodawców oraz ich usług - ubezpieczenia i gwarancje zawodowe, - pomoc wzajemna - ocena wzajemna. Określenie potrzeby wprowadzania nowych inicjatyw (artykuł 40(2)) w wyniku: - doświadczeń derogacji w poszczególnych przypadkach - brak kodeksów postępowania. przegląd wspólnotowego dorobku prawnego (<i>acquis</i>) w obszarze ochrony konsumenta oraz kontynuacja Planu Działań Komisji w sprawie prawa zobowiązań.	Zakres derogacji od zasady kraju pochodzenia w odniesieniu do umów zawieranych przez konsumentów oraz derogacji w przypadkach indywidualnych (artykuł 19) jest ograniczony do obszaru niezharmonizowanego.

e) **Ramy służące ułatwieniu dostępu do usług**

W raporcie podkreślono, że użytkownicy usług, a w szczególności konsumenci są – wraz z MSP – głównymi poszkodowanymi na skutek braku prawdziwego Rynku Wewnętrznego w zakresie usług: zasadniczo nie mogą oni skorzystać z szerokiej gamy usług o konkurencyjnych cenach, a tym samym lepszej jakości życia, jakiej mogliby oczekiwać na obszarze bez granic wewnętrznych.

Poprzez utworzenie warunków i stabilności prawnej niezbędnych do rozwoju działalności usługowej między Państwami Członkowskimi, a tym samym rozszerzenie zakresu dostępnych usług, Dyrektywa przyniesie bezpośrednią korzyść usługobiorcom. Zagwarantuje również lepszą jakość oferowanych usług dzięki umożliwieniu wzrostu skuteczności nadzoru nad działalnością usługową na szczeblu Wspólnoty.

Propozycja również:

- przewiduje prawo usługobiorców do korzystania z usług usługodawców, których siedziby znajdują się w innych Państwach Członkowskich, bez ograniczeń wynikających z restrykcyjnych środków stosowanych przez ich kraj miejsca zamieszkania (artykuł 20) lub dyskryminującego zachowania ze strony władz publicznych lub operatorów prywatnych (artykuł 21). Dla odbiorców usług zdrowotnych propozycja wyjaśnia, zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości, okoliczności, w których Państwo Członkowskie może przejąć koszty opieki zdrowotnej świadczonej w innym Państwie Członkowskim z zastrzeżeniem otrzymania wcześniej zezwolenia;
- gwarantuje szczególną pomoc dla usługobiorcy w jego własnym Państwie Członkowskim, w formie informacji dotyczących ustawodawstwa w innych Państwach Członkowskich, dostępnych środków zadośćuczynienia, a także stowarzyszeń lub organizacji oferujących pomoc praktyczną (artykuł 22);
- znacznie wzmacnia prawo usługobiorców do informacji dotyczących usług, tak aby umożliwić im dokonanie w pełni świadomego wyboru. W chwili obecnej niektóre dziedziny działalności usługowej podlegają już wymaganiom przejrzystości na mocy przepisów wspólnotowych, jednak wiele innych nie – z uwagi na brak przepisów mających zastosowanie do wszystkich rodzajów działalności usługowej (artykuły 26, 27, 28, 30, 31 oraz 32);
- wzmacnia ochronę usługobiorców poprzez wskazanie wymagań dotyczących jakości usługodawcy – przede wszystkim w odniesieniu do obowiązku wykupienia ubezpieczenia od odpowiedzialności zawodowej w przypadku usług, w których występuje szczególne ryzyko dla zdrowia, bezpieczeństwa lub finansowe dla usługobiorcy (artykuł 27) – postanowienia dotyczące działalności interdyscyplinarnej (artykuł 30) oraz rozstrzygania sporów (artykuł 32).

4. PRACE PRZYGOTOWAWCZE

Niniejsza propozycja jest wynikiem wielu analiz, badań i konsultacji z Państwami Członkowskimi, Parlamentem Europejskim oraz innymi stronami zaangażowanymi, które

odbyły się od daty wprowadzenia Strategii Rynku Wewnętrznego dotyczącej Usług w grudniu 2000 roku, a które zostały opisane w ocenie wpływu regulacji. Komitet Ekonomiczny i Społeczny oraz Komitet Regionów również wniosły znaczny wkład do Strategii.

5. SPÓJNOŚĆ Z INNYMI KIERUNKAMI POLITYKI WSPÓLNOTOWEJ

Rynek Wewnętrzny w zakresie usług nie zostanie ustanowiony poprzez zastosowanie samego instrumentu prawnego, lecz wymagane będzie zastosowanie środków towarzyszących. Z prawnego punktu widzenia propozycja jest zgodna z innymi instrumentami wspólnotowymi: w przypadkach, w których działalność usługowa jest już objęta jednym lub większą liczbą instrumentów wspólnotowych, Dyrektywa i owe instrumenty będą miały zastosowanie łącznie, wymagania jednego instrumentu stosowane będą jako uzupełniające obok innych przepisów. W przypadkach, w których wystąpić mogą kwestie zgodności w związku z danym artykułem, ten ostatni przewiduje derogacje (na przykład w artykule 17) lub odpowiednie klauzule opisujące stosunek między Dyrektywą a innymi instrumentami wspólnotowymi, w celu zapewnienia spójności. Co więcej, propozycja ta nie narusza jakichkolwiek ustawodawczych lub innych inicjatyw wspólnotowych w dziedzinie ochrony konsumenta.

W trakcie realizacji jest obecnie cała gama innych uzupełniających inicjatyw wspólnotowych:

- Konkurencyjność usług dla biznesu. Równocześnie z niniejszą propozycją Dyrektywy dotyczącej usług na Rynku Wewnętrznym, Komisja zaprezentowała Komunikat dotyczący Konkurencyjności Usług dla Biznesu oraz ich wkładu dla wyników przedsiębiorstw europejskich¹⁹, w którym podkreśla wagę usług dla biznesu dla konkurencyjności UE, a także wskazuje wiele środków pomocniczych, w tym w szczególności utworzenie Forum Europejskiego dla usług dla biznesu. Choć Dyrektywa ma na celu usuwanie barier prawnych i administracyjnych, konkurencyjność sektora usług zależy również od pewnej liczby uzupełniających środków ekonomicznych, określonych w Komunikacie dotyczącym usług dla biznesu;
- Kwalifikacje zawodowe. Niniejsza propozycja Dyrektywy uzupełnia propozycję Dyrektywy dotyczącej uznawania kwalifikacji zawodowych²⁰, przy założeniu, że zajmuje się kwestiami innymi niż kwalifikacje zawodowe – takimi jak ubezpieczenia odpowiedzialności zawodowej, komunikacja handlowa oraz działania interdyscyplinarne. Obydwie propozycje są w pełni komplementarne, ponieważ – tam, gdzie chodzi o swobodę prowadzenia działalności gospodarczej – mają na celu ułatwienie usługodawcy założenia przedsiębiorstwa, a w odniesieniu do swobody przepływu usług – są oparte na zasadzie kraju pochodzenia.
- Delegowanie pracowników. Warunki zatrudnienia i pracy mające zastosowanie w przypadku delegowania pracowników zostały określone w Dyrektywie 96/71/WE²¹, która przewiduje stosowanie określonych przepisów kraju, na którego terytorium pracownik został oddelegowany. Dla spójności z tą Dyrektywą, artykuł 17 niniejszej propozycji Dyrektywy zawiera derogację od zasady kraju pochodzenia, tam, gdzie dotyczy tych przepisów. Aby ułatwić swobodny przepływ usług oraz stosowanie Dyrektywy 96/71/WE, propozycja wyjaśnia podział zadań między krajem pochodzenia a Państwem Członkowskim, do którego pracownik został oddelegowany, a także procedury nadzoru administracyjnego (artykuł 24).

¹⁹ COM/2003/747

²⁰ Propozycja Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych, COM/2002/0119 tekst jednolity, 7.3.2002.

²¹ Dyrektywa 96/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 1996 roku, dotycząca delegowania pracowników w ramach świadczenia usług.

- Zwrot kosztów opieki zdrowotnej. Propozycja Dyrektywy zajmuje się szczególną kwestią zgodności systemów wcześniejszego zezwolenia na przejęcie kosztów opieki zdrowotnej świadczonej w innym Państwie Członkowskim z zasadą swobody przepływu usług. Artykuł 23 projektu zawiera rozróżnienie między opieką szpitalną i pozaszpitalną, co zostało wyraźnie określone w skonsolidowanym orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości²². Jeśli chodzi o okoliczności, w których takie wcześniejsze zezwolenie jest uzasadnione, propozycja wyjaśnia szczególne warunki autoryzacji, zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości. Szersze zagadnienia dotyczące przemieszczania się pacjentów oraz zmian opieki zdrowotnej w Unii Europejskiej, w tym prawa pacjentów, a także ich obowiązki; ułatwienie współpracy między systemami opieki zdrowotnej; zapewnianie wystarczających informacji dla pacjentów, przedstawicieli zawodów medycznych oraz twórców polityki; zapewnienie dostępu oraz jakości transgranicznej opieki zdrowotnej; wpływ rozszerzenia Unii; a ogólnie: jak zwiększyć stabilność prawną i pogodzić cele krajowe ze zobowiązaniami europejskimi w tym obszarze, poruszono w trakcie dyskusji na wysokim szczeblu Wiosną 2004 roku Komisja opublikuje Komunikat ustanawiający kompleksową strategię rozwiązywania problemów dotyczących przemieszczania się pacjentów oraz opieki zdrowotnej, który będzie zawierał propozycje odpowiadające rekomendacjom powstałym w trakcie dyskusji na wysokim szczeblu. .
- Bezpieczeństwo usług. Komisja przedstawiła raport dotyczący bezpieczeństwa usług dla konsumentów²³, w którym podkreśla znaczny brak danych i informacji dotyczących ryzyka i bezpieczeństwa usług. Stwierdza również, że niemożliwe jest określenie konkretnych luk w systemach Państw Członkowskich lub znacznych różnic w poziomie ochrony, a także że brakuje barier w handlu wynikających z różnych wymagań krajowych, które mogłyby uzasadniać harmonizację krajowych przepisów dotyczących bezpieczeństwa usług. Raport zawiera wnioski, zgodnie z którymi priorytetem działań Wspólnoty musi być udoskonalenie procesu gromadzenia kluczowych danych w tej dziedzinie i ustanowienie systemu wymiany informacji dotyczących polityki oraz zmian regulacyjnych. Jeśli wydaje się, że istnieje taka potrzeba, przyjęte zostaną środki ustanawiające procedury definiowania standardów europejskich. Raport przewiduje ustanowienie w tym celu odpowiednich ram wspólnotowych. Analizy te są więc uzupełniające w stosunku do niniejszej propozycji Dyrektywy, a także spójne z nią, a propozycja dodatkowo przewiduje możliwości derogacji indywidualnych, mających na celu zagwarantowanie bezpieczeństwa usług (artykuł 19). Rada, w swojej uchwale z dnia 1 grudnia 2003 roku w sprawie bezpieczeństwa usług²⁴, przychylnie przyjęła raport Komisji.
- Usługi interesu ogólnego. Komisja rozpoczęła szeroko zakrojoną debatę w sprawie roli Unii Europejskiej w promowaniu świadczenia wysokiej jakości usług interesu ogólnego na podstawie *Zielonej Księgi w sprawie usług interesu ogólnego*²⁵. Niniejsza propozycja Dyrektywy nie zajmuje się tą kwestią jako taką, ani też kwestią otwarcia tych usług na konkurencję. Obejmuje wszystkie usługi odpowiadające działalności gospodarczej w rozumieniu orzecznictwa Trybunału w związku z artykułem 49 Traktatu. Tym samym nie obejmuje usług interesu ogólnego nie posiadających charakteru ekonomicznego, a jedynie usługi ogólnego interesu gospodarczego. Należy zauważyć, że w niniejszym projekcie pewne działania, które można powiązać z

²² Patrz „Raport w sprawie zastosowania zasad Rynku Wewnętrznego do usług zdrowotnych: wdrożenie praktyki sądowej Trybunału przez Państwa Członkowskie”, Dokument Roboczy Personelu Komisji, SEC (2003) 900, 28.7.2003.

²³ Raport w sprawie bezpieczeństwa usług dla konsumentów, COM (2003) 313 tekst jednolity z dnia 6.6.2003.

²⁴ OJ C 299 z dnia 10.12.2003, str. 1.

²⁵ COM (2003) 270 tekst jednolity, 21.5.2003.

usługami ogólnego interesu gospodarczego, podlegają, w takim zakresie, w jakim jest to uzasadnione ich szczególnym charakterem, derogacjom od zasady kraju pochodzenia. Obejmują one w szczególności usługi pocztowe, transport oraz usługi dostawy energii elektrycznej, gazu i wody. Propozycja nie obejmuje również komunikacji elektronicznej w takim zakresie, w jakim dotyczy to kwestii ujętych w pakiecie ustawodawczym przyjętym w 2002 roku, ani też usług transportowych w zakresie, w jakim podlegają regulacji innych instrumentów wspólnotowych na podstawie artykułu 71 lub Artykułu 80(2) Traktatu. Nawet w dziedzinach objętych Dyrektywą nie ma to wpływu na swobodę Państw Członkowskich w określaniu, co uważają za usługi interesu ogólnego i jak powinny one funkcjonować. W szczególności Dyrektywa nie wpływa na swobodę Państw Członkowskich w zakresie organizowania publicznych usług nadawczych zgodnie z protokołem 32 Traktatu w sprawie publicznych usług nadawczych w Państwach Członkowskich.

- Negocjacje GATS. Propozycja Dyrektywy jest instrumentem Rynku Wewnętrznego i tym samym dotyczy wyłącznie usługodawców z siedzibami w Państwie Członkowskim, w tym między innymi, jak określono w Artykule 48 Traktatu, spółek lub firm utworzonych zgodnie z prawem Państwa Członkowskiego i posiadających siedzibę, administrację centralną lub główne miejsce prowadzenia działalności w ramach Wspólnoty. Nie obejmuje aspektów zewnętrznych a także nie dotyczy, w szczególności:

- przypadku operatorów z krajów trzecich, którzy pragną założyć działalność gospodarczą w Państwie Członkowskim (pierwsze założenie działalności gospodarczej w UE)
- przypadku operatorów z krajów trzecich, którzy pragną świadczyć usługi w UE
- przypadku oddziałów spółek z krajów trzecich w Państwie Członkowskim (w rozumieniu artykułu 48 Traktatu) które, nie będąc spółkami utworzonymi zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego, nie mogą skorzystać z postanowień niniejszej Dyrektywy.

Międzynarodowy handel usługami objęty jest negocjacjami międzynarodowymi, zwłaszcza w ramach GATS. W związku z tym należy podkreślić, że UE jest bardzo otwartym rynkiem w porównaniu z rynkami wielu spośród jej partnerów handlowych. Projekt nie wpływa na te negocjacje, które mają na celu ułatwienie handlu usługami i które wzmacniają istniejącą po stronie UE potrzebę szybkiego stworzenia prawdziwego Rynku Wewnętrznego w zakresie usług, aby zagwarantować konkurencyjność przedsiębiorstw europejskich oraz wzmocnić pozycję negocjacyjną Europy.

- eEurope (e-Europa): Inicjatywa eEurope oraz Plan Działań eEurope 2005 mają na celu rozwijanie nowoczesnych usług publicznych oraz dynamicznego otoczenia dla handlu elektronicznego w UE. eGovernment (e-Rząd) jest jednym z kluczowych elementów wdrażania inicjatywy eEurope, a także odgrywa ważną rolę w realizacji Strategii Lizbońskiej. Propozycja jest tym samym spójna z celem inicjatywy eGovernment, ponieważ ma na celu uproszczenie procedur administracyjnych.
- Nieuczciwe praktyki handlowe. Proponowana Dyrektywa w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych między przedsiębiorstwami a konsumentami²⁶ reguluje te praktyki

---

²⁶ Propozycja Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady dotycząca nieuczciwych praktyk handlowych między przedsiębiorstwem a konsumentem na Rynku Wewnętrznym i zmieniająca Dyrektywy 84/450/EWG, 97/7/WE oraz 98/27/WE (Dyrektywa dotycząca Nieuczciwych Praktyk Handlowych). COM (2003) 356 tekst jednolity z

handlowe, które szkodzą interesom ekonomicznym konsumentów. Propozycja ta nie obejmuje szerszej regulacji działań ekonomicznych, takich jak warunki prowadzenia działalności gospodarczej. Ma na celu zmniejszenie barier dla Rynku Wewnętrznego, jakie powstają z fragmentarycznego podejścia do regulacji zachowania przedsiębiorców w odniesieniu do konsumentów, takich jak wprowadzające w błąd lub agresywne taktyki sprzedaży.

- Współpraca między władzami krajowymi odpowiedzialnymi za stosowanie prawa konsumenckiego. Propozycja Komisji dotycząca Rozporządzenia²⁷ w sprawie współpracy w obszarze ochrony konsumenta ustanawia sieć władz właściwych odpowiedzialnych za ochronę konsumentów w wymianie transgranicznej. Propozycja gwarantuje, że każde Państwo Członkowskie na życzenie chroni skutecznie wszystkich konsumentów UE przed nieuczciwymi przedsiębiorcami działającymi na jego terytorium. Aby zapewnić skuteczne i efektywne środki przymusu w przypadkach wymiany transgranicznej, Rozporządzenie harmonizuje pewne uprawnienia i procedury w ramach Państw Członkowskich. Eliminuje również bariery wewnątrz Państw Członkowskich, przeszkadzające w ochronie konsumentów zagranicznych. Postanowienia dotyczące współpracy zawarte w niniejszej Dyrektywie, które nie zajmują się tymi samymi problemami, zostaną uzupełnione o regulacje dotyczące ochrony konsumenta.
- Zmiana acquis dotyczącego ochrony konsumenta. Niniejsza propozycja Dyrektywy jest spójna z uaktualnionym acquis dotyczącym ochrony konsumenta, w tym z działaniami zmierzającymi do pełnej harmonizacji, zwłaszcza w obszarze prawa zobowiązań.
- Dyrektywa 98/34/WE dotycząca notyfikacji. W przypadku projektu ustawy krajowej zawierającego wymaganie wymienione w artykule 15(2) niniejszego projektu Dyrektywy, które ma zastosowanie szczególnie do usługi społeczeństwa informacyjnego, a tym samym mieści się w zakresie stosowania Dyrektywy 98/34/WE, ze zmianami wprowadzonymi Dyrektywą 98/48/WE, notyfikacja o takim projekcie zgodnie z Dyrektywą 98/34/WE, ze zmianami wprowadzonymi Dyrektywą 98/48/WE będzie również zgodne z artykułem 15(6) niniejszej Dyrektywy. Co więcej Komisja bada obecnie możliwość rozszerzenia zakresu stosowania Dyrektywy 98/34/WE do usług innych niż usługi społeczeństwa informacyjnego. W tym przypadku procedura notyfikacji przewidziana ową Dyrektywą, w odniesieniu do wspomnianych usług, zastępuje notyfikację określoną w artykule 15(6) niniejszej Dyrektywy.
- Międzynarodowe prawo prywatne. Komisja przedstawiła dwie inicjatywy w dziedzinie zasad prawa kolizyjnego:
  - propozycję Rozporządzenia w sprawie prawa mającego zastosowanie do zobowiązań pozaumownych²⁸, które ma za zadanie ustanowienie wspólnych zasad dotyczących prawa kolizyjnego, w celu ustalenia prawa właściwego w sprawach pozaumownych (prawo właściwe mogłoby być prawem kraju trzeciego). Aby zagwarantować spójność z instrumentami, takimi jak np. niniejsza propozycja Dyrektywy, które są przyjmowane w ramach polityki Rynku Wewnętrznego i które stosują zasadę kraju pochodzenia, propozycja Rozporządzenia stanowi

---

dnia 18.06.2003

²⁷ Propozycja Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie współpracy między władzami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów w zakresie ochrony konsumenta („Rozporządzenie w sprawie współpracy w zakresie ochrony konsumenta”) COM (2003) 443 tekst jednolity z dnia 18.07.2003

²⁸ Propozycja Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przepisów mających zastosowanie do zobowiązań pozaumownych („Rzym II”). COM (2003) 427 tekst jednolity.

(w artykule 23(2)) o szczególnej derogacji, aby zapewnić zastosowanie tej zasady;

- Zieloną Księgę w sprawie przekształcenia Konwencji Rzymskiej z 1980 roku w sprawie przepisów mających zastosowanie do zobowiązań umownych, w instrument wspólnotowy²⁹. W Zielonej Księdze Komisja stwierdza jednoznacznie, że *“jest oczywiste dla Komisji, że taki instrument nie może naruszać zasad Rynku Wewnętrznego zawartych w Traktacie lub w prawie wtórnym”*.

Owe instrumenty mogą jednak odegrać istotną rolę nie tylko w przypadku działań, które nie zostały objęte niniejszą Dyrektywą, ale również w przypadku kwestii, które są celem derogacji od zasady kraju pochodzenia, a zwłaszcza derogacji dotyczącej umów zawieranych przez konsumentów, a także derogacji dotyczącej zobowiązania pozaumownego usługodawcy w przypadku wypadku, który wydarzył się w kontekście jego działalności i dotyczy osoby w Państwie Członkowskim, które odwiedza usługodawca.

Na koniec należy zauważyć, że kwestia określenia właściwości sądów nie jest przedmiotem niniejszej Dyrektywy lecz Rozporządzenia Rady (WE) 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 roku w sprawie właściwości sądowej oraz uznawania oraz egzekucji orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych lub innych instrumentów wspólnotowych, takich jak Dyrektywa 96/71/WE.

6. ASPEKTY PRAWNE

a) Podstawa prawna i dobór instrumentu

Projekt Dyrektywy jest oparty na artykułach 47(2) i 55 Traktatu³⁰, a także artykułach 71 i 80 (2) Traktatu w kwestiach dotyczących transportu, który nie podlega regulacji przez inne instrumenty wspólnotowe oparte na ostatnich dwóch artykułach. Ta podstawa prawna jest uzasadniona zarówno jej celem, jak i treścią:

- cel: Dyrektywy przyjęte na podstawie artykułu 47(2) muszą mieć na celu „*ułatwienie osobom podejmowania i prowadzenia działalności jako osobom pracującym na własny rachunek*”, co jest dokładnie celem niniejszej propozycji;
- treść: treść propozycji jest wyraźnie nakierowana na skuteczne eliminowanie przeszkód w swobodzie prowadzenia działalności gospodarczej oraz swobodnym przepływie usług poprzez wprowadzenie postanowień, które zakazują pewnych wymagań, a także gwarantują swobodny przepływ usług. Inne postanowienia harmonizują pewne kwestie w sposób ukierunkowany lub gwarantują współpracę administracyjną w zakresie niezbędnym do eliminacji tych przeszkód.

Jeśli chodzi o dobór instrumentu, artykuł 47(2) określa zastosowanie Dyrektywy.

b) Subsydiarność

Propozycja Dyrektywy ma na celu wyeliminowanie przeszkód prawnych w swobodzie prowadzenia działalności gospodarczej dla usługodawców oraz swobodnym przepływie usług.

²⁹ Zielona Księga w sprawie przekształcenia Konwencji Rzymskiej z 1980 roku w sprawie przepisów dotyczących zobowiązań umownych w instrument wspólnotowy oraz jego modernizację, COM (2002) 654 tekst jednolity, 14 stycznia 2003 r.

³⁰ Artykuł 55 odnosi się do artykułu 47(2), sprawiając, że ma on zastosowanie do swobodnego przepływu usług.

Wspomniane przeszkody zostały wyraźnie określone na podstawie skarg, wniosków i zapytań przekazanych przez Parlament Europejski, konsultacji zainteresowanych stron, a także badań i analiz.

Celu tego nie można osiągnąć poprzez działanie jednostronne, prowadzone przez Państwa Członkowskie. Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości, niektóre z tych przeszkód mogą być uzasadnione brakiem instrumentów wspólnotowych, a tym samym, jeśli mają zostać wyeliminowane, wymagają wcześniejszej koordynacji programów krajowych, w tym poprzez współpracę administracyjną. Inne przeszkody są niezgodne z artykułami 43 i 49 Traktatu, jednak nie zostały jeszcze wyeliminowane przez Państwa Członkowskie z ich własnej inicjatywy i będą wymagały indywidualnego traktowania poprzez zastosowanie dużej liczby procedur w sytuacji naruszenia przepisów, które – jak już podkreślono – byłyby równie nieskuteczne, jak niemożliwe do zarządzania.

Co więcej, troska o utrzymanie minimum ingerencji w krajowe reżimy prawne uzasadniła pewne wybory legislacyjne:

- propozycja nie prowadzi do szczegółowej i systematycznej harmonizacji wszystkich przepisów krajowych odnoszących się do usług; ogranicza się do istotnych aspektów, które należy poddać koordynacji, aby zagwarantować swobodę prowadzenia działalności gospodarczej oraz swobodny przepływ usług;
- zastosowanie zasady państwa pochodzenia umożliwi osiągnięcie celu polegającego na zagwarantowaniu swobodnego przepływu usług, jednocześnie pozwalając na współistnienie różnych reżimów krajowych ze wszystkimi ich odmiennymi cechami charakterystycznymi. Reżimy te nie mogą być wykorzystywane do ograniczania świadczenia usług przez operatora z siedzibą w innym Państwie Członkowskim;
- propozycja unika interferencji z organizacją instytucjonalną regulacji usług w Państwach Członkowskich. Na przykład określa jedynie funkcje pojedynczych punktów kontaktowych bez narzucania jakichkolwiek charakterystyk instytucjonalnych, (rodzaj organu – administracyjny, izba handlowa, organizacja zawodowa itp.); podobnie, w definicji „władzy właściwej”, propozycja (artykuł 4(8)) bierze pod uwagę fakt, że władza właściwa dla danej działalności może – w zależności od Państwa Członkowskiego – być organem zawodowym, organem rządowym lub stowarzyszeniem zawodowym, jednak nie narzuca żadnej z tych możliwości.

c) Proporcjonalność

Zasada proporcjonalności wspomniana w artykule 5 Traktatu jest czynnikiem stanowiącym podstawę kilku wyborów legislacyjnych w propozycji Dyrektywy:

- wybór między rodzajami regulacji: harmonizacja jest proponowana wyłącznie jako ostateczność w sprawach, dla których ani współpraca administracyjna, ani poleganie na przyjęciu kodeksów postępowania przez zainteresowane strony na szczeblu Wspólnoty nie są wystarczające; harmonizację proponuje się w obszarach, w których dowiedziono, że jest to niezbędne, takich jak ochrona konsumenta;
- treść harmonizacji: propozycja przyznaje najwyższy priorytet obowiązkom usługodawców dotyczącym informacji, tak aby odbiorcy mogli dokonać świadomego wyboru;
- równowaga między różnymi metodami regulacyjnymi: Dyrektywa proponuje równowagę między zakresem zasady państwa pochodzenia z jednej strony a zakresem harmonizacji, współpracą administracyjną i zależnością od kodeksów postępowania, a także liczbą i zakresem derogacji od zasady państwa pochodzenia z drugiej strony.

Proponowana równowaga stanowi selektywne i elastyczne podejście, które w pełni uwzględnia interesy wszystkich zainteresowanych stron;

- troska o zapewnienie odpowiednich ram dla MSP: postanowienia dotyczące pojedynczych punktów kontaktowych, procedury elektroniczne, informacje i wsparcie dla usługodawców, zasada kraju pochodzenia, uproszczenie procedur delegowania pracowników, a także dobrowolne środki związane z polityką jakości itp. wszystkie są bezpośrednio rezultatem chęci ułatwienia MSP korzystania z przysługujących im swobód Rynku Wewnętrznego.

Wszystkie te wybory legislacyjne umożliwiają zaproponowanie zrównoważonego instrumentu zawierającego postanowienia, które nie wychodzą poza to, co jest niezbędne dla osiągnięcia celu jakim jest ustanowienie prawdziwego Rynku Wewnętrznego w zakresie usług.

7. PYTANIA SZCZEGÓŁOWE

a) Jakie działalności są objęte Dyrektywą (artykuły 2 i 4)?

Artykuł 2 określa zakres Dyrektywy („usługi świadczone przez usługodawców z siedzibą w Państwie Członkowskim”) a artykuł 4(1) definiuje pojęcie „usługa” („wszelka działalność gospodarcza na własny rachunek, zgoda z postanowieniami artykułu 50 Traktatu, składająca się ze świadczenia usługi za wynagrodzeniem”).

Definicja ta obejmuje szeroki zakres działalności, w tym na przykład doradztwo dla członków kierownictwa, certyfikacja i testowanie, konserwacja, zarządzanie obiektami i zapewnianie bezpieczeństwa, usługi reklamowe, usługi rekrutacyjne, w tym usługi agencji pracy tymczasowej, usługi świadczone przez pośredników handlowych, doradztwo prawne lub podatkowe, usługi w zakresie nieruchomości, takie jak usługi świadczone przez agencje nieruchomości, usługi budowlane, usługi architektoniczne, działalność dystrybucyjna, organizacja targów i imprez wystawowych, wynajem samochodów, usługi w zakresie bezpieczeństwa, usługi turystyczne, w tym biura podróży i przewodnicy turystyczni, usługi audiowizualne, ośrodki sportowe i parki rozrywki, usługi rekreacyjne, usługi zdrowotne oraz usługi pomocy domowej, takie jak pomoc osobom starszym.

Definicja pojęcia „usługa” przedstawiona w niniejszej propozycji jest oparta na orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości³¹, zgodnie z którym termin „usługi” oznacza wszelką działalność gospodarczą prowadzoną na własny rachunek, zazwyczaj wykonywaną za wynagrodzeniem, które nie musi być jednak wypłacane przez osoby będące odbiorcami usług. Istotną cechą charakterystyczną wynagrodzenia jest fakt, że stanowi ono opłatę za daną usługę, bez względu na to, jak jest finansowane. W konsekwencji, usługa to wszelka działalność, poprzez którą usługodawca uczestniczy w gospodarce, bez względu na jego status prawny lub cele, czy też dziedzinę prowadzonej działalności.

Tym samym obejmuje to następujące dziedziny:

- usługi świadczone na rzecz konsumentów, przedsiębiorstw lub jednych i drugich;
- usługi świadczone przez operatora, który przyjechał do Państwa Członkowskiego usługobiorcy, usługi świadczone na odległość (np. przez Internet), usługi świadczone w kraju pochodzenia po przyjeździe odbiorcy, lub też usługi świadczone w innym

³¹ Orzeczenia z dnia 26 kwietnia 1988 r., Bond van Adverteerders, sprawa nr 352/85, punkt 16; z dnia 27 września 1988 r., Humbel, 263/86, punkt 17; z dnia 11 kwietnia 2000 r., Deliège, C-51/96 oraz C-191/97, punkt 56; z dnia 12 lipca 2001 r., Smits i Peerbooms, sprawa nr C-157/99, punkt 57.

- Państwie Członkowskim, do którego pojechali zarówno usługodawca, jak i usługobiorca (np. przewodnicy turystyczni);
- usługi, za które naliczana jest opłata lub które są bezpłatne dla odbiorców finalnych.

Jednak definicja nie obejmuje działalności nie będącej działalnością gospodarczą, ani działalności wykonywanej przez państwo bez wynagrodzenia, jako element jego funkcji społecznej, kulturalnej, edukacyjnej lub sądowniczej, w którym nie pojawia się element wynagrodzenia.

b) Dlaczego pewne usługi lub dziedziny powinny zostać wyłączone z zakresu Dyrektywy (artykuł 2)?

Dyrektywa nie ma zastosowania do usług finansowych, ponieważ ta działalność jest już ujęta w kompleksowej polityce – Plan Działań w Zakresie Usług Finansowych³², który jest obecnie wdrażany i ma na celu, podobnie jak niniejsza propozycja Dyrektywy, ustanowienie prawdziwego Rynku Wewnętrznego w zakresie usług. Z tych samych przyczyn Dyrektywa nie ma zastosowania do usług oraz sieci komunikacji elektronicznej, w takim zakresie, w jakim dotyczy to kwestii objętych Dyrektywą w „pakiecie telekomunikacyjnym” przyjętym w 2002 roku (Dyrektywy 2002/19/WE, 2002/20/WE, 2002/21/WE, 2002/22/WE oraz 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady). Przy założeniu, że usługi transportowe są również objęte zestawem instrumentów wspólnotowych zajmujących się kwestiami szczególnymi w tej dziedzinie, należałoby wyłączyć usługi transportowe z zakresu stosowania niniejszej Dyrektywy, jeśli podlegają regulacji innych instrumentów wspólnotowych na podstawie artykułów 71 i 80(2) Traktatu.

Dyrektywa nie ma zastosowania w obszarze opodatkowania, który ma swoją własną podstawę prawną. Jednak zgodnie z orzecznictwem Trybunału, pewne środki podatkowe, które nie są objęte instrumentem wspólnotowym mogą stanowić restrykcje sprzeczne z artykułami 43³³ (swoboda prowadzenia działalności gospodarczej) i 49³⁴ Traktatu (swobodny przepływ usług), zwłaszcza jeśli działają dyskryminująco. Dlatego właśnie artykuły 14 (wymogi zakazane w związku ze swobodą prowadzenia działalności gospodarczej) i 16 (zasada państwa pochodzenia w związku ze swobodnym przepływem usług) propozycji Dyrektywy mają zastosowanie do środków podatkowych, które nie są objęte instrumentem wspólnotowym.

Na koniec należy zauważyć, że Dyrektywa nie ma zastosowania do działań objętych artykułem 45 Traktatu. Stanowi on wyraźnie, że rozdział dotyczący swobody prowadzenia działalności gospodarczej i rozdział o usługach (na mocy artykułu 55 Traktatu) nie mają zastosowania do tych działań, które są bezpośrednio i w szczególny sposób związane z wykonywaniem władzy oficjalnej/publicznej.

c) Co to są „pojedyncze punkty kontaktowe” (artykuł 6)?

Koncepcja „pojedynczych punktów kontaktowych” nie ma na celu sprawienia, aby każde Państwo Członkowskie ustanowiło pojedynczą, fizyczną, scentralizowaną agencję dla całego swojego terytorium. Punkt kontaktowy jest „pojedynczy” wyłącznie w odniesieniu do indywidualnego usługodawcy. Oznacza to, że usługodawca musi mieć możliwość dopełnienia

³² „Wdrożenie ram prawnych rynków finansowych: plan działania”, COM (1999) 232, 11.5.1999.

³³ Na przykład orzeczenie z dnia 12 marca 1994 r., Halliburton, sprawa nr C-1/93.

³⁴ Na przykład orzeczenie z dnia 29 listopada 2001 r., de Coster, sprawa nr C-17/00.

wszystkich formalności i procedur wymaganych do prowadzenia działalności usługowej, zwłaszcza dotyczących zezwoleń, w jednym miejscu. Nie może być zobowiązany do odwiedzenia wielu różnych organów, organizacji, urzędów itp., lecz musi mieć możliwość dopełnienia wszystkich niezbędnych formalności z jednym rozmówcą.

Liczba pojedynczych punktów kontaktowych w każdym Państwie Członkowskim, a także ich charakter instytucjonalny, będą różne, w zależności od organizacji wewnętrznej Państwa Członkowskiego, a w szczególności regionalnych lub lokalnych kompetencji, czy też danej działalności. Pojedynczymi punktami kontaktowymi mogą być władze, które są bezpośrednio właściwe – np. odpowiadają za wydawanie zezwoleń – lub organy, które funkcjonują jedynie jako pośrednicy między usługodawcami a bezpośrednio właściwymi władzami.

d) Jaka jest różnica między wymaganiami podlegającymi wyeliminowaniu (artykuł 14) a wymaganiami podlegającymi ocenie (artykuł 15)?

Raport wymienia dużą liczbę przeszkód prawnych wynikających z wymagań systemów prawnych Państw Członkowskich, które nie dopuszczają do tworzenia przedsiębiorstw przez usługodawców w pewnych Państwach Członkowskich, przeszkadzają w takim tworzeniu i zniechęcają doń. W celu ułatwienia korzystania ze swobody prowadzenia działalności gospodarczej, propozycja proponuje dwa różne rozwiązania, w zależności od rodzaju danego wymagania:

- z jednej strony propozycja zakazuje stosowania pewnych wymagań, wymienionych w artykule 14 („wymogi zakazane”), które zwłaszcza w świetle orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości są w oczywisty sposób niezgodne ze swobodą prowadzenia działalności gospodarczej, w szczególności jeśli mają działanie dyskryminujące. Zakaz stosowania tych wymagań będzie oznaczał, że w czasie okresu transpozycji każde Państwo Członkowskie będzie musiało badać systematycznie, czy istnieją w systemie prawnym takie wymogi, a jeśli tak, eliminować je;
- z drugiej strony propozycja wymaga, aby Państwa Członkowskie zbadały pewną liczbę innych wymagań, wymienionych w artykule 15 („wymagania podlegające ocenie”), które wywierają istotny wpływ ograniczający swobodę prowadzenia działalności gospodarczej i zostały zgłoszone przez zainteresowane strony, jednak mogą być uzasadnione w pewnych przypadkach, w zależności od konkretnej treści przepisów oraz okoliczności, w których mają zastosowanie. Dla tej kategorii wymagań, tym samym w okresie transpozycji, Państwa Członkowskie będą musiały prowadzić „monitorowanie” swojego ustawodawstwa – innymi słowy, będą musiały zbadać, czy tego typu wymagania istnieją w ich systemach prawnych, ocenić je w świetle warunków ustanowionych przez Dyrektywę (obiektywnie możliwych do uzasadnienia na podstawie nadrzędnej przyczyny dotyczącej interesu ogólnego oraz spełnienia zasady proporcjonalności), a także wyeliminować je, jeśli warunki te nie zostały spełnione. Raport dotyczący wdrożenia niniejszego artykułu musi zostać sporządzony nie później niż na koniec okresu transpozycji.

e) Czego będzie dotyczyć procedura wzajemnej oceny (artykuły 9, 15, 30 i 41)?

Propozycja Dyrektywy stanowi o wzajemnej ocenie zastosowania artykułu 9(1), ustanawiającego warunki, w których działalność usługowa może podlegać systemowi

zezwoleń³⁵, artykułu 15, wymieniającego pewną liczbę wymagań, które należy poddać ocenie, oraz artykułu 30, określającego warunki, w których działania interdyscyplinarne mogą być ograniczone.

Procedura składa się z kilku faz:

- w okresie transpozycji Państwa Członkowskie muszą najpierw przeprowadzić „monitorowanie” ich ustawodawstwa w celu ustalenia, czy wymagania określonego rodzaju w tych trzech artykułach, istnieją w ich systemach prawnych, dokonania ich oceny w świetle warunków ustanowionych we wspomnianych artykułach i wyeliminowania lub zmodyfikowania ich, jeśli warunki te nie zostały spełnione,
  - najpóźniej na koniec okresu transpozycji Państwa Członkowskie muszą sporządzić raport w sprawie wdrożenia tych trzech artykułów. Każdy raport zostanie przedstawiony innym Państwom Członkowskim oraz stronom zainteresowanym, w tym krajowym stowarzyszeniom konsumentów. Państwa Członkowskie będą miały sześć miesięcy na przedstawienie własnych obserwacji dotyczących każdego z tych raportów przedłożonych przez inne Państwa Członkowskie, a w tym samym okresie Komisja skonsultuje się ze stronami zainteresowanymi.
- Owa procedura peer review - „misji przeglądowej” umożliwi wymianę najlepszej praktyki w dziedzinie modernizacji i regulacji usług między Państwami Członkowskimi,
- najpóźniej do 31 grudnia 2008 roku Komisja sporządzi syntetyczny raport, któremu towarzyszyć będą propozycje dalszych inicjatyw.

Tego typu procedura umożliwi śledzenie procesu modernizacji i reformy programów regulacyjnych, którym podlegają usługi, a także zidentyfikowanie wszelkich potrzeb wprowadzenia dodatkowych działań na szczeblu Wspólnoty.

f) Jak wdrożenie artykułów 14, 15 i 16 Dyrektywy odnosi się do roli Komisji jako strażnika Traktatu, przede wszystkim w zakresie procedur stosowanych w przypadku naruszenia przepisów?

Lista wymogów zakazanych (artykuł 14), wymogów, które mają podlegać ocenie (artykuł 15) oraz restrykcji zabronionych na mocy artykułu 16 nie przeszkadza oczywiście Komisji we wprowadzeniu, bez oczekiwania na pełną transpozycję Dyrektywy, procedur stosowanych w przypadku naruszeń jakichkolwiek postanowień Traktatu, przez Państwa Członkowskie, o których poweźmie wiadomość, zwłaszcza po otrzymaniu skargi. Zobowiązania zawarte w artykułach 14, 15 i 16 Dyrektywy oraz procedurach ustanowionych w artykule 226 Traktatu mają różne cele. Podczas gdy te ostatnie dotyczą indywidualnych przypadków wynikających ze szczególnych okoliczności i środków w danym Państwie Członkowskim, wcześniejsze mają na celu zapewnienie, w sposób ogólny i systematyczny, że systemy prawne są zgodne z wymaganiami prawdziwego Rynku Wewnętrznego w zakresie usług, na którym istnieją ułatwienia dotyczące swobody prowadzenia działalności gospodarczej i swobodnego przepływu usług.

g) Czy wymagania, które nie są wymienione w art. 14 lub w art. 15 są uznawane za zgodne ze swobodą prowadzenia działalności gospodarczej przewidzianą w art. 43 Traktatu?

---

³⁵ Nie dotyczy to schematów zezwoleń narzuconych lub dozwolonych przez prawo wspólnotowe (artykuł 9(3)), zwłaszcza w obszarze ochrony środowiska.

W przeciwieństwie do art. 16 ust. 3 propozycji, który określa zasadę zakazu stosowania ograniczeń swobodnego przepływu usług i podaje kilka przykładów wyłącznie dla celów ilustracyjnych, art. 14 zawiera listę wymagań dotyczących swobody prowadzenia działalności gospodarczej, które muszą zostać wyeliminowane, a art. 15 przedstawia wykaz wymagań dotyczących prowadzenia działalności, które muszą zostać poddane ocenie. Wymienione wymagania to te, które zostały określone – w szczególności w raporcie – jako mające znaczny wpływ ograniczający i tym samym muszą zostać poddane systematycznemu i ogólnemu procesowi modernizacji. Art. 14 i 15 nie dotyczą tym samym wszystkich typów ograniczeń, które są niezgodne z art. 43 Traktatu, a brak pewnych wymagań na tych listach nie oznacza, że wspomniane wymagania uznaje się za zgodne z Traktatem. W efekcie listy te nie wpływają w żaden sposób na zdolność Komisji do inicjowania procedur stosowanych w przypadku nieposzanowania art. 43 Traktatu, jako że Państwa Członkowskie nadal mają obowiązek dopilnować, aby ich ustawodawstwa były zgodne z prawem wspólnotowym we wszelkich aspektach.

h) Dlaczego istnieje sekcja poświęcona specjalnie prawom usługobiorców (rozdział III sekcja 2)?

Komisja otrzymuje ogromną liczbę skarg od użytkowników, zwłaszcza konsumentów, którzy, nawet jeśli pragną skorzystać z usług transgranicznych i są skłonni ponieść koszt takich transakcji, spotykają się z różnymi rodzajami przeszkód. W szczególności konsumenci często spotykają się ze stosowaniem wyższych taryf lub odmowami świadczenia usług wyłącznie z uwagi na to, że są obywatelami danego Państwa Członkowskiego lub mieszkają w danym kraju. Tego typu problemy, które wynikają nie tylko z działań władz publicznych, ale również z zachowań operatorów prywatnych, zgłoszono w kilku obszarach, w tym między innymi w zakresie uczestnictwa w imprezach sportowych lub kulturalnych, dostępu do zabytków, muzeów oraz obiektów turystycznych, ofert promocyjnych, wykorzystania obiektów rekreacyjnych, wstępu do parków rozrywki itp.

Uporczywość tego typu dyskryminacji ogranicza lub wyklucza możliwość prowadzenia transakcji transgranicznych i sprawia, że obywatele europejscy są bardziej świadomi braku prawdziwego Rynku Wewnętrznego w zakresie usług. Ta niezgodność z ideą obszaru bez wewnętrznych granic jest szczególnie odczuwana przez odbiorców zwłaszcza teraz, gdy zmiany technologiczne dają możliwość pokonania odległości geograficznych i barier naturalnych poprzez umożliwienie świadczenia usług, które dotychczas były dostępne wyłącznie w danym kraju w wymiarze transgranicznym.

Zasada zakazu dyskryminacji na Rynku Wewnętrznym sugeruje, że nie należy odmawiać lub utrudniać dostępu odbiorcom – a w szczególności konsumentom – do usług oferowanych ludności wyłącznie z uwagi na formalne kryterium obywatelstwa odbiorcy lub jego miejsca zamieszkania. W efekcie Dyrektywa określa – w różnym stopniu – zobowiązania Państw Członkowskich i usługodawców.

W odniesieniu do Państw Członkowskich propozycja przewiduje:

- (art. 20) że Państwa Członkowskie nie mogą nakładać na odbiorców ograniczeń w zakresie korzystania z usług świadczonych przez operatorów, których siedziby znajdują się w innym Państwie Członkowskim, oraz
- (art. 21 ust. 1) że ani Państwo Członkowskie, z którego pochodzi usługodawca, ani Państwo Członkowskie będące miejscem przeznaczenia nie może stosować metod

dyskryminujących wobec odbiorców na podstawie ich obywatelstwa lub miejsca zamieszkania jako takich. Nie dotyczy to przypadków, w których taryfy są zróżnicowane z uwagi na inne kryteria obiektywne, takie jak bezpośrednie powiązanie ze składkami płaconymi przez określonych odbiorców.

W odniesieniu do usługodawców, propozycja zakazuje im w art. 21 ust. 2, umieszczania odmowy dostępu w ogólnych warunkach dotyczących dostępu do ich usług lub uzależniania tego dostępu od mniej korzystnych warunków, na podstawie obywatelstwa lub miejsca zamieszkania odbiorcy. Nie przeszkadza to usługodawcom w odmowie świadczenia usług lub stosowaniu odmiennych taryf i warunków, jeśli mogą udowodnić, że jest to bezpośrednio uzasadnione obiektywnymi przyczynami, takimi jak rzeczywiste koszty dodatkowe wynikające z odległości lub aspektów technicznych usługi.

i) Dlaczego uwzględniono kwestię delegowania obywateli krajów trzecich (artykuł 25)?

Raport pokazał, że usługodawcy, którzy w kontekście świadczenia usługi delegują pracownika będącego obywatelem kraju trzeciego z jednego Państwa Członkowskiego do drugiego, często napotykają przeszkody prawne, w tym w szczególności obowiązek danego pracownika do posiadania wizy lub pozwolenia na pracę wydanego przez władze Państwa Członkowskiego, do którego zostaje oddelegowany. Raport pokazał również, że trudności te wywierają wpływ na całą gamę działalności usługowej, w tym w sektorach nowoczesnych technologii, w których brakuje pracowników specjalistycznych.

Jeśli przeszkody te mają zostać wyeliminowane, jest bardzo istotne, aby Państwo Członkowskie, do którego delegowani są pracownicy, posiadało pewne gwarancje dotyczące legalności oddelegowania oraz nadzoru Państwa Członkowskiego, z którego pochodzi pracownik. Aby przyznać tego typu odpowiedzialność Państwu Członkowskiemu, z którego pochodzi pracownik, na mocy art. 25 propozycji będzie ono zobowiązane z jednej strony do zapewnienia, że usługodawcy delegują pracowników jedynie wówczas, gdy spełniają oni wymagania dotyczące miejsca zamieszkania i legalnego zatrudnienia określone w ich ustawodawstwie krajowym, a z drugiej strony do ponownego wpuszczenia pracownika na jego terytorium. Z uwagi na te gwarancje Państwa Członkowskie, do których delegowany jest pracownik, nie mogą ustanawiać wymagań niezgodnych z zasadą kraju pochodzenia, takich jak obowiązek posiadania zezwolenia na wjazd, wyjazd, zamieszkanie lub pracę, z wyjątkiem przypadków przewidzianych w art. 25 ust. 2.

j) Dlaczego zasada kraju pochodzenia nie ma zastosowania do pewnych kwestii lub działalności (artykuł 17)?

Derogacje od zasady państwa pochodzenia określono na podstawie dwóch rodzajów czynników:

- (1) Wspólnotowy dorobek prawny (*acquis communautaire*). Pewne derogacje przewidziano w celu uwzględnienia faktu, że istniejące instrumenty wspólnotowe stosują zasadę, według której transgraniczne świadczenie usług może podlegać ustawodawstwu kraju docelowego. Odnośnie zasady sprzecznej z art. 16 Dyrektywy, derogacje są niezbędne w celu zapewnienia spójności z tym *acquis*. Takie derogacje dotyczą Dyrektywy 96/71/WE (delegowanie pracowników), Rozporządzenia (EWG) 1408/71 (ubezpieczenie społeczne), Rozporządzenia (EWG) 259/93 (transport

odpadów) oraz pewnych instrumentów dotyczących swobodnego przepływu pracowników oraz uznawania kwalifikacji.

W innych dziedzinach swobodny przepływ usług jest już przedmiotem ram prawnych utworzonych z instrumentów wspólnotowych, które przyjmują szczególne podejście w porównaniu z przyjętym w niniejszej Dyrektywie i które uzasadniają derogację, zwłaszcza w przypadku instrumentów dotyczących ochrony danych osobowych³⁶.

- (2) Poziom rozbieżności między reżimami krajowymi. W przypadku pewnych działań lub kwestii może istnieć zbyt szeroka rozbieżność w krajowych podejściach lub niewystarczający poziom integracji wspólnotowej, co uniemożliwia stosowanie zasady państwa pochodzenia. Dyrektywa dokonuje harmonizacji lub zapewnia wzmocnioną współpracę administracyjną w najszerszym możliwym zakresie w celu ustanowienia wzajemnego zaufania niezbędnego do stosowania zasady państwa pochodzenia. Jednak w pewnych przypadkach na tym etapie nie jest możliwe osiągnięcie takiej harmonizacji w niniejszej Dyrektywie lub ustanowienia takiej współpracy, a tym samym niezbędne jest uwzględnienie derogacji. Przypadki te dotyczą derogacji dotyczących pewnych dziedzin działalności, takich jak usługi notarialne, usługi pocztowe, dostawa elektryczności, gazu i wody, a także działalności związanych z pewnymi kwestiami, takimi jak własność intelektualna, całkowite zakazy uzasadnione stosowaną polityką państwa, bezpieczeństwo publiczne lub zdrowie publiczne, zasady powiązane ze szczególną charakterystyką miejsca świadczenia usług uzasadnione stosowaną polityką państwa, zasadami bezpieczeństwa publicznego oraz ochrony zdrowia publicznego lub środowiska, programy wydawania zezwoleń dotyczące zwrotu kosztów opieki szpitalnej, rejestracja pojazdów wziętych w leasing w innym Państwie Członkowskim, lub też derogacji dotyczących pewnych kwestii umownych lub odpowiedzialności pozaumownej.

Podsumowanie

Rozdział I. Postanowienia ogólne

Artykuł 1. Cel

Artykuł 2. Zakres

Artykuł 3. Powiązania z innymi postanowieniami prawa wspólnotowego

Artykuł 4. Definicje

Rozdział II. Swoboda prowadzenia działalności gospodarczej przysługująca usługodawcom

Sekcja 1. Uproszczenie procedur administracyjnych

Artykuł 5. Uproszczenie procedur

Artykuł 6. Pojedyncze punkty kontaktowe

Artykuł 7. Prawo do informacji

Artykuł 8. Procedury realizowane drogą elektroniczną

Sekcja 2. Zezwolenia

Artykuł 9. Systemy zezwoleń

Artykuł 10. Warunki udzielania zezwolenia

Artykuł 11. Okres obowiązywania zezwolenia

Artykuł 12. Wybór między kilkoma kandydatami

Artykuł 13. Procedury wydawania zezwoleń

Sekcja 3. Wymagania zakazane lub podlegające ocenie

Artykuł 14. Wymagania zakazane

Artykuł 15. Wymagania podlegające ocenie

³⁶ Dyrektywa dotycząca ochrony danych osobowych (która również stosuje zasadę kraju pochodzenia) nie stosuje tego samego kryterium do określenia kraju pochodzenia: stosuje kryterium siedziby „kontrolera”, podczas gdy niniejsza propozycja wykorzystuje kryterium siedziby „usługodawcy”. Derogacja jest tym samym niezbędna w celu uniknięcia jakichkolwiek konfliktów, które mogłyby doprowadzić do określenia dwóch różnych krajów pochodzenia, według każdej z Dyrektyw.

Rozdział III. Swobodny przepływ usług

Sekcja 1. Zasada państwa pochodzenia i derogacje

Artykuł 16. Zasada państwa pochodzenia

Artykuł 17. Derogacje ogólne od zasady państwa pochodzenia

Artykuł 18. Derogacje przejściowe od zasady państwa pochodzenia

Artykuł 19. Derogacje indywidualne od zasady państwa pochodzenia

Sekcja 2. Prawa usługobiorców

Artykuł 20. Restrykcje zakazane

Artykuł 21. Zakaz dyskryminacji

Artykuł 22. Pomoc dla odbiorców

Artykuł 23. Przejęcie kosztów opieki zdrowotnej

Sekcja 3. Delegowanie pracowników

Artykuł 24. Szczególne postanowienia dotyczące delegowania pracowników

Artykuł 25. Delegowanie obywateli krajów trzecich

Rozdział IV. Jakość usług

Artykuł 26. Informacje dotyczące usługodawców i ich usług

Artykuł 27. Ubezpieczenia i gwarancje zawodowe

Artykuł 28. Gwarancje posprzedażne

Artykuł 29. Informacje handlowe przekazywane przez zawody regulowane

Artykuł 30. Działania interdyscyplinarne

Artykuł 31. Polityka dotycząca jakości usług

Artykuł 32. Rozstrzyganie sporów

Artykuł 33. Informacje dotyczące dobrego imienia usługodawców

Rozdział V. Nadzór

Artykuł 34. Skuteczność nadzoru

Artykuł 35. Pomoc wzajemna

Artykuł 36. Pomoc wzajemna w przypadku tymczasowego przemieszczania się usługodawcy

Artykuł 37. Pomoc wzajemna w przypadku derogacji indywidualnych od zasady państwa pochodzenia

Artykuł 38. Działania wdrożeniowe

Rozdział VI. Program konwergencji

Artykuł 39. Kodeksy postępowania na szczeblu wspólnotowym

Artykuł 40. Harmonizacja dodatkowa

Artykuł 41. Ocena wzajemna

Artykuł 42. Komitet

Artykuł 43. Raport

Artykuł 44. Nowelizacja Dyrektywy 1998/27/EC (nakazy)

Rozdział VII. Postanowienia końcowe

Projekt

DYREKTYWY PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

o usługach na Rynku Wewnętrznym UE

(tekst dotyczący EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, a w szczególności zaś jego art. 47 ust. 2, pierwsze i trzecie zdanie, oraz art. 55, a także art. 71 i art. 80 ust. 2;

uwzględniając propozycję Komisji³⁷,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego³⁸,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów³⁹,

działając zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 251 Traktatu⁴⁰,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Unia Europejska pragnie zawiązać jeszcze bliższe kontakty między państwami i narodami Europy i zapewnić postęp gospodarczy i społeczny. Zgodnie z art. 14 ust. 2 Traktatu, Rynek Wewnętrzny składa się z obszaru bez granic wewnętrznych, w którym zapewniony jest swobodny przepływ usług oraz swoboda prowadzenia działalności gospodarczej. Eliminacja przeszkód w rozwoju działalności usługowej między Państwami Członkowskimi jest niezbędna w celu wzmocnienia integracji narodów Europy oraz promowania zrównoważonego i stałego postępu gospodarczego i społecznego.
- (2) W raporcie dotyczącym „Stanu Rynku Wewnętrznego w Usługach”⁴¹ Komisja sporządziła listę dużej liczby barier przeszkadzających w rozwoju rynku usług między Państwami Członkowskimi lub spowalniających go, zwłaszcza w przypadku usług świadczonych przez MSP, które dominują w obszarze usług. Raport konkluduje, że dziesięć lat po przewidywanym ukończeniu tworzenia Rynku Wewnętrznego nadal istnieje ogromna luka między wizją zintegrowanej gospodarki unijnej a rzeczywistością, jakiej doświadczają obywatele i usługodawcy europejscy. Wymienione bariery dotyczą szerokiej gamy działalności usługowej na wszystkich etapach działalności usługodawcy i mają kilka wspólnych cech charakterystycznych, w tym w szczególności fakt, że często są wynikiem obciążeń administracyjnych, niepewności prawnej związanej z działalnością transgraniczną oraz brakiem wzajemnego zaufania między Państwami Członkowskimi.
- (3) Ponieważ usługi stanowią motor wzrostu gospodarczego i stanowią 70% PKB oraz zatrudnienia w większości Państw Członkowskich, owa fragmentacja Rynku Wewnętrznego wywiera niekorzystny wpływ na całą gospodarkę europejską, a w szczególności na konkurencyjność MSP, a także nie pozwala konsumentom na uzyskanie dostępu do większej różnorodności usług o konkurencyjnych cenach. Parlament Europejski i Rada podkreśliły, że usunięcie barier prawnych na drodze ustanowienia prawdziwego Rynku Wewnętrznego jest sprawą priorytetową w procesie osiągnięcia celu wyznaczonego przez Radę Europejską w Lizbonie – uczynienia z Unii Europejskiej do roku 2010 najbardziej konkurencyjnej i dynamicznej, opartej na wiedzy gospodarki na świecie. Usunięcie tych barier jest niezmiernie ważne, aby ożywić gospodarkę europejską, zwłaszcza pod względem zatrudnienia i inwestycji.
- (4) Niezbędne jest więc usunięcie barier w swobodzie prowadzenia działalności gospodarczej dla usługodawców w Państwach Członkowskich, a także barier w swobodnym przepływie usług między Państwami Członkowskimi oraz zagwarantowanie usługodawcom i usługobiorcom stabilności prawnej niezbędnej do realizowania w praktyce owych dwóch podstawowych swobód zapisanych w Traktacie. Ponieważ bariery na Wewnętrznym Rynku Usług dotyczą operatorów, którzy pragną rozpocząć działalność w innych Państwach Członkowskich, a także świadczyć usługi w innym Państwie Członkowskim bez zakładania w nim przedsiębiorstwa, niezbędne jest, aby pozwolić usługodawcy na rozwinięcie działalności usługowej w ramach Rynku Wewnętrznego poprzez ustanowienie przedsiębiorstwa w Państwie Członkowskim lub skorzystanie ze swobodnego przepływu usług. Usługodawcy muszą mieć możliwość

dokonania wyboru między tymi dwoma swobodami, zgodnie z ich strategią wzrostu w każdym Państwie Członkowskim.

- (5) Bariery tych nie można usunąć wyłącznie poprzez opieranie się na bezpośrednim stosowaniu art. 43 i 49 Traktatu, ponieważ z jednej strony eliminowanie ich w poszczególnych przypadkach poprzez zastosowanie procedur wobec danych Państw Członkowskich w razie naruszenia przepisów, a w szczególności po rozszerzeniu Unii, byłoby zarówno nieskuteczne, jak i niemożliwe do administrowania dla instytucji krajowych i wspólnotowych, a z drugiej strony zniesienie wielu barier wymaga uprzedniej koordynacji krajowych systemów prawnych, w tym ustanowienia współpracy administracyjnej. Jak zostało to uznane przez Parlament Europejski i Radę, instrument ustawodawczy Wspólnoty umożliwia osiągnięcie prawdziwego Wewnętrznego Rynku Usług.
- (6) Niniejsza Dyrektywa ustanawia ogólne ramy prawne, które są korzystne dla wielu różnych usług, a jednocześnie uwzględnia cechy specyficzne każdego rodzaju działalności lub zawodu oraz ich system regulacji. Ramy niniejsze są oparte na dynamicznym i selektywnym podejściu, które obejmuje usunięcie – w pierwszej kolejności – barier, które można zlikwidować szybko, a dla innych, uruchomienie procesu oceny, konsultacji i komplementarnej harmonizacji specyficznych kwestii, które umożliwią postępową i skoordynowaną modernizację krajowych systemów regulacyjnych w zakresie działalności usługowej, co jest niezbędne dla osiągnięcia prawdziwego Wewnętrznego Rynku Usług do roku 2010. Przepisy Dyrektywy powinny przewidywać zrównoważony zestaw środków, w tym ukierunkowana harmonizacja, współpraca administracyjna, zasada państwa pochodzenia oraz zachęcanie do opracowywania kodeksów postępowania w wybranych kwestiach. Owa koordynacja krajowych reżimów ustawodawczych powinna gwarantować wysoki stopień integracji prawnej Wspólnoty oraz wysoki poziom ochrony celów leżących w interesie społecznym – w szczególności ochrona konsumenta – co jest niezbędne do ustanowienia wzajemnego zaufania między Państwami Członkowskimi.
- (7) Niezbędne jest uznanie roli grup i stowarzyszeń zawodowych w regulacji działalności usługowej oraz rozwijaniu zasad profesjonalnych.
- (8) Niniejsza Dyrektywa jest całkowicie zgodna z innymi bieżącymi inicjatywami wspólnotowymi dotyczącymi usług, a w szczególności odnoszącymi się do konkurencyjności usług dla biznesu, bezpieczeństwa usług⁴², a także pracami nad mobilnością pacjentów oraz rozwojem opieki zdrowotnej w Unii Europejskiej. Jest również spójna z aktualnymi inicjatywami w dziedzinie Rynku Wewnętrznego, takimi jak propozycja Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącego promocji sprzedaży na Rynku Wewnętrznym⁴³ lub inicjatywami w zakresie ochrony konsumenta, takimi jak propozycja Dyrektywy w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych⁴⁴ oraz propozycja Rozporządzenia w sprawie współpracy między władzami krajowymi odpowiedzialnymi za wdrażanie przepisów dotyczących ochrony konsumenta⁴⁵.
- (9) Wyłączenie usług finansowych z zakresu stosowania niniejszej Dyrektywy wynika z faktu, że działania te podlegają obecnie określone Planowi Działań mającemu na celu osiągnięcie, podobnie jak w przypadku tej Dyrektywy, prawdziwego Wewnętrznego Rynku Usług. Pojęcie usług finansowych zdefiniowane jest w Dyrektywie 2002/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 września 2002 roku dotyczącej świadczenia konsumenckich usług finansowych na odległość i

nowelizującej Dyrektywę Rady 90/619/EWG oraz Dyrektywy 97/7/WE i 98/27/WE⁴⁶. Niniejsza Dyrektywa definiuje usługę finansową jako jakąkolwiek usługę o charakterze bankowym, kredytowym, ubezpieczeniowym, emerytury osobistej, inwestycji lub płatności.

- (10) Biorąc pod uwagę przyjęcie w 2002 roku pakietu instrumentów ustawodawczych dotyczących elektronicznych sieci i usług, a także związanych z nimi zasobów i usług, które stanowią ramy regulacyjne ułatwiające dostęp do tej działalności w obrębie Rynku Wewnętrznego, przede wszystkim dzięki eliminacji większości systemów zezwoleń indywidualnych, niezbędne jest wyłączenie kwestii rozpatrywanych przez te instrumenty z zakresu zastosowania niniejszej Dyrektywy.
- (11) Biorąc pod uwagę fakt, że Traktat przewiduje szczególną podstawę prawną dla kwestii opodatkowania, a także uwzględniając instrumenty wspólnotowe już przyjęte w tej dziedzinie, niezbędne jest wyłączenie zagadnień opodatkowania z zakresu stosowania niniejszej Dyrektywy, jednak z wyjątkiem jej postanowień dotyczących wymogów zakazanych oraz swobodnego przepływu usług. Harmonizację w obszarze podatków osiągnięto przede wszystkim dzięki Szóstej Dyrektywie Rady 77/388/EWG z dnia 17 maja 1977 roku w sprawie harmonizacji przepisów prawa w zakresie podatków obrotowych w Państwach Członkowskich – Wspólny system podatku od wartości dodanej: jednolita podstawa naliczania⁴⁷, Dyrektywie Rady 90/434/EWG z dnia 23 lipca 1990 roku w sprawie wspólnego systemu opodatkowania mającego zastosowanie do fuzji, podziałów, transferu aktywów oraz wymiany akcji spółek z różnych Państw Członkowskich⁴⁸, Dyrektywie Rady 90/435/EWG z dnia 23 lipca 1990 roku w sprawie wspólnego systemu opodatkowania mającego zastosowanie w przypadku spółek macierzystych i jednostek zależnych z różnych Państw Członkowskich⁴⁹ oraz Dyrektywie Rady 2003/49/WE z dnia 3 czerwca 2003 roku w sprawie wspólnego systemu opodatkowania mającego zastosowanie do odsetek oraz honorariów wypłacanych między spółkami stowarzyszonymi z różnych Państw Członkowskich⁵⁰.

Niniejsza Dyrektywa nie ma na celu wdrożenia szczególnych nowych zasad lub systemów w dziedzinie opodatkowania. Jej jedynym celem jest zniesienie restrykcji, niektórych o charakterze fiskalnym, a w szczególności takich, które prowadzą do dyskryminacji, ograniczających swobodę prowadzenia działalności gospodarczej oraz swobodny przepływ usług, zgodnie z orzecznictwem Trybunału w odniesieniu do art. 43 i 49 Traktatu. Kwestia VAT podlega harmonizacji na szczeblu wspólnotowym i zgodnie z nią usługodawcy prowadzący działalność transgraniczną mogą podlegać zobowiązaniom innym niż obowiązujące w kraju, w którym prowadzone jest ich przedsiębiorstwo. Jest pożądane ustanowienie systemu pojedynczych punktów dla załatwiania formalności przez usługodawców, tak aby wszystkie ich zobowiązania mogły zostać zrealizowane poprzez pojedynczy portal elektroniczny administracji fiskalnej w Państwie Członkowskim, z którego pochodzą.

- (12) Ponieważ usługi transportowe zostały już objęte zestawem instrumentów wspólnotowych zajmujących się poszczególnymi kwestiami w tej dziedzinie, powinny zostać wyłączone z zakresu stosowania niniejszej Dyrektywy, jeśli podlegają regulacji innych instrumentów wspólnotowych na podstawie art. 71 i 80 ust. 2 Traktatu. Jednak niniejsza Dyrektywa ma zastosowanie do usług, które nie są regulowane szczególnymi instrumentami dotyczącymi transportu, takich jak przewóz gotówki lub transport zwłok.

- (13) Istnieje znaczna ilość przepisów wspólnotowych dotyczących działalności usługowej, a w szczególności zawodów regulowanych, usług pocztowych, nadawania programów telewizyjnych, usług społeczeństwa informacyjnego oraz usług w zakresie organizacji podróży, wakacji oraz wycieczek grupowych. Dodatkowo działalność usługowa jest objęta innymi instrumentami, które nie zajmują się żadną szczególną kategorią usług, takimi jak dotyczące ochrony konsumenta.

Niniejsza Dyrektywa rozwija, a tym samym uzupełnia, wspólnotowy dorobek prawny (*acquis*). W przypadkach, w których działalność jest już objęta jednym lub więcej instrumentem wspólnotowym, niniejsza Dyrektywa oraz owe instrumenty będą stosowane łącznie, przy czym wymagania ustalone przez jeden z instrumentów uzupełniają postanowienia innych. Zgodnie z tym stosowne derogacje powinny być ustanowione w celu uniknięcia niezgodności i zapewnienia spójności między tymi instrumentami wspólnotowymi.

- (14) Koncepcja usług obejmuje szeroką gamę stale zmieniających się działalności, w tym: usługi dla biznesu, takie jak konsultacje menedżerskie, certyfikacja i testowanie, zarządzanie obiektami, w tym utrzymanie biura i zapewnienie bezpieczeństwa, reklama, usługi rekrutacji, w tym agencje pośrednictwa pracy, lub usługi pośredników handlowych. Koncepcja tych usług obejmuje również usługi świadczone zarówno na rzecz firm, jak i konsumentów, takie jak doradztwo prawne lub podatkowe, usługi dotyczące nieruchomości, takie jak agencje nieruchomości, usługi budowlane, w tym architektoniczne, transportowe, dystrybucja, organizacja targów, wynajem samochodów, biura podróży, usługi ochrony osobistej; obejmuje także usługi dla konsumentów, takie jak turystyczne, w tym przewodnicy turystyczni, usługi audiowizualne, rekreacyjne, ośrodki sportowe i parki rozrywki; usługi zdrowotne i opieki zdrowotnej lub usługi pomocy domowej, takie jak pomoc dla osób starszych. Działalność ta może obejmować usługi wymagające niewielkiej odległości między usługodawcą a usługobiorcą, usługi wymagające podróży usługobiorcy lub usługodawcy, oraz usługi, które mogą być świadczone na odległość, w tym przez Internet.
- (15) Zgodnie z orzecznictwem Trybunału, w odniesieniu do art. 49 i następných Traktatu, koncepcja usług obejmuje działalność gospodarczą zwykle świadczoną za wynagrodzeniem, a opłata za usługi nie musi być wnoszona przez osoby z nich korzystające, a także bez względu na sposób finansowania wynagrodzenia. Wszelkie usługi, w ramach świadczenia których usługodawca uczestniczy w gospodarce, bez względu na jego status prawny lub cele, czy też dziedzinę danej działalności, stanowią usługę.
- (16) Warunek dotyczący wynagrodzenia nie występuje w przypadku działalności wykonywanej przez państwo bez wynagrodzenia, w ramach realizacji jego obowiązków społecznych, kulturalnych, edukacyjnych i prawnych. Działania te nie są objęte definicją zawartą w art. 50 Traktatu i tym samym nie wchodzą w zakres niniejszej Dyrektywy.
- (17) Niniejsza Dyrektywa nie ma wpływu na stosowanie art. 28 do 30 Traktatu, dotyczących swobodnego przepływu towarów. Zakazane ograniczenia, zgodnie z zasadą państwa pochodzenia przewidzianą w niniejszej Dyrektywie, obejmują wymagania mające zastosowania do dostępu do działalności usługowej lub jej realizacji i tym samym nie odnoszą się do towarów jako takich.

- (18) Koncepcja usługodawcy obejmuje każdą osobę fizyczną, która jest obywatelem Państwa Członkowskiego lub osobę prawną, która prowadzi działalność usługową w tym państwie, w oparciu o swobodę prowadzenia działalności gospodarczej lub swobodę świadczenia usług. Koncepcja usługodawcy nie jest tym samym ograniczona wyłącznie do świadczenia usług transgranicznych na podstawie swobody świadczenia usług, ale obejmuje również przypadki, w których operator zakłada firmę w Państwie Członkowskim, aby rozwijać tam swoją działalność usługową. Z drugiej strony, koncepcja usługodawcy nie obejmuje przypadku otwierania oddziałów przez spółki z państw trzecich w Państwie Członkowskim, ponieważ zgodnie z art. 48 Traktatu swoboda prowadzenia działalności gospodarczej oraz swobodny przepływ usług mogą być stosowane wyłącznie przez spółki założone zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego i mających siedzibę, centralny ośrodek administracji lub główne miejsce prowadzenia działalności na terenie Wspólnoty.
- (19) W przypadkach, w których operator podróżuje do innego Państwa Członkowskiego w celu prowadzenia tam działalności usługowej, należy rozróżnić między dwoma ich rodzajami: działalnością objętą swobodą prowadzenia działalności gospodarczej oraz działalnością – z uwagi na tymczasowy charakter danej działalności – objętą swobodnym przepływem usług. Zgodnie z orzecznictwem Trybunału, tymczasowy charakter danej działalności należy ocenić nie tylko na podstawie czasu trwania usługi, ale również biorąc pod uwagę regularność, okresowość lub ciągłość świadczenia usług. W każdym przypadku tymczasowy charakter świadczenia usług nie oznacza, że usługodawca nie może ustanowić pewnej infrastruktury (na przykład biura, kancelarii lub punktu konsultacyjnego) w goszczącym go Państwie Członkowskim, w takim zakresie, w jakim infrastruktura ta jest niezbędna do świadczenia danej usługi.
- (20) Koncepcja systemu zezwoleń obejmuje między innymi procedury administracyjne mające na celu wydawanie zezwoleń, licencji, zgód lub koncesji, a także, aby móc prowadzić działalność, obowiązek zarejestrowania się w organizacji zawodowej lub wpisania do rejestru, na listę lub do bazy danych, oficjalne mianowanie do organu władzy lub uzyskanie „karty zawodowej”. Zezwolenie może zostać wydane nie tylko w formie oficjalnej decyzji, ale również decyzji dorozumianej, wynikającej na przykład z braku reakcji właściwych władz lub faktu, że strona zainteresowana musi czekać na potwierdzenie przyjęcia deklaracji, aby mogła rozpocząć daną działalność lub aby deklaracja uprawomocniła się.
- (21) Koncepcja skoordynowanego obszaru obejmuje wszelkie wymagania mające zastosowanie do dostępu do działalności usługowej oraz jej prowadzenia, a w szczególności ustalone w formie ustaw, rozporządzeń oraz przepisów administracyjnych każdego Państwa Członkowskiego, bez względu na to, czy podlegają harmonizacji na szczeblu wspólnotowym, czy też nie, oraz czy mają charakter ogólny czy szczegółowy, a także bez względu na dziedzinę prawa, do której należą na mocy prawa krajowego.
- (22) Jedną z największych trudności, napotykaną w szczególności przez MSP, w dostępie do działalności usługowej i jej wykonywaniu jest złożoność, długotrwałość i niestałość prawna procedur administracyjnych. Z tego powodu, idąc za przykładem pewnych inicjatyw mających na celu modernizację oraz wprowadzenie dobrych praktyk administracyjnych podjętych na szczeblu wspólnotowym i krajowym, niezbędne jest ustanowienie zasad upraszczania procedur administracyjnych, między innymi poprzez wprowadzenie – z koordynacją na poziomie Wspólnoty – systemu pojedynczych punktów kontaktowych, ograniczenie obowiązku wcześniejszego uzyskania zezwolenia

do przypadków, w których jest to konieczne, a także wprowadzenie zasady wyrażania milczącej zgody przez władze właściwe po upływie pewnego czasu. Takie działania modernizacyjne, spełniając jednocześnie wymagania dotyczące przejrzystości i aktualizacji informacji w odniesieniu do operatorów, mają na celu wyeliminowanie opóźnień, kosztów i efektów zniechęcających do prowadzenia działalności, które wynikają na przykład ze zbędnych lub nadmiernie złożonych i uciążliwych procedur, ich duplikacji, biurokracji związanej z przedkładaniem dokumentów, nadużywania kompetencji uznaniowego podejmowania decyzji przez właściwe władze, nieokreślonych lub nadmiernie wydłużonych okresów przed udzieleniem odpowiedzi, ograniczonego okresu ważności udzielonych zezwoleń, a także nadmiernych opłat i kar. Takie praktyki mają szczególnie zniechęcający wpływ na usługodawców pragnących rozwijać swoją działalność w innych Państwach Członkowskich i wymagają skoordynowanej modernizacji w ramach rozszerzonego Rynku Wewnętrznego 25 Państw Członkowskich.

- (23) Aby ułatwić dostęp do działalności usługowej oraz jej wykonywania na Rynku Wewnętrznym niezbędne jest ustanowienie celu, wspólnego dla wszystkich Państw Członkowskich, uproszczenia procedur administracyjnych oraz ustanowienia przepisów dotyczących między innymi pojedynczych punktów kontaktowych, prawa do informacji, procedur realizowanych drogą elektroniczną oraz ustanowienia ram systemów wydawania zezwoleń. Inne środki przyjęte na szczeblu krajowym dla realizacji tego celu mogą obejmować zmniejszenie liczby procedur i formalności mających zastosowanie do działalności usługowej, gwarantując jednocześnie, że są niezbędne, aby osiągnąć ogólne cele, oraz że nie powielają się pod względem treści lub celu.
- (24) W celu uproszczenia procedur administracyjnych, nie należy nakładać ogólnych wymagań dotyczących formy, takich jak tłumaczenia przysięgłe, chyba że jest to obiektywnie uzasadnione nadrzędnym interesem publicznym, takim jak ochrona pracowników. Niezbędne jest również zagwarantowanie, że zezwolenie zazwyczaj zapewnia dostęp do działalności usługowej lub jej wykonywania na całym terytorium krajowym, chyba że nowe zezwolenie dla każdego przedsiębiorstwa, na przykład każdego nowego hipermarketu, jest obiektywnie uzasadnione nadrzędnym interesem publicznym, takim jak ochrona środowiska miejskiego.
- (25) Właściwe jest ustanowienie pojedynczych punktów kontaktowych w celu zapewnienia, że każdy usługodawca ma dostęp do pojedynczego punktu, w którym może dopełnić wszystkich procedur i formalności. Liczba pojedynczych punktów kontaktowych przypadających na Państwo Członkowskie może być różna, w zależności od regionalnych lub lokalnych kompetencji lub danej działalności. Utworzenie pojedynczych punktów kontaktowych nie koliduje z podziałem funkcji między właściwymi władzami w każdym systemie krajowym. W przypadkach, w których właściwych jest kilka władz na szczeblu regionalnym lub lokalnym, jedna z nich może przyjąć rolę pojedynczego punktu kontaktowego i koordynatora. Pojedyncze punkty kontaktowe mogą być ustanawiane nie tylko przez władze administracyjne, ale również przez izby handlowe lub rzemieślnicze, czy też przez stowarzyszenia zawodowe lub prywatne organy, którym Państwo Członkowskie decyduje się powierzyć tę funkcję. Pojedyncze punkty kontaktowe odgrywają ważną rolę w zapewnianiu wsparcia usługodawcom jako władze bezpośrednio właściwe do wydawania dokumentów niezbędnych, aby prowadzić działalność usługową, czy też jako pośrednik między usługodawcą a władzami, które są bezpośrednio właściwe. W Rekomendacji z dnia 22 kwietnia 1997 roku w sprawie udoskonalenia i uproszczenia środowiska biznesowego w

zakresie rozpoczynania działalności gospodarczej³⁷⁵¹, Komisja zachęcała już Państwa Członkowskie do wprowadzania pojedynczych punktów kontaktowych dla uproszczenia formalności.

- (26) Ustanowienie – w stosunkowo nieodległej przyszłości – elektronicznych procedur i formalności będzie niezmiernie ważne dla uproszczenia procedur administracyjnych w dziedzinie działalności usługowej z korzyścią dla usługodawców, usługobiorców oraz właściwych władz. Aby możliwe było wypełnienie tego zobowiązania, konieczna może być zmiana krajowych ustaw i innych przepisów mających zastosowanie do usług. Fakt, że należy umożliwić dopełnienie tych samych procedur i formalności na odległość oznacza przede wszystkim, że Państwa Członkowskie muszą dopilnować, aby możliwe było ich przeprowadzenie przez granice kraju. To zobowiązanie nie obejmuje procedur lub formalności, które ze względu na ich charakter nie mogą zostać przeprowadzone na odległość.
- (27) Możliwość uzyskania dostępu do działalności usługowej nie może być uzależniona od zezwolenia wydanego przez władze właściwe, chyba że decyzja ta spełnia kryteria zakazu dyskryminacji, konieczności i proporcjonalności. Oznacza to w szczególności, że systemy zezwoleń są dopuszczalne wyłącznie w przypadku, gdy kontrola *a posteriori* nie byłaby skuteczna, przy założeniu, że niemożliwe jest ustalenie wad danych usług *a posteriori* i biorąc pod uwagę ryzyko i niebezpieczeństwo, które powstają przy braku kontroli *a priori*. Owe postanowienia Dyrektywy nie mogą uzasadniać stosowania systemów zezwoleń, które tak czy inaczej są niedozwolone na podstawie innych instrumentów wspólnotowych, takich jak Dyrektywa 1999/93/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 grudnia 1999 roku w sprawie ram wspólnotowych dla podpisów elektronicznych⁵², lub Dyrektywa 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca 2000 roku w sprawie pewnych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego, na Rynku Wewnętrznym („Dyrektywa w sprawie handlu elektronicznego”)⁵³. Wyniki procesu wzajemnej oceny umożliwią określenie – na szczeblu Wspólnoty – rodzajów działalności, dla których wyeliminowane zostaną systemy zezwoleń.
- (28) W przypadkach, w których liczba zezwoleń dostępnych dla działalności jest ograniczona z uwagi na niedobór zasobów naturalnych lub możliwości technicznych, na przykład nadanie analogowych częstotliwości radiowych lub eksploatacja hydroelektrowni, należy przyjąć procedurę wyboru spośród kilku potencjalnych kandydatów w celu poprawienia – dzięki otwartej konkurencji – jakości i warunków dostawy usług dostępnych dla użytkowników. Taka procedura musi dawać gwarancje przejrzystości i bezstronności, a zezwolenie udzielone w ten sposób nie może mieć zbyt długiego okresu obowiązywania, nie może podlegać automatycznemu odnowieniu i nie może przyznawać wybranemu usługodawcy żadnych korzyści. W szczególności okres obowiązywania udzielonego zezwolenia musi być określony w taki sposób, aby nie ograniczał wolnej konkurencji bardziej niż jest to niezbędne w celu umożliwienia usługodawcy odzyskania kosztów inwestycji oraz uzyskania godziwego zwrotu z zainwestowanego kapitału. Przypadki, w których liczba zezwoleń jest ograniczona z przyczyn innych niż niewielka ilość zasobów naturalnych lub brak możliwości technicznych podlegają innym postanowieniom niniejszej Dyrektywy, dotyczącym systemów zezwoleń.

---

³⁷⁵¹ OJ L 145, 5.6.1997, STR. 29

- (29) Przyczyny nadrzędnego interesu publicznego, do których odnoszą się niektóre postanowienia niniejszej Dyrektywy dotyczące harmonizacji, to takie, które określono w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości zajmującym się art. 43 i 49 Traktatu, a przede wszystkim ochrona konsumenta, usługobiorców, pracowników oraz środowiska miejskiego.
- (30) W celu ustanowienia prawdziwego Wewnętrznego Rynku Usług jest konieczne zniesienie restrykcji dotyczących swobody prowadzenia działalności gospodarczej oraz swobodnego przepływu usług, które są zawarte w przepisach niektórych Państw Członkowskich i które są niezgodne odpowiednio z art. 43 i 49 Traktatu. Ograniczenia zakazane, jakie przewidziano w niniejszej Dyrektywie, wpływają w szczególności na Wewnętrzny Rynek Usług i należy je systematycznie usuwać tak szybko, jak to tylko będzie możliwe.
- (31) Zgodnie z orzecznictwem Trybunału, swoboda prowadzenia działalności gospodarczej implikuje w szczególności zasadę równego traktowania, która zakazuje nie tylko wszelkiej dyskryminacji ze względu na obywatelstwo Państwa Członkowskiego, ale również wszelkiej dyskryminacji pośredniej opartej na innych kryteriach, która prowadzi do tego samego rezultatu. Stąd też dostęp do działalności usługowej lub jej wykonywania w Państwie Członkowskim jako działalności głównej lub pobocznej nie może podlegać kryteriom takim, jak miejsce rejestracji przedsiębiorstwa, miejsce zamieszkania, miejsce zameldowania lub zasadnicze świadczenie usług. Podobnie Państwo Członkowskie nie może ograniczać zdolności prawnej lub prawa do wszczęcia postępowania prawnego wobec spółek zarejestrowanych zgodnie z prawem innego Państwa Członkowskiego, na którego terytorium mieści się ich siedziba główna. Co więcej, Państwo Członkowskie nie może przyznać żadnych korzyści usługodawcom, którzy mają konkretne powiązania narodowe lub lokalne społeczno-ekonomiczne, ani też nie może ograniczać – z uwagi na miejsce zarejestrowania przedsiębiorstwa usługodawcy – ich swobody nabywania, korzystania lub zbywania praw i towarów, ani też dostępu do różnych form kredytu lub lokali, pod warunkiem, że wybory te są korzystne z punktu widzenia dostępu do jego działalności lub skuteczności jej wykonywania.
- (32) Zakaz stosowania testów ekonomicznych jako warunku wstępnego przyznania zezwolenia dotyczy testów ekonomicznych jako takich, a nie innych wymagań uzasadnionych obiektywnie na podstawie nadrzędnych interesów publicznych, takich jak ochrona środowiska miejskiego. Zakaz nie wpływa na wykonywanie uprawnień przez władze odpowiedzialne za stosowanie prawa konkurencji.
- (33) W celu skoordynowania modernizacji krajowych przepisów z wymaganiami Rynku Wewnętrznego, niezbędne jest dokonanie oceny określonych niedyskryminujących wymogów krajowych, które – z uwagi na swoją charakterystykę – mogą istotnie ograniczyć lub nawet stanąć na przeszkodzie działalności czy jej wykonywaniu w oparciu o swobodę prowadzenia działalności gospodarczej. Państwa Członkowskie muszą dopilnować w okresie transpozycji Dyrektywy, aby takie wymagania były niezbędne i proporcjonalne, czy też w stosownych przypadkach – odrzucić lub znowelizować je. Co więcej, wymagania muszą być zawsze zgodne z wspólnotowym prawem konkurencji.
- (34) Ograniczenia, które winny być zbadane, obejmują na przykład przepisy krajowe, które – z przyczyn innych niż dotyczące kwalifikacji zawodowych – warunkują dostęp do takiej

działalności, jak hazard, dla wybranych usługodawców. Podobnie, wśród wymagań, jakie należy zbadać, istnieją zasady „obowiązkowego przeniesienia” mające zastosowanie do operatorów kablowych, którzy poprzez nałożenie na pośredniczącego usługodawcę obowiązku zapewnienia dostępu do pewnych usług świadczonych przez konkretnych usługodawców wpływają na jego swobodę wyboru, dostęp do programów oraz wybór odbiorców.

- (35) Postanowienia niniejszej Dyrektywy dotyczące swobody prowadzenia działalności gospodarczej mają zastosowanie w takim zakresie, w jakim dane działania są otwarte na konkurencję i tym samym nie zobowiązują Państw Członkowskich do zlikwidowania istniejących monopoli, zwłaszcza loteryjnych, lub prywatyzacji pewnych sektorów.
- (36) Fakt, że niniejsza Dyrektywa ustala pewną liczbę wymogów, które Państwa Członkowskie muszą wyeliminować lub poddać ocenie w ciągu okresu transpozycji, nie narusza żadnych działań podjętych wobec Państwa Członkowskiego w przypadku braku zgodności z art. 43 lub 49 Traktatu.
- (37) Aby zapewnić skuteczne wdrożenie reguł swobodnego przepływu usług oraz korzystanie z usług przez usługobiorców i ich świadczenie przez usługodawców w całej Wspólnocie, bez względu na wewnętrzne granice, niezbędne jest ustanowienie zasady, na podstawie której usługodawca musi zasadniczo podlegać jedynie prawu państwa, w którym jest zarejestrowany. Zasada ta jest niezbędna, aby umożliwić usługodawcom, a zwłaszcza MSP, korzystanie z pełnej stabilności prawnej dla wykorzystania szans stwarzanych przez Rynek Wewnętrzny. Ułatwiając w ten sposób swobodny przepływ usług między Państwami Członkowskimi, zasada ta – w połączeniu z harmonizacją i środkami pomocy wzajemnej – pozwala również odbiorcom na uzyskanie dostępu do szerszej gamy wysokiej jakości usług z innych Państw Członkowskich. Zasadzie tej powinien towarzyszyć mechanizm wsparcia adresowany do usługobiorcy, który dzięki niemu ma możliwość uzyskania przede wszystkim informacji o prawie innych Państw Członkowskich, a także harmonizacji zasad dotyczących przejrzystości działalności usługowej.
- (38) Niezbędne jest również zagwarantowanie, że nadzór nad działalnością usługową jest wykonywany u źródła, tzn. przez władze właściwe Państwa Członkowskiego, w którym zarejestrowany jest usługodawca. Władze właściwe w kraju pochodzenia zajmują najlepszą pozycję, aby zapewnić skuteczność i ciągłość nadzoru nad usługodawcą oraz chronić usługobiorców nie tylko w ich własnym kraju, ale również w innych Państwach Członkowskich. W celu ustanowienia wzajemnego zaufania pomiędzy Państwami Członkowskimi w zakresie regulacji działalności usługowej, powinno być wyraźnie zaznaczone, że odpowiedzialność zgodna z prawem UE za nadzorowanie działalności usługodawców bez względu na miejsce świadczenia usługi, należy do państwa pochodzenia. Określenie właściwości sądów nie wchodzi w zakres niniejszej Dyrektywy lecz należy do zakresu Rozporządzenia Rady (WE) 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 roku w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych⁵⁴, lub innych instrumentów wspólnotowych, takich jak Dyrektywa 96/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 1996 roku w sprawie delegowania pracowników w ramach świadczenia usług⁵⁵.
- (39) Jako uzupełnienie zasady stosowania prawa i nadzoru przez kraj pochodzenia, niezbędne jest ustanowienie zasady, na mocy której Państwa Członkowskie nie mogą ograniczać usług pochodzących z innego Państwa Członkowskiego.

- (40) Niezbędne jest założenie, że zastosowanie zasady państwa pochodzenia może być zawieszane wyłącznie w obszarach objętych derogacjami, ogólnymi lub przejściowymi, przewidzianymi w niniejszej Dyrektywie. Derogacje te są niezbędne dla uwzględnienia poziomu integracji Rynku Wewnętrznego lub pewnych instrumentów wspólnotowych dotyczących usług, które stanowią, że usługodawca podlega prawu innego Państwa Członkowskiego niż państwo pochodzenia. Co więcej, w drodze wyjątku, w pewnych indywidualnych przypadkach oraz na podstawie pewnych warunków proceduralnych i merytorycznych można podjąć działania przeciwko danemu usługodawcy. Aby zagwarantować stabilność prawną, która jest niezbędna dla zachęcenia MSP do świadczenia ich usług w innych Państwach Członkowskich, derogacje te muszą być ograniczone do absolutnie niezbędnych. W szczególności derogacje te mogą być stosowane wyłącznie z przyczyn związanych z bezpieczeństwem usług, wykonywaniem zawodów związanych z ochroną zdrowia lub kwestiami należącymi do polityki państwa, jak na przykład ochrona młodocianych, a także w takim zakresie, w jakim przepisy krajowe w tej dziedzinie nie zostały zharmonizowane. Dodatkowo wszelkie ograniczenia takiej wolności nie będą mogły podlegać żadnym wyłączeniom, chyba że są zgodne z podstawowymi prawami, które według ustalonego orzecznictwa Trybunału tworzą integralną część ogólnych zasad prawa zawartych w porządku prawnym Wspólnoty.
- (41) W przypadkach, w których usługodawca przeprowadza się tymczasowo do Państwa Członkowskiego innego niż Państwo Członkowskie pochodzenia, niezbędne jest uwzględnienie w przepisach pomocy wzajemnej między tymi dwoma Państwami, która pozwala pierwszemu z nich prowadzić kontrole, inspekcje i dochodzenia na wniosek Państwa Członkowskiego będącego miejscem pochodzenia, lub też prowadzić takie kontrole na własną inicjatywę, jeśli są to wyłącznie kontrole faktyczne. Co więcej, w przypadku pracowników oddelegowanych, Państwo Członkowskie, do którego zostali oddelegowani może wystąpić przeciwko usługodawcy zarejestrowanemu w innym Państwie Członkowskim, tak aby zagwarantować zgodność z warunkami zatrudnienia i pracy mającymi zastosowanie na mocy Dyrektywy 96/71/WE.
- (42) Zasada państwa pochodzenia przewidziana w niniejszej Dyrektywie – poprzez derogację – nie ma zastosowania do usług, które są przedmiotem ogólnego zakazu w Państwie Członkowskim, do którego przeniósł się usługodawca, jeśli taki zakaz jest obiektywnie uzasadniony polityką publiczną, bezpieczeństwem publicznym lub zdrowiem publicznym. Derogacja ta jest ograniczona do ogólnych zakazów i nie obejmuje – na przykład – systemów krajowych, które, nie zawierając ogólnego zakazu prowadzenia działalności, zastrzegają sobie prawo do wykonywania tej działalności dla jednego lub kilku konkretnych operatorów, lub które zakazują wykonywania działalności bez uzyskania wcześniejszego zezwolenia. Jak tylko Państwo Członkowskie zezwoli na prowadzenie działalności, zastrzegając ją dla wybranych operatorów, działalność ta nie podlega ogólnemu zakazowi, a tym samym jako taka nie jest uznawana za niezgodną z polityką publiczną, bezpieczeństwem publicznym lub zdrowiem publicznym. W efekcie nie byłoby uzasadnione, aby taka działalność została wyłączona z zakresu Dyrektywy.
- (43) Zasada państwa pochodzenia ustanowiona w niniejszej Dyrektywie nie ma zastosowania, w wyniku derogacji, do konkretnych wymagań Państw Członkowskich, do których przeniósł się usługodawca, które są związane ze szczególną charakterystyką miejsca świadczenia usługi, i które muszą być spełnione dla zachowania polityki

publicznej, bezpieczeństwa publicznego, zdrowia publicznego lub ochrony środowiska. Taka derogacja miałaby na przykład zastosowanie do zezwoleń na zajęcie lub wykorzystanie drogi publicznej, wymagań dotyczących organizacji imprez publicznych lub wymagań w zakresie bezpieczeństwa placów budowy.

- (44) Wyłączenie z zasady państwa pochodzenia spraw dotyczących rejestracji pojazdów wziętych w leasing w Państwie Członkowskim innym niż państwo, w którym są użytkowane, wynika z orzecznictwa Trybunału, który przyjął, że Państwo Członkowskie może objąć pojazdy użytkowane na jego terytorium takim obowiązkiem, przy założeniu proporcjonalnych warunków. Takie wyłączenie nie obejmuje wynajmu sporadycznego lub tymczasowego.
- (45) Na szczeblu wspólnotowym przyjęto już kilka Dyrektyw dotyczących kontraktów zawartych przez konsumentów. Jednak Dyrektywy te stosują podejście minimalnej harmonizacji. Aby maksymalnie ograniczyć możliwe zróżnicowanie w poziomie ochrony konsumenta w Unii, które powoduje podział Rynku Wewnętrznego ze szkodą dla konsumentów i przedsiębiorstw, Komisja ogłosiła w swym Komunikacie w sprawie strategii polityki konsumpcyjnej na lata 2002-2006⁵⁶, że jeden z kluczowych priorytetów Komisji będzie składał się z propozycji pełnej harmonizacji. Co więcej, Komisja podkreśliła w swoim Planie Działań w sprawie „Spójniejszego europejskiego prawa zobowiązań”⁵⁷ potrzebę większej konwergencji europejskiego prawa konsumenckiego, co sugerowałoby przede wszystkim przeprowadzenie przeglądu istniejącego prawa umów zawieranych z konsumentami w celu naprawienia głęboko tkwiących niespójności, wypełnienia luk oraz uproszczenia ustawodawstwa.
- (46) Należy stosować zasadę kraju pochodzenia w dziedzinie kontraktów zawieranych przez konsumentów na dostawę usług wyłącznie w takim zakresie, w jakim Dyrektywy wspólnotowe przewidują pełną harmonizację, ponieważ w takich przypadkach poziom ochrony konsumenta jest równorzędny. Derogacja od zasady kraju pochodzenia w odniesieniu do pozaumownych zobowiązań usługodawcy w razie wypadku, w którym uczestniczyła osoba i który miał miejsce jako konsekwencja działalności usługodawcy w Państwie Członkowskim, do którego przeniósł się tymczasowo, dotyczy szkód fizycznych lub materialnych poniesionych przez wspomnianą osobę w wypadku.

⁵² OJ L 13, 19.01.2000 str. 12.

⁵³ OJ L 178, 17.07.2000 str. 1.

⁵⁴ OJ L 12, 16.01.2001, str. 1. dyrektywa zmieniona przez Traktat Akcesyjny z 2003

⁵⁵ OJ L 18, 21.01.1997, str. 1.

⁵⁶ OJ C 137, 8.6.2002 str. 2.

⁵⁷ OJ C 63, 15.03.2003 str. 1

- (47) Niezbędne jest, aby umożliwić Państwom Członkowskim, w drodze wyjątku i badając poszczególne przypadki osobno, podjęcie działań stanowiących derogację od zasady państwa pochodzenia w odniesieniu do usługodawcy z siedzibą w innym Państwie Członkowskim, z konkretnych przyczyn, takich jak bezpieczeństwo usług. Takie środki mogą być podjęte wyłącznie z powodu braku harmonizacji na szczeblu wspólnotowym. Co więcej możliwość ta nie powinna pozwalać na stosowanie restrykcyjnych środków w obszarach, w których inne Dyrektywy zakazują wszelkich derogacji od swobodnego przepływu usług, tak jak w przypadku Dyrektywy 1999/93/WE lub Dyrektywy 98/84/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 listopada 1998 roku w sprawie ochrony prawnej usług opartych na lub składających się z warunkowego dostępu³⁸. Możliwość ta nie powinna też zezwalać na rozszerzenie lub ograniczenie możliwości stosowania derogacji zawartych w innych Dyrektywach, takich jak Dyrektywa Rady 89/552/EWG z dnia 3 października 1989 roku w sprawie koordynacji pewnych postanowień ustanowionych na mocy ustawy, rozporządzenia lub działania administracyjnego w Państwach Członkowskich w zakresie telewizyjnej działalności nadawczej³⁹ lub Dyrektywa 2000/31/WE.
- (48) Ograniczenia swobodnego przepływu usług sprzeczne z niniejszą Dyrektywą mogą powstać nie tylko z działań stosowanych wobec usługodawców, ale również z licznych barier korzystania z usług przez usługodawców, a zwłaszcza konsumentów. Niniejsza Dyrektywa cytuje jako przykład pewne rodzaje ograniczeń stosowanych wobec usługobiorcy, który pragnie skorzystać z usługi świadczonej przez usługodawcę z siedzibą w innym Państwie Członkowskim.
- b) Zgodnie z zasadami Traktatu dotyczącymi swobodnego przepływu usług, według interpretacji Trybunału Sprawiedliwości, dyskryminacja z uwagi na obywatelstwo lub miejsce zamieszkania usługobiorcy jest zakazana. Taka dyskryminacja może przybrać formę zobowiązania nałożonego wyłącznie na obywateli innego Państwa Członkowskiego, do dostarczenia oryginalnych dokumentów, poświadczonych kopii, zaświadczenia o obywatelstwie lub oficjalnego tłumaczenia dokumentów, aby skorzystać z usługi bądź z korzystniejszych warunków lub cen. Jednakże zakaz

³⁸ OJ L 320 z dn. 28.11.1998, str. 54.

³⁹ OJ L 298 z dn. 17.10.1989, str. 23. Dyrektywa zmieniona Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 97/36/WE (OJ L 202 z dn. 30.1.1997, str. 60).

stosowania dyskryminujących wymagań nie oznacza, że takie korzyści, zwłaszcza w odniesieniu do taryf, nie mogą być ograniczone do wybranych usługobiorców, jeśli są one oparte na zgodnych z prawem, obiektywnych kryteriach, na przykład na bezpośrednim powiązaniu z podatkami płaconymi przez tych odbiorców.

- c) Jeśli obszar wewnętrzny bez granic ma być skutecznie osiągnięty, obywatele Wspólnoty nie mogą być pozbawiani korzystania z usługi, która jest technicznie dostępna na rynku, ani być poddani różnym warunkom i taryfom z uwagi na ich obywatelstwo lub miejsce zamieszkania. Utrzymanie takiej dyskryminacji w odniesieniu do odbiorców usługi oznacza dla obywateli Wspólnoty, brak istnienia prawdziwego rynku wewnętrznego dla usług, oraz w sensie bardziej ogólnym zapobiega integracji narodów Europy. Zasada dotycząca zakazu dyskryminacji w ramach Rynku Wewnętrznego oznacza, że nie można odmówić lub utrudnić usługobiorcy, a zwłaszcza konsumentowi, dostępu do usługi oferowanej publicznie z uwagi na jakieś kryterium, ujęte w ogólnych warunkach udostępnionych publicznie, dotyczące obywatelstwa lub miejsca zamieszkania usługobiorcy. Nie wpływa to na możliwość wprowadzenia tych ogólnych warunków dla zmiennych taryf i warunków dotyczących świadczenia usług, które są bezpośrednio uzasadnione obiektywnymi przyczynami, na przykład efektywnymi kosztami dodatkowymi wynikającymi z odległości lub charakterystyki technicznej świadczenia usług, różnych warunków rynkowych lub dodatkowego ryzyka związanego z przepisami innymi niż obowiązujące w Państwie Członkowskim, z którego pochodzi usługodawca.
- d) Zgodnie z zasadami ustanowionymi przez orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości w zakresie swobody świadczenia usług, a także bez narażania równowagi finansowej systemów ubezpieczenia społecznego w Państwach Członkowskich, większa stabilność prawna związana ze zwrotem kosztów leczenia powinna być zapewniona pacjentom, którzy jako usługobiorcy korzystają ze swobodnego przepływu usług, a także przedstawicielom wolnych zawodów w zakresie ochrony zdrowia oraz osobom zarządzającym systemami ubezpieczenia społecznego.
- e) Postanowienia Rozporządzenia Rady 1408/71 z dnia 14 czerwca 1971 roku w sprawie stosowania systemów ubezpieczenia społecznego pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek oraz członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie⁴⁰, a zwłaszcza postanowienia dotyczące przynależności do systemu ubezpieczenia społecznego, mają pełne zastosowanie do pracowników najemnych oraz osób pracujących na własny rachunek, które świadczą lub biorą udział w świadczeniu usługi.
- f) Artykuł 22 Rozporządzenia 1408/71, który dotyczy zezwolenia na przejęcie kosztów opieki zdrowotnej świadczonej w innym Państwie Członkowskim, przyczynia się – jak to podkreśla orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości – do zwiększenia swobody przepływu pacjentów oraz świadczenia transgranicznych usług medycznych. Przepis ten ma na celu zagwarantowanie osobom ubezpieczonym, które uzyskały zezwolenie, dostępu do opieki zdrowotnej w innym Państwie Członkowskim na warunkach przejęcia kosztów tak samo korzystnych, jak te, które mają zastosowanie do osób ubezpieczonych w tym Państwie Członkowskim. Tym samym nadaje on osobom ubezpieczonym prawa, które w innym przypadku nie przysługiwałyby im i tym samym

⁴⁰ Zgodnie z nowelizacją i aktualizacją zawartą w Rozporządzeniu Rady 118/97 z dnia 2 grudnia 1996 r., OJ L 28 z dn. 30 stycznia 1997 r..

ułatwia swobodny przepływ usług. Podobnie przepis ten nie stara się regulować ani w jakikolwiek sposób zapobiegać dokonywaniu zwrotu kosztów – po stawkach mających zastosowanie w Państwie Członkowskim, w którym osoba należy do systemu ubezpieczenia społecznego – kosztów opieki zdrowotnej świadczonej w innym Państwie Członkowskim, nawet przy braku wcześniejszego zezwolenia.

- g) Biorąc pod uwagę ewolucję orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości w dziedzinie swobodnego przepływu usług, należy znieść wymaganie uzyskania wcześniejszego zezwolenia na zwrot ze strony systemu ubezpieczenia społecznego Państwa Członkowskiego za pozaszpitalną opiekę świadczoną w innym Państwie Członkowskim, a Państwa Członkowskie muszą zmienić odpowiednio swoje ustawodawstwo. W takim zakresie, w jakim zwrot kosztów takiej opieki pozostaje w granicach ubezpieczenia gwarantowanego przez system ubezpieczenia chorobowego Państwa Członkowskiego, w którym dana osoba należy do systemu ubezpieczenia społecznego, zniesienie to nie powinno wpłynąć istotnie na równowagę finansową systemów ubezpieczenia społecznego. Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości warunki, na jakich Państwa Członkowskie świadczą opiekę pozaszpitalną na swoim terytorium mają nadal zastosowanie w przypadku opieki świadczonej w Państwie Członkowskim innym niż państwo, w którym dana osoba należy do systemu ubezpieczenia społecznego, pod warunkiem że są one zgodne z prawem wspólnotowym. Tak samo, systemy wydawania zezwoleń na przejęcie kosztów opieki w innym Państwie Członkowskim muszą respektować postanowienia niniejszej Dyrektywy dotyczącej warunków udzielania oraz procedur w zakresie zezwoleń.
- h) Zgodnie z orzecznictwem Trybunału w dziedzinie swobodnego przepływu usług, system wcześniejszych zezwoleń na zwrot kosztów opieki zdrowotnej świadczonej w innym Państwie Członkowskim wydaje się uzasadniony z punktu widzenia planowania liczby infrastruktur szpitalnych, ich rozkładu geograficznego, trybu ich organizacji, wyposażenia, jakim dysponują, a nawet charakteru usług medycznych, jakie mogą zaoferować. Takie planowanie ma na celu uzyskanie wystarczającego stałego dostępu – na terytorium każdego Państwa Członkowskiego – do zrównoważonego zakresu dobrej jakości opieki szpitalnej, do skutecznego zarządzania kosztami, a także – w możliwym zakresie – uniknięcie marnotrawstwa zasobów finansowych, technicznych lub ludzkich. Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości koncepcja opieki szpitalnej musi być zdefiniowana obiektywnie i system wcześniejszych zezwoleń musi być proporcjonalny do ogólnych celów publicznych, jakie są realizowane.
- i) Artykuł 22 Rozporządzenia Rady (EWG) 1408/71 określa okoliczności, w których właściwa instytucja krajowa nie może odmówić udzielenia zezwolenia, o które wnioski zostały złożone na podstawie niniejszego artykułu. Kraje członkowskie nie mogą odmówić zezwolenia, w przypadku gdy opieka jest świadczona na ich terytorium, objęta jest ich systemem ubezpieczenia społecznego, a leczenie, które jest identyczne lub jednakowo skuteczne nie może być uzyskane na czas na ich terytorium na warunkach określonych w ich systemie ubezpieczenia społecznego. Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości warunki dotyczące możliwego do zaakceptowania opóźnienia należy rozważyć wraz z wszelkimi okolicznościami każdego przypadku, biorąc pod uwagę nie tylko stan zdrowia pacjenta w momencie złożenia wniosku o zezwolenie, ale również historię choroby i jej prawdopodobny rozwój.

- j) Przejęcie przez systemy ubezpieczenia społecznego Państw Członkowskich kosztów opieki zdrowotnej świadczonej w innym Państwie Członkowskim nie może być niższe niż przewidziane w ich własnym systemie ubezpieczenia społecznego w odniesieniu do opieki zdrowotnej świadczonej na ich terytorium. Zgodnie z orzecznictwem Trybunału w dziedzinie swobodnego przepływu usług, przy braku zezwolenia, zwrot kosztów opieki pozaszpitalnej zgodnie ze skalą kraju przynależności do systemu ubezpieczenia społecznego nie będzie miał znacznego wpływu na finansowanie systemu ubezpieczenia społecznego. W przypadkach, w których udzielono zezwoleń – w ramach art. 22 Rozporządzenia 1408/71 – przejęcie kosztów jest dokonywane na podstawie stawek mających zastosowanie w Państwie Członkowskim, na terenie którego świadczona jest opieka zdrowotna. Jednakże, jeśli poziom ubezpieczenia jest niższy niż poziom, jaki przysługiwałby pacjentowi, gdyby miał on zapewnioną taką samą opiekę w Państwie Członkowskim, w którym należy do systemu ubezpieczenia społecznego, to ostatnie musi przejąć pozostałe koszty do poziomu, który byłby zastosowany w tym przypadku.
- k) W odniesieniu do delegowania pracowników w kontekście świadczenia usług w Państwie Członkowskim innym niż Państwo Członkowskie pochodzenia, niezbędnym jest wyjaśnienie podziału ról oraz zadań między Państwo Członkowskie, z którego pochodzi pracownik a Państwo Członkowskie, do którego zostaje on oddelegowany, tak aby ułatwić swobodny przepływ usług. Celem Dyrektywy nie jest zajmowanie się zagadnieniami prawa pracy jako takimi. Ów podział zadań i określenie form współpracy między Państwem Członkowskim pochodzenia a Państwem Członkowskim oddelegowania pozwala na swobodny przepływ usług, zwłaszcza dzięki zniesieniu pewnych nadmiernych procedur administracyjnych, przy jednoczesnym polepszeniu monitorowania zgodności z warunkami zatrudnienia i pracy na podstawie Dyrektywy 96/71/WE.
- (59) Aby uniknąć dyskryminujących lub niewspółmiernych formalności administracyjnych, które byłyby demotywujące w szczególności dla MSP, niezbędne jest zakazanie Państwu Członkowskiemu, do którego oddelegowany zostaje pracownik uzależniania delegowania od zgodności z wymaganiami, takimi jak zobowiązanie do żądania zezwolenia od władz. Zobowiązanie do składania deklaracji wobec władz Państwa Członkowskiego oddelegowania jest również zakazane. Jednakże zobowiązanie takie powinno być możliwe do utrzymania do 31 grudnia 2008 roku w dziedzinie prac budowlanych zgodnie z aneksem do Dyrektywy 96/71/WE. W tym zakresie poprawa współpracy administracyjnej między Państwami Członkowskimi w celu ułatwienia nadzoru jest przedmiotem prac grupy ekspertów Państw Członkowskich, dotyczącej stosowania tej Dyrektywy. Ponadto w odniesieniu do warunków zatrudnienia i pracy innych niż określone w Dyrektywie 96/71/WE, Państwo Członkowskie, do którego delegowany jest pracownik nie może podejmować działań ograniczających wobec usługodawcy z siedzibą w innym Państwie Członkowskim.
- (60) Zgodnie ze swobodą przepływu usług usługodawca ma prawo do delegowania pracowników, nawet jeśli nie są oni obywatelami UE, lecz krajów trzecich, przy założeniu, że mają oni prawo pobytu i są zatrudnieni zgodnie z prawem Państwa Członkowskiego pochodzenia. Państwo Członkowskie pochodzenia ma obowiązek zapewnić, aby każdy pracownik oddelegowany, który jest obywatelem kraju trzeciego spełniał warunek miejsca zamieszkania i zgodnego z prawem zatrudnienia określony w jego ustawodawstwie, w tym w zakresie ubezpieczenia społecznego. Państwo

Członkowskie goszczące pracownika nie może nakładać na niego lub na usługodawcę żadnych zapobiegawczych kontroli, zwłaszcza w odniesieniu do pozwoleń na wjazd lub na pobyt. Z wyjątkiem określonych przypadków, Państwo Członkowskie goszczące pracownika nie może narzucać żadnych obowiązków takich jak posiadanie umowy o pracę na czas nieokreślony lub wcześniejsze zatrudnienie w Państwie Członkowskim, z którego pochodzi usługodawca.

- (61) Po przyjęciu Rozporządzenia Rady (WE) 859/2003 z dnia 14 maja 2003 roku rozszerzającego postanowienia Rozporządzenia (EWG) 1408/71 oraz Rozporządzenia (EWG) 574/72 na obywateli z krajów trzecich, którzy nie są już objęci tymi postanowieniami wyłącznie na podstawie ich obywatelstwa⁴¹, obywatele krajów trzecich są objęci systemem współpracy w zakresie stosowania systemów ubezpieczenia społecznego do pracowników najemnych i członków ich rodzin przemieszczających się w ramach Wspólnoty, na podstawie Rozporządzenia (EWG) 1408/71, przewidującego stosowanie zasad kraju, którego systemem ubezpieczenia społecznego objęty jest pracownik.
- (62) Należy zapewnić, że jednym ze środków, za pomocą których usługodawca może łatwo udostępnić odbiorcy informacje, jakie jest zobowiązany dostarczyć, jest przedstawienie jego adresu poczty elektronicznej, w tym adresu strony internetowej. Co więcej, zobowiązanie do przedstawienia określonych informacji w dokumentach informacyjnych usługodawcy prezentujących szczegółowo jego usługi nie ma zastosowania do ogólnych komunikatów handlowych, takich jak reklamy, lecz do dokumentów zawierających szczegółowy opis proponowanych usług, w tym dokumentów na stronie internetowej.
- (63) Jakikolwiek operator świadczący usługi dotyczące w szczególności zdrowia, bezpieczeństwa lub ryzyka finansowego odbiorcy powinien posiadać odpowiednie ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej zawodowej lub jego ekwiwalent, bądź porównywalną gwarancję co oznacza przede wszystkim, że usługodawca musi być objęty odpowiednim ubezpieczeniem obejmującym usługi świadczone w jednym lub więcej niż jednym Państwie Członkowskim innym niż Państwo Członkowskie, z którego pochodzi usługodawca.
- (64) Należy zakończyć stosowanie całkowitego zakazu publikacji komunikatów handlowych przez zawody regulowane nie poprzez usuwanie zakazów dotyczących treści komunikatu handlowego lecz przez zniesienie tych zakazów, które ogólnie i dla danego zawodu zakazują jednej lub więcej form komunikatów handlowych: na przykład wszelkiej reklamy w jednym lub więcej niż jednym środku masowego przekazu. W odniesieniu do treści i metod publikacji komunikatów handlowych, niezbędne jest zachęcanie przedstawicieli wolnych zawodów, aby sporządzali – zgodnie z prawem wspólnotowym – kodeksy postępowania na szczeblu wspólnotowym.
- (65) Aby zwiększyć przejrzystość i promować dokonywanie oceny opartej na porównywalnych kryteriach dotyczących jakości usług oferowanych usługobiorcom i dostarczanych im, ważne jest udostępnienie informacji dotyczących znaczenia etykiet jakości i innych znaków szczególnych odnoszących się do tych usług. To zobowiązanie do przejrzystości jest szczególnie ważne w obszarach, takich jak turystyka, zwłaszcza w hotelarstwie, gdzie wykorzystanie systemu klasyfikacji jest szeroko rozpowszechnione.

---

⁴¹ OJ L 124 z dn. 20.5.2003, str. 1.

Co więcej, przydatne byłoby zbadanie zakresu, w jakim standaryzacja europejska mogłaby wspomóc zgodność i jakość usług. Normy europejskie są sporządzane przez europejskie organy ustanawiające normy Europejski Komitet Standaryzacji CEN, Europejski Komitet Standaryzacji Elektrotechnicznej CENELEC i Europejski Instytut Standardów Łączności ETSI. W stosownych przypadkach Komisja, zgodnie z procedurami ustanowionymi w Dyrektywie 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 1998 roku⁴² określającej procedurę dostarczania informacji w dziedzinie standardów technicznych oraz przepisów i regulacji dotyczących usług Społeczeństwa Informacyjnego, wyda upoważnienie do sporządzenia szczególnych norm europejskich.

- (66) Rozwój sieci władz zajmujących się ochroną konsumenta w Państwach Członkowskich, które są przedmiotem propozycji Rozporządzenia w sprawie współpracy w zakresie ochrony konsumenta, uzupełnia współpracę przewidzianą w niniejszej Dyrektywie. Zastosowanie ustawodawstwa w dziedzinie ochrony konsumenta w przypadkach wymiany transgranicznej, w szczególności w odniesieniu do nowych praktyk w zakresie marketingu i sprzedaży, a także potrzeby usunięcia pewnych konkretnych przeszkód współpracy w tej dziedzinie, wymaga wyższego stopnia współpracy między Państwami Członkowskimi. W szczególności niezbędne jest zapewnienie, aby Państwa Członkowskie wymagały w tej dziedzinie zaprzestania stosowania przez operatorów na ich terytorium niezgodnych z prawem praktyk, ukierunkowanych na konsumentów innego Państwa Członkowskiego.
- (67) Niezbędnym jest zapewnienie, że Państwa Członkowskie we współpracy z Komisją zachęcą zainteresowane strony do sporządzenia kodeksów postępowania na szczeblu wspólnotowym, których celem jest w szczególności promowanie jakości usług i uwzględnienie szczególnego charakteru każdego zawodu. Owe kodeksy postępowania powinny być zgodne z prawem wspólnotowym, a zwłaszcza z prawem konkurencji.
- (68) Niniejsza Dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla jakiegokolwiek inicjatywy legislacyjnej lub innych inicjatyw wspólnotowych w dziedzinie ochrony konsumenta.
- (69) Brak reakcji ze strony Komisji, w kontekście procedury oceny wzajemnej przewidzianej w niniejszej Dyrektywie, nie ma wpływu na zgodność wymagań krajowych, ujętych w raportach Państw Członkowskich, z prawem wspólnotowym.
- (70) Dyrektywa 98/27/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 19 maja 1998 roku w sprawie nakazu ochrony interesów konsumentów⁴³ zbliża ustawy, rozporządzenia i przepisy administracyjne Państw Członkowskich odnoszące się do zaleceń w celu ochrony łącznych interesów konsumentów zawartych w dyrektywach wymienionych w załączniku do dyrektywy 98/27/WE. W celu umożliwienia podjęcia takich działań w przypadkach, gdy obecna Dyrektywa została naruszona na niekorzyść łącznych interesów konsumentów, załącznik do Dyrektywy 98/27/WE powinien zostać odpowiednio zmieniony.
- (71) W związku z tym, że proponowane działanie, a konkretnie zniesienie barier w swobodzie zakładania przedsiębiorstw dla usługodawców w Państwach Członkowskich i w swobodzie świadczenia usług pomiędzy Państwami Członkowskimi, nie może zostać

⁴² OJ L 204 z dn. 21.7.1998, str. 37. Dyrektywa znowelizowana Dyrektywą 98/48/WE (OJ L 217 z dn. 5.8.1998).

⁴³ OJ L 166, 11.6.1998, str. 51. Dyrektywa zmieniona Dyrektywą 2002/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (OJ L 271, 9.10.2002, str. 16).

wystarczająco osiągnięte przez Państwa Członkowskie i może być lepiej osiągnięte na poziomie wspólnotowym ze względu na skalę działania, Wspólnota może przyjąć środki, zgodnie z zasadą subsydiarności określoną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsza Dyrektywa nie wykracza ponad to co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.

- (72) Niniejsza Dyrektywa bierze pod uwagę fundamentalne prawa i przestrzega zasad uznanych zwłaszcza w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej, a w szczególności w jej artykułach 8, 15, 21 i 47.
- (73) Środki niezbędne do wdrożenia niniejszej Dyrektywy powinny zostać przyjęte w zgodzie z Decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 roku ustanawiającą procedury wykonywania uprawnień wdrożeniowych nadanych Komisji⁴⁴,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

---

⁴⁴ OJ L 184 z dn. 17.7.1999, str. 23.

Rozdział I

Postanowienia ogólne

Artykuł 1

Cel

Niniejsza Dyrektywa ustanawia ogólne postanowienia ułatwiające stosowanie swobody prowadzenia działalności gospodarczej przez usługodawców oraz swobodny przepływ usług.

Artykuł 2

Zakres

1. Niniejsza Dyrektywa będzie miała zastosowanie do usług świadczonych przez usługodawców z siedzibą w Państwie Członkowskim.
2. Niniejsza Dyrektywa nie będzie miała zastosowania do następującej działalności:
  - a) usług finansowych zdefiniowanych w art. 2b) Dyrektywy 2002/65/WE;
  - b) usług komunikacji elektronicznej oraz sieci i powiązanych obiektów i usług dotyczących kwestii ujętych w Dyrektywach 2002/19/WE⁴⁵, 2002/20/WE⁴⁶, 2002/21/WE⁴⁷, 2002/22/WE⁴⁸ oraz 2002/58/WE⁴⁹;
  - c) usług transportowych w zakresie, w jakim są one regulowane przez inne instrumenty wspólnotowe na podstawie art. 71 lub art. 80 ust. 2 Traktatu.
3. Niniejsza Dyrektywa nie ma zastosowania w dziedzinie podatków, z wyjątkiem art. 14 i 16, w takim zakresie, w jakim ograniczenia określone w tych postanowieniach nie są objęte instrumentem wspólnotowym w sprawie harmonizacji fiskalnej.

Artykuł 3

Powiązania z innymi postanowieniami prawa wspólnotowego

Państwa Członkowskie będą stosować postanowienia niniejszej Dyrektywy zgodnie z przepisami Traktatu dotyczącymi prowadzenia działalności gospodarczej oraz swobodnego przepływu usług.

Zastosowanie niniejszej Dyrektywy nie przeszkadza w stosowaniu innych przepisów wspólnotowych w takim zakresie, w jakim dotyczą one usług.

Artykuł 4

---

⁴⁵ OJ L 108, 24.4.2002, str. 7.

⁴⁶ OJ L 108, 24.4.2002, str. 21.

⁴⁷ OJ L 108, 24.4.2002, str. 33.

⁴⁸ OJ L 108, 24.4.2002, str. 51.

⁴⁹ OJ L 201, 31.7.2002, str. 37.

Definicje

Dla celów niniejszej Dyrektywy:

1. „usługa” oznacza wszelką działalność prowadzoną na własny rachunek, zgodnie z postanowieniami art. 50 Traktatu, związaną ze świadczeniem usługi za wynagrodzeniem;
2. „usługodawca” oznacza jakąkolwiek osobę fizyczną będącą obywatelem Państwa Członkowskiego lub jakąkolwiek osobę prawną, która oferuje lub świadczy usługę;
3. „usługobiorca” oznacza jakąkolwiek osobę fizyczną lub prawną, która – dla celów zawodowych lub niezawodowych – korzysta z usługi lub pragnie z niej skorzystać;
4. „Państwo Członkowskie pochodzenia” oznacza Państwo Członkowskie, na którego terytorium znajduje się siedziba usługodawcy;
5. „prowadzenie działalności gospodarczej” oznacza rzeczywiste prowadzenie działalności gospodarczej zgodnie z postanowieniami art. 43 Traktatu, przez przedsiębiorstwo usługodawcy przez czas nieokreślony;
6. „system zezwoleń” oznacza wszelką procedurę, która faktycznie zobowiązuje usługodawcę lub usługobiorcę do podjęcia kroków w celu uzyskania oficjalnej lub domniemanej decyzji od władz właściwych, dotyczącej dostępu do działalności usługowej lub jej prowadzenia;
7. „wymaganie” oznacza wszelkie zobowiązanie, zakaz, warunek lub limit przewidziany w przepisach ustawodawczych, wykonawczych lub administracyjnych Państw Członkowskich, czy też wynikający z orzecznictwa, praktyki administracyjnej lub regulaminów organów zawodowych oraz zbiorczych przepisów stowarzyszeń lub innych organizacji zawodowych, przyjętych w wyniku wykonania ich autonomii prawnej;
8. „władze właściwe” oznacza jakikolwiek organ lub władzę w Państwie Członkowskim, która odgrywa rolę nadzorczą lub regulacyjną w odniesieniu do działalności usługowej, w tym w szczególności władze administracyjne, organy zawodowe oraz te stowarzyszenia lub inne organizacje zawodowe, które w ramach wykonywania ich autonomii prawnej regulują w sposób zbiorczy dostęp do działalności usługowej lub jej prowadzenie;
9. „obszar koordynowany” oznacza jakiegokolwiek wymaganie mające zastosowanie do dostępu do działalności usługowej lub jej prowadzenia;
10. „opieka szpitalna” oznacza opiekę zdrowotną, którą można zapewnić wyłącznie w ramach infrastruktury medycznej i która zazwyczaj wymaga pobytu tam osoby otrzymującej leczenie. Nazwa, organizacja i finansowanie infrastruktury nie ma znaczenia dla kwalifikacji takiej opieki jako opieki szpitalnej;
11. „Państwo Członkowskie oddelegowania” oznacza Państwo Członkowskie, na którego terytorium usługodawca oddelegowuje pracownika w celu świadczenia usług;
12. „zgodne z prawem zatrudnienie” oznacza działalność pracownika, za którą otrzymuje pensję, wykonywaną zgodnie z prawem krajowym Państwa Członkowskiego, z którego pochodzi usługodawca;
13. „zawód regulowany” oznacza działalność zawodową lub grupę działalności zawodowej, do której dostęp, której wykonywanie lub tryb wykonywania podlegają – bezpośrednio lub pośrednio – przepisom ustawodawczym, wykonawczym lub administracyjnym odnoszącym się do posiadania konkretnych kwalifikacji zawodowych;
14. „komunikat handlowy” oznacza każdy rodzaj komunikatu mający na celu promowanie, bezpośrednio lub pośrednio, towarów, usług lub wizerunku firmy, organizacji lub osoby wykonującej działalność handlową, przemysłową lub

rzemieślniczą, czy też wykonującej zawód regulowany. Poniższe nie stanowią komunikatów handlowych:

- a) informacja zapewniająca bezpośredni dostęp do działalności firmy, organizacji lub osoby, w tym w szczególności nazwa domeny internetowej lub adres poczty elektronicznej,
- b) komunikaty dotyczące towarów, usług lub wizerunku firmy, organizacji lub osoby stworzone w sposób niezależny, w szczególności, jeśli odbywa się to bez wynagrodzenia finansowego.

Rozdział II

Swoboda prowadzenia działalności gospodarczej dla usługodawców

SEKCJA 1

UPROSZCZENIE PROCEDUR ADMINISTRACYJNYCH

Artykuł 5

Uproszczenie procedur

1. Państwa Członkowskie uproszczą procedury i formalności mające zastosowanie do dostępu do działalności usługowej i jej wykonywania.
2. W przypadkach, w których Państwa Członkowskie wymagają, aby usługodawca lub usługobiorca dostarczył certyfikat, atest lub inny dokument potwierdzający spełnienie wymagania, przyjmą jakikolwiek dokument z innego Państwa Członkowskiego, który służy temu samemu celowi lub z którego jasno wynika, że dane wymaganie zostało spełnione. Nie mogą żądać, aby dokument z innego Państwa Członkowskiego był przedstawiony w oryginale lub jako poświadczona kopia lub tłumaczenie przysięgłe, chyba że jest to przewidziane w innych instrumentach wspólnotowych lub takie wymaganie jest obiektywnie uzasadnione nadrzędnym interesem publicznym.
3. Ustęp 2 nie będzie miał zastosowania do dokumentów wspomnianych w art. 46 Dyrektywy .../WE⁵⁰ Parlamentu Europejskiego i Rady lub art. 45 ust. 3 Dyrektywy .../WE⁵¹ Parlamentu Europejskiego i Rady.

Artykuł 6

Pojedyncze punkty kontaktowe

Państwa Członkowskie dopilnują, aby najpóźniej do 31 grudnia 2008 roku usługodawca mógł wypełnić następujące procedury i formalności w punkcie kontaktowym zwanym „pojedynczym punktem kontaktowym”:

- a) wszelkie procedury i formalności potrzebne do uzyskania dostępu do jego działalności usługowej, a w szczególności wszelkie niezbędne deklaracje, powiadomienia lub wnioski o zezwolenia wydawane przez władze właściwe, w tym wnioski o umieszczenie w rejestrze, na liście, w bazie danych lub wnioski o rejestrację w organizacji lub stowarzyszeniu zawodowym;

⁵⁰ [Propozycja Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych.]

⁵¹ [Propozycja Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie koordynacji procedur przyznawania kontraktów na roboty publiczne, dostawę i kontrakty usługowe.]

- b) wszelkie wnioski o wydanie zezwoleń potrzebnych do prowadzenia działalności usługowej.

Artykuł 7

Prawo do informacji

1. Państwa Członkowskie dopilnują, aby poniższe informacje były łatwo dostępne dla usługodawców i usługobiorców poprzez pojedyncze punkty kontaktowe:
  - a) wymagania mające zastosowanie do usługodawców, których przedsiębiorstwa są założone na ich terytorium, w szczególności wymagania dotyczące procedur i formalności, jakie należy wypełnić, aby uzyskać dostęp do działalności usługowej i jej wykonywania;
  - b) dane kontaktowe władz właściwych pozwalające zwrócić się do nich bezpośrednio, w tym dane władz odpowiedzialnych za sprawy związane z wykonywaniem działalności usługowej;
  - c) środki i warunki dostępu do publicznych rejestrów i baz danych dotyczących usługodawców i usług;
  - d) środki zadośćuczynienia dostępne w przypadku sporu między władzami właściwymi a usługodawcą lub usługobiorcą, między usługodawcą a usługobiorcą lub między usługodawcami;
  - e) dane kontaktowe stowarzyszeń lub organizacji innych niż władze właściwe, od których usługodawcy lub usługobiorcy mogą uzyskać pomoc praktyczną.
2. Państwa Członkowskie dopilnują, aby usługodawcy i usługobiorcy mogli skorzystać – na własną prośbę – z pomocy władz właściwych, która to pomoc będzie się składała z informacji dotyczących sposobu, w jaki wymagania wspomniane w ustępie 1 punkt a) są ogólnie interpretowane i stosowane.
3. Państwa Członkowskie dopilnują, aby informacje i pomoc wspomniane w ustępach 1 i 2 były dostarczane w sposób przejrzysty i jednoznaczny, były łatwo dostępne na odległość i drogą elektroniczną oraz aktualne.
4. Państwa Członkowskie dopilnują, aby pojedyncze punkty kontaktowe i władze właściwe reagowały tak szybko, jak to tylko możliwe na wszelkie wnioski o informacje lub pomoc wspomniane w ustępach 1 i 2, a w przypadku gdy wniosek jest niekompletny lub nieuzasadniony, bezzwłocznie informowały wnioskodawcę o tym fakcie.
5. Państwa Członkowskie wprowadzą w życie ustępy 1 do 4 niniejszego artykułu najpóźniej do 31 grudnia 2008 roku.
6. Państwa Członkowskie i Komisja podejmą środki towarzyszące, aby zachęcić pojedyncze punkty kontaktowe do udostępniania informacji przewidzianych w ustępach 1 i 2 w innych językach Wspólnoty.

Artykuł 8

Procedury realizowane drogą elektroniczną

1. Państwa Członkowskie dopilnują, aby najpóźniej do 31 grudnia 2008 roku wszystkie procedury i formalności dotyczące dostępu do działalności usługowej oraz jej wykonywania mogły być łatwo realizowane na odległość i drogą elektroniczną, w odpowiednim pojedynczym punkcie kontaktowym oraz u odpowiednich władz właściwych.

2. Ustępu 1 nie stosuje się do inspekcji lokalu, w którym świadczona jest usługa, wyposażenia stosowanego przez usługodawcę, czy też fizycznej kontroli predyspozycji usługodawcy.
3. Komisja – zgodnie z procedurą określoną w art. 42 ust. 2 – przyjmie szczegółowe zasady w celu wdrożenia ustępu 1, ukierunkowane na zwiększenie współoperatywności systemów informacyjnych oraz wykorzystanie procedur realizowanych drogą elektroniczną między Państwami Członkowskimi.

SEKCJA 2

ZEZWOLENIA

Artykuł 9

Systemy zezwoleń

1. Państwa Członkowskie nie będą obejmować dostępu do działalności usługowej lub jej wykonywania jakimkolwiek systemem zezwoleń, chyba że spełnione zostaną następujące warunki:
  - a) system zezwoleń nie dyskryminuje danego usługodawcy;
  - b) potrzeba istnienia systemu zezwoleń jest uzasadniona obiektywnie przez nadrzędny interes publiczny;
  - c) celu wprowadzenia systemu zezwoleń nie można osiągnąć przez zastosowanie mniej restrykcyjnego środka, a w szczególności z uwagi na to, że kontrola *a posteriori* byłaby przeprowadzona zbyt późno, aby mogła być rzeczywiście skuteczna.
2. W raporcie wspomnianym w art. 41, Państwa Członkowskie określą swoje systemy zezwoleń i uzasadnią ich zgodność z ustępem 1.
3. Niniejsza sekcja nie będzie miała zastosowania do systemów zezwoleń, które zostały narzucone lub dozwolone w innych instrumentach wspólnotowych.

Artykuł 10

Warunki udzielenia zezwolenia

1. Systemy zezwoleń będą oparte na kryteriach, które zapobiegą temu, aby władze właściwe wykonywały swoje uprawnienia w zakresie oceny w sposób przypadkowy lub uznaniowy.
2. Kryteria wspomniane w ustępie 1 muszą być:
  - a) niedyskryminujące;
  - b) obiektywnie uzasadnione nadrzędnym interesem publicznym;
  - c) proporcjonalne do owego celu w zakresie interesu publicznego;
  - d) precyzyjne i jednoznaczne;
  - e) obiektywne;
  - f) opublikowane z wyprzedzeniem.
3. Warunki przyznania zezwolenia na rozpoczęcie nowej działalności gospodarczej nie będą powielać równoważnych wymagań i przepisów, ani wymagań, które są zasadniczo porównywalne w odniesieniu do celu, którym usługodawca podlega już w innym lub w tym samym Państwie Członkowskim. Punkty kontaktowe określone w

art. 35 oraz usługodawca będą wspierać władze właściwe w dostarczaniu niezbędnych informacji dotyczących tych wymagań.

4. Zezwolenie zapewni usługodawcy dostęp do działalności usługowej lub jej wykonywania na całym terytorium kraju, w tym poprzez ustanawianie przedstawicielstw, jednostek zależnych, oddziałów lub biur, chyba że zezwolenie dla każdego odrębnego przedsiębiorstwa jest obiektywnie uzasadnione nadrzędnym interesem publicznym.
5. Zezwolenie będzie udzielane natychmiast po przeprowadzeniu kontroli warunków uzyskania zezwolenia i ustaleniu, że warunki wydania zezwolenia zostały spełnione.
6. Jakakolwiek odmowa lub inna reakcja władz właściwych, w tym wycofanie zezwolenia, będą w pełni uzasadnione, zwłaszcza w odniesieniu do postanowień niniejszego artykułu, i będą podlegać odwołaniu w drodze sądowej.

Artykuł 11

Okres obowiązywania zezwolenia

1. Zezwolenie wydane usługodawcy nie będzie wydawane na określony czas, z wyjątkiem przypadków, w których:
  - a) zezwolenie podlega automatycznemu odnowieniu,
  - b) liczba dostępnych zezwoleń jest ograniczona,
  - c) ograniczony okres wydania zezwolenia może zostać obiektywnie uzasadniony na podstawie nadrzędnego interesu publicznego.
2. Ustęp 1 nie dotyczy maksymalnego okresu, w którym usługodawca musi faktycznie podjąć działalność po otrzymaniu zezwolenia.
3. Państwa Członkowskie zobowiążą usługodawcę do informowania odpowiedniego pojedynczego punktu kontaktowego określonego w artykule 6 o jakiegokolwiek zmianie w jego sytuacji, która może wpłynąć na skuteczność nadzoru przez władze właściwe, w tym w szczególności utworzenie jednostek zależnych, których działalność objęta jest zakresem systemu zezwoleń lub co prowadzi do sytuacji, w której warunki uzyskania zezwolenia nie są już spełnione, czy też gdy ma to wpływ na dokładność informacji dostępnych dla usługobiorcy.

Artykuł 12

Wybór spośród kilku kandydatów

1. W przypadkach, w których liczba dostępnych zezwoleń dla danej działalności jest ograniczona z uwagi na niedobór dostępnych zasobów naturalnych lub możliwości technicznych, Państwa Członkowskie zastosują procedurę selekcji wobec potencjalnych kandydatów, która zapewni pełne gwarancje w zakresie bezstronności i przejrzystości, w tym szczególnie w zakresie odpowiedniej reklamy dotyczącej wprowadzenia procedury.
2. W przypadkach określonych w ustępie 1 zezwolenie musi zostać udzielone na odpowiedni ograniczony okres i nie może podlegać automatycznemu odnowieniu ani przyznawać jakichkolwiek innych korzyści usługodawcy, którego zezwolenie właśnie wygasło, ani też jakiegokolwiek osobie związanej w jakikolwiek sposób z tym usługodawcą.

Artykuł 13

Procedury wydawania zezwoleń

1. Procedury wydawania zezwoleń i formalności będą przejrzyste, zostaną przekazane z wyprzedzeniem do wiadomości publicznej i zagwarantują zainteresowanym osobom, że ich wnioski będą rozpatrzone obiektywnie i bezstronnie.
2. Procedury i formalności w zakresie wydawania zezwoleń nie będą odwozić usługodawców od prowadzenia działalności ani nie będą nadmiernie skomplikowane lub opóźniające świadczenie usług. Będą łatwo dostępne i wszelkie opłaty, jakie mogą wynikać dla zainteresowanych stron z ich stosowania będą proporcjonalne do kosztu danych procedur wydawania zezwoleń.
3. Procedury i formalności w zakresie wydawania zezwoleń zagwarantują zainteresowanym osobom, że ich wnioski zostaną rozpatrzone tak szybko, jak to będzie możliwe, a w każdym przypadku w rozsądnym terminie, który zostanie ustalony i podany do wiadomości publicznej z wyprzedzeniem.
4. Przy braku odpowiedzi w ustalonym terminie, zgodnie z ustępem 3, zezwolenie zostanie uznane za przyznane. Bez względu na powyższe, mogą zostać zastosowane inne rozwiązania w odniesieniu do pewnych konkretnych działalności, gdy jest to obiektywnie uzasadnione nadrzędnym interesem publicznym.
5. Wszystkie wnioski o zezwolenie zostaną przyjęte tak szybko, jak to tylko możliwe. Potwierdzenie przyjęcia musi zawierać:
  - a) czas na odpowiedź wspomniany w ustępie 3;
  - b) dostępne środki zadośćuczynienia;
  - c) oświadczenie, że przy braku odpowiedzi w określonym terminie zezwolenie zostanie uznane za wydane.
6. W przypadku niepełnego wniosku lub gdy wniosek zostanie odrzucony, ponieważ nie spełnia wymaganych procedur lub formalności, należy jak najszybciej poinformować osoby zainteresowane o potrzebie dostarczenia dodatkowej dokumentacji.

SEKCJA 3

WYMAGANIA ZAKAZANE LUB PODLEGAJĄCE OCENIE

Artykuł 14

Wymagania zakazane

Państwa Członkowskie nie będą uzależniać dostępu do działalności usługowej lub jej wykonywania na ich terytorium od spełnienia któregośkolwiek z poniższych wymagań:

1. wymagania dyskryminujące bezpośrednio lub pośrednio ze względu na obywatelstwo lub – w stosunku do firm – lokalizację siedziby, w tym przede wszystkim:
  - a) wymagania dotyczące obywatelstwa usługodawcy, jego personelu, udziałowców lub członków zarządu lub organów nadzorczych;
  - b) wymaganie, aby usługodawca, jego personel, udziałowcy lub członkowie zarządu lub organów nadzorczych zamieszkiwali na ich terytorium.
2. zakaz posiadania miejsca wykonywania działalności gospodarczej w więcej niż jednym Państwie Członkowskim lub wpisu do rejestru, lub przynależności do organizacji lub stowarzyszeń zawodowych w więcej niż jednym Państwie Członkowskim;
3. ograniczenie swobody usługodawcy do dokonania wyboru między głównym a wtórnym miejscem wykonywania działalności gospodarczej, w szczególności

zobowiązanie usługodawcy do posiadania głównego miejsca wykonywania działalności na ich terytorium, lub ograniczenie swobody wyboru między prowadzeniem działalności w formie przedstawicielstwa, oddziału lub podmiotu zależnego;

4. warunek wzajemności z Państwem Członkowskim, w którym usługodawca posiada już działalność gospodarczą, z wyjątkiem warunków wzajemności przewidzianych w instrumentach wspólnotowych dotyczących energii;
5. indywidualne stosowanie testu ekonomicznego, uzależniającego przyznanie zezwolenia od udowodnienia istnienia zapotrzebowania ekonomicznego lub popytu rynkowego, oceny potencjalnych lub bieżących efektów ekonomicznych działalności lub oceny odpowiedniości działalności do celów planowania ekonomicznego ustanowionych przez władze właściwe;
6. bezpośrednie lub pośrednie zaangażowanie konkurencyjnych operatorów, w tym w organach konsultacyjnych, w przyznawanie zezwoleń lub przyjmowanie innych decyzji władz właściwych, z wyjątkiem organizacji i stowarzyszeń zawodowych lub innych organizacji występujących w roli władz właściwych;
7. obowiązek dostarczenia gwarancji finansowej lub uczestniczenia w takiej gwarancji, lub wykupienia ubezpieczenia od usługodawcy lub organu ustanowionego na ich terytorium;
8. obowiązek posiadania wpisu w rejestrach na ich terytorium przez określony czas lub wykonywania działalności na ich terytorium przez określony czas.

Artykuł 15

Wymagania podlegające ocenie

1. Państwa Członkowskie zbadają, czy ich system prawny zawiera wymagania określone w ustępie 2 i dopilnują, aby wszelkie takie wymagania były zgodne z warunkami określonymi w ustępie 3. Państwa Członkowskie przystosują swoje przepisy ustawodawcze, wykonawcze i administracyjne, tak aby były one zgodne z tymi warunkami.
2. Państwa Członkowskie zbadają, czy ich system prawny uzależnia dostęp do działalności usługowej lub jej wykonywania od zgodności z którymkolwiek z następujących niedyskryminujących wymogów:
  - a) ograniczenia ilościowe lub terytorialne, w szczególności w formie limitów ustalonych na podstawie liczby ludności lub na podstawie minimalnej odległości geograficznej między usługodawcami;
  - b) wymagania nakładające na usługodawcę obowiązek przyjęcia konkretnej formy prawnej, w szczególności posiadania osobowości prawnej, przyjęcia formy spółki jednoosobowej, bycia organizacją typu non-profit lub spółką należącą wyłącznie do osób fizycznych;
  - c) wymagania dotyczące własności udziałów w spółce, a w szczególności obowiązku posiadania minimalnego kapitału do podejmowania określonej działalności usługowej lub posiadania konkretnych kwalifikacji zawodowych, aby móc być właścicielem kapitału lub zarządzać określonymi spółkami;
  - d) wymagania inne niż dotyczące kwalifikacji zawodowych lub przewidziane w innych instrumentach wspólnotowych, które zastrzegają dostęp do działalności usługowej dla wybranych usługodawców z uwagi na szczególny charakter działalności;
  - e) zakaz prowadzenia więcej niż jednego przedsiębiorstwa na terytorium tego samego kraju;

- f) wymagania określające minimalną liczbę pracowników;
  - g) stałe minimalne i/lub maksymalne taryfy, do których usługodawca musi się stosować;
  - h) zakazy i wymagania dotyczące sprzedaży poniżej kosztów oraz wyprzedaży;
  - i) wymagania stanowiące, że pośredniczący usługodawca musi zapewnić dostęp do pewnych konkretnych usług świadczonych przez innych usługodawców;
  - j) zobowiązanie usługodawcy do świadczenia innych konkretnych usług wraz z jego usługą.
3. Państwa Członkowskie skontrolują, czy wymagania wymienione w ustępie 2 spełniają następujące warunki:
- a) zakaz dyskryminacji: wymagania nie mogą być bezpośrednio lub pośrednio dyskryminujące ze względu na obywatelstwo lub – w odniesieniu do spółek – ze względu na lokalizację siedziby;
  - b) konieczność: wymagania muszą być obiektywnie uzasadnione nadrzędnym interesem publicznym;
  - c) proporcjonalność: wymagania muszą być odpowiednie dla zabezpieczenia osiągnięcia wyznaczonego celu oraz nie mogą wykraczać poza wymagania niezbędne do osiągnięcia celu i nie jest możliwe zastąpienie tych wymagań innymi mniej restrykcyjnymi środkami, którymi można osiągnąć ten sam rezultat.
4. W raporcie dotyczącym oceny wzajemnej wskazanym w art. 41, Państwa Członkowskie określają:
- a) wymagania, jakie zamierzają utrzymać oraz powody, dla których uważają, że wymagania te są zgodne z warunkami określonymi w ustępie 3 oraz
  - b) wymagania, które zostały zniesione lub złagodzone.
5. Od daty wejścia w życie niniejszej Dyrektywy, Państwa Członkowskie nie wprowadzają żadnych nowych wymagań w rodzaju określonych w ustępie 2, chyba że wymaganie takie spełnia warunki określone w ustępie 3, a potrzeba jego wprowadzenia wynika z nowych okoliczności.
6. Państwa Członkowskie notyfikują do Komisji wszelkie nowe przepisy zawarte w ustawach, rozporządzeniach lub aktach administracyjnych, które obejmują wymagania, takie jak określone w ustępie 5, wraz z przyczynami wprowadzenia takich wymagań. Komisja powiadomi inne Państwa Członkowskie o takich przepisach. Taka notyfikacja nie przeszkodzi w przyjęciu tych przepisów przez Państwa Członkowskie. W ciągu 3 miesięcy od daty notyfikacji Komisja zbada zgodność wszelkich nowych wymagań z prawem wspólnotowym, a w stosowych przypadkach podejmie decyzję żądającą, aby dane Państwo Członkowskie wstrzymało się od ich przyjęcia lub zniósł je.

Rozdział III

Swobodny przepływ usług

SEKCJA 1

ZASADA PAŃSTWA POCHODZENIA I DEROGACJE

Artykuł 16

Zasada państwa pochodzenia

1. Państwa Członkowskie dopilnują, aby usługodawcy podlegali wyłącznie przepisom krajowym Państwa Członkowskiego, z którego pochodzą, wchodzącym w obszar koordynowany.
2. Ustęp 1 obejmuje postanowienia krajowe dotyczące dostępu do działalności usługowej i jej wykonywania, w szczególności wymagania rządzące zachowaniami usługodawcy, jakością lub treścią usługi, reklamą, umowami oraz odpowiedzialnością usługodawcy.
3. Państwo Członkowskie pochodzenia będzie odpowiedzialne za nadzorowanie usługodawcy i świadczonych przez niego usług, w tym, gdy usługi są świadczone w innym Państwie Członkowskim.
4. Państwa Członkowskie nie mogą – z przyczyn objętych obszarem koordynowanym – ograniczać swobody świadczenia usług świadczonych przez usługodawcę z siedzibą w innym Państwie Członkowskim, w szczególności poprzez nałożenie jakiegokolwiek z następujących wymagań:
  - a) obowiązek posiadania przez usługodawcę przedsiębiorstwa na ich terytorium;
  - b) obowiązek złożenia przez usługodawcę deklaracji lub zawiadomienia, czy też uzyskania zezwolenia od ich władz właściwych, w tym wpisu do rejestru lub zarejestrowania w organizacji lub stowarzyszeniu zawodowym na ich terytorium;
  - c) obowiązek posiadania przez usługodawcę adresu lub przedstawiciela na ich terytorium, lub adresu upoważnionej osoby na tym terytorium;
  - d) zakaz ustanawiania przez usługodawcę określonej infrastruktury na ich terytorium, w tym biura lub kancelarii, które są usługodawcy potrzebne do świadczenia danych usług;
  - e) obowiązek zgodności usługodawcy z wymaganiami dotyczącymi wykonywania danej działalności usługowej na ich terytorium;
  - f) zastosowanie szczególnych postanowień umownych między usługodawcą a usługobiorcą, które zapobiegają świadczeniu usług przez osoby pracujące na własny rachunek lub takie świadczenie ograniczają;
  - g) obowiązek posiadania przez usługodawcę dokumentu tożsamości wydanego przez jego władze właściwe, odpowiedniego dla wykonywania działalności usługowej;
  - h) wymagania wpływające na wykorzystanie sprzętu stanowiącego integralną część świadczonej usługi;
  - i) ograniczenia swobody świadczenia usług określone w art. 20, 23 ust. 1 pierwszy akapit lub w art. 25 ust. 1.

Artykuł 17

Derogacje ogólne od zasady państwa pochodzenia

Artykuł 16 nie będzie mieć zastosowania do:

1. usług pocztowych w rozumieniu art. 2, punkt 1 Dyrektywy 97/67/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁵²;
2. usług dystrybucji energii elektrycznej w rozumieniu art. 2, punkt 5 Dyrektywy 2003/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁵³;
3. usług dystrybucji gazu w rozumieniu art. 2, punkt 5 Dyrektywy 2003/55/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁵⁴;

⁵² OJ L 15 z dn. 21.01.1998, str. 14.

⁵³ OJ L 176 z dn. 15.07.2003, str. 37.

⁵⁴ OJ L 176 z dn. 15.07.2003, str. 57.

4. usług dystrybucji wody;
5. spraw ujętych w Dyrektywie 96/71/WE;
6. spraw ujętych w Dyrektywie 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁵⁵;
7. spraw ujętych w Dyrektywie Rady 77/249/EWG⁵⁶;
8. postanowień art. [...] Dyrektywy.../WE w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych;
9. postanowień Rozporządzenia (EWG) 1408/71 określających prawo właściwe;
10. postanowień Dyrektywy.../WE Parlamentu Europejskiego i Rady [dotyczącej prawa obywateli Unii oraz członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i zamieszkiwania na terytorium Państw Członkowskich, nowelizującej Rozporządzenie (EWG) 1612/68 i uchylającej Dyrektywy 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG oraz 93/96/EWG], które przewidują formalności administracyjne, jakie beneficjenci muszą podjąć przed władzami właściwymi Państw Członkowskich, w których przebywają;
11. w przypadku delegowania obywateli krajów trzecich, wymagania uzyskania wizy na krótki pobyt narzucone przez Państwo Członkowskie oddelegowania, z zastrzeżeniem warunków określonych w art. 25 ust. 2;
12. systemu udzielania zezwoleń przewidzianego w art. 3 i 4 Rozporządzenia Rady (EWG) 259/93⁵⁷;
13. praw autorskich, praw pokrewnych, praw objętych Dyrektywą rady 87/54/EWG⁵⁸ oraz Dyrektywą 96/9/WE⁵⁹, a także praw własności przemysłowej;
14. aktów, w przypadku których prawo wymaga zaangażowania notariusza;
15. audytu ustawowego;
16. usług podlegających – w Państwie Członkowskim, do którego usługodawca przenosi się tymczasowo, aby świadczyć usługę – całkowitemu zakazowi, uzasadnionemu ze względu na politykę państwową, bezpieczeństwo publiczne lub zdrowie publiczne;
17. szczególnych wymagań Państwa Członkowskiego, na terenie którego usługodawca świadczy swoje usługi, które są bezpośrednio powiązane ze szczególną charakterystyką miejsca, w którym świadczona jest usługa i zgodność z którymi jest niezbędna z uwagi na politykę państwową, bezpieczeństwo publiczne lub zdrowie publiczne czy środowisko;
18. systemu zezwoleń mającego zastosowanie do zwrotu kosztów opieki szpitalnej;
19. rejestracji pojazdów wziętych w leasing w innym Państwie Członkowskim;
20. swobody wyboru prawa właściwego przez strony umowy;
21. umów dotyczących świadczenia usług, zawieranych przez konsumentów, w takim zakresie, w jakim przepisy, którym podlegają nie są w pełni zharmonizowane na szczeblu wspólnotowym;
22. oficjalnej ważności umów ustanawiających prawa na nieruchomościach lub je przenoszących, w przypadkach, w których umowy podlegają bezwzględny wymaganiami formalnym, zgodnie z prawem Państwa Członkowskiego, w którym znajduje się nieruchomość;
23. pozaumownej odpowiedzialności usługodawcy w razie wypadku z udziałem osoby, będącego wynikiem działalności usługodawcy w Państwie Członkowskim, do którego przeniósł się on tymczasowo;

Artykuł 18

---

⁵⁵ OJ L 281 z dn. 28.11.1995, str. 1.

⁵⁶ OJ L 78 z dn. 26.3.1997, str. 17.

⁵⁷ OJ L 30 z dn. 6.2.1993, str. 1.

⁵⁸ OJ L 24 z dn. 27.1.1987, str. 36.

⁵⁹ OJ L 77 z dn. 27.3.1996, str. 20.

Derogacje przejściowe od zasady państwa pochodzenia

1. Artykuł 16 nie będzie mieć zastosowania przez okres przejściowy do:
  - a) sposobu wykonywania usług przewozu gotówki;
  - b) działalności hazardowej obejmującej zakłady o stawki o wartości pieniężnej w grach hazardowych, w tym w loteriach i zakładach;
  - c) dostępu do działalności w zakresie sądowej windykacji należności.
2. Derogacje określone w ustępach 1 lit. a) i c) nie będą miały zastosowania po wejściu w życie instrumentów harmonizacji wymienionych w art. 40 ust. 1 lub w każdym przypadku po 1 stycznia 2010 roku.
3. Derogacja określona w ustępie 1b) tego artykułu nie będzie miała zastosowania po wejściu w życie instrumentu harmonizacji wymienionego w art. 40 ust. 1 lit. b).

Artykuł 19

Derogacje indywidualne od zasady państwa pochodzenia

1. W drodze derogacji od art. 16 oraz wyłącznie w wyjątkowych okolicznościach Państwo Członkowskie może podjąć – w odniesieniu do usługodawcy ustanowionego w innym Państwie Członkowskim – jakiegokolwiek z poniższych środków dotyczących:
  - a) bezpieczeństwa usług, w tym aspektów związanych ze zdrowiem publicznym;
  - b) wykonywania zawodu w zakresie opieki zdrowotnej;
  - c) ochrony polityki państwa, a w szczególności aspektów związanych z ochroną nieletnich.
2. Środki przewidziane w ustępie 1 można podjąć jedynie zgodnie z procedurą pomocy wzajemnej ustanowioną w art. 37 i jeśli zostaną spełnione wszystkie następujące warunki:
  - a) przepisy krajowe, zgodnie z którymi środek jest podejmowany, nie podlegają harmonizacji wspólnotowej w dziedzinie określonej w ustępie 1;
  - b) środki przewidują wyższy poziom ochrony usługobiorcy niż ma to miejsce w przypadku środków, które byłyby podjęte przez Państwo Członkowskie pochodzenia na podstawie jego przepisów krajowych;
  - c) Państwo Członkowskie pochodzenia nie podjęło żadnych środków lub podjęło środki niewystarczające w porównaniu do tych określonych w art. 37 ust. 2;
  - d) środki muszą być proporcjonalne.
3. Ustępy 1 i 2 pozostają bez uszczerbku dla postanowień gwarantujących swobodę świadczenia usług lub dopuszczających derogacje od tych postanowień określonych w instrumentach wspólnotowych.

SEKCJA 2

PRAWA USŁUGOBIORCÓW

Artykuł 20

Ograniczenia zakazane

Państwa Członkowskie nie mogą nakładać na usługobiorcę wymagań, które ograniczają korzystanie z usług świadczonych przez usługodawcę, którego przedsiębiorstwo mieści się w innym Państwie Członkowskim, a w szczególności następujących wymagań:

- a) obowiązku uzyskania zezwolenia od jego władz właściwych lub złożenia deklaracji wobec tych władz;
- b) ograniczeń w zakresie możliwości uzyskania odliczeń podatkowych lub przyznania pomocy finansowej z uwagi na to, że siedziba przedsiębiorstwa usługodawcy mieści się w innym Państwie Członkowskim lub ze względu na miejsce świadczenia usługi;
- c) wymagań, które powodują nałożenie na usługobiorcę dyskryminujących lub nieproporcjonalnych podatków na wyposażenie niezbędne do odbioru usługi na odległość z innego Państwa Członkowskiego.

Artykuł 21

Zakaz dyskryminacji

1. Państwa Członkowskie dopilnują, aby na usługobiorcę nie nałożono dyskryminujących wymagań z uwagi na jego obywatelstwo lub miejsce zamieszkania.
2. Państwa Członkowskie dopilnują, aby ogólne warunki świadczenia usługi na rzecz ludności przez usługodawcę nie zawierały dyskryminujących postanowień dotyczących obywatelstwa lub miejsca zamieszkania usługobiorcy, nie przesądzając o zachowaniu możliwości dopuszczenia różnic w tych warunkach dostępu, które są bezpośrednio uzasadnione obiektywnymi kryteriami.

Artykuł 22

Pomoc dla odbiorców

1. Państwa Członkowskie dopilnują, aby usługobiorcy mogli uzyskać – w swoim Państwie Członkowskim, w którym zamieszkują – następujące informacje:
  - a) informacje dotyczące wymagań mających zastosowanie do innych Państw Członkowskich w odniesieniu do dostępu do działalności usługowej i jej wykonywania, a w szczególności dotyczące ochrony konsumenta;
  - b) informacje dotyczące środków zadośćuczynienia dostępnych w przypadku sporu między usługodawcą a usługobiorcą;
  - c) dane kontaktowe stowarzyszeń lub organizacji, w tym Euroguichets oraz punktów kontaktowych w europejskiej sieci sądownictwa polubownego (EEJ-net), od których usługodawcy lub usługobiorcy mogą uzyskać praktyczne wsparcie.
2. Państwa Członkowskie mogą przyznawać odpowiedzialność wspomnianą w ustępie 1 pojedynczym punktom kontaktowym lub jakimkolwiek innemu organowi, takiemu jak Euroguichets, punktom kontaktowym europejskiej sieci sądownictwa polubownego (EEJ-net), stowarzyszeniom konsumenckim lub ośrodkom Euro Info. Najpóźniej do daty określonej w art. 45 Państwa Członkowskie dostarczą Komisji nazwy i dane kontaktowe wskazanych organów. Komisja przekaze je do wszystkich Państw Członkowskich.
3. Aby móc dostarczyć informacje określone w ustępie 1, odpowiedni organ, do którego zwróci się usługobiorca skontaktuje się z odpowiednim organem dla danego Państwa Członkowskiego. To ostatnie dostarczy wnioskowane informacje tak szybko, jak to

tylko możliwe. Państwa Członkowskie dopilnują, aby organy te udzielały sobie pomocy wzajemnej i ustanowiły wszelkie możliwe środki skutecznej współpracy.

4. Zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 42 ust. 2, Komisja przyjmie środki w celu wdrożenia paragrafów 1, 2 i 3, określając mechanizmy techniczne wymiany informacji między organami różnych Państw Członkowskich, a w szczególności współoperatywności systemów informacyjnych.

Artykuł 23

Przejęcie kosztów opieki zdrowotnej

1. Państwa Członkowskie dopilnują, aby przejęcie ich kosztu opieki poza szpitalnej nie podlegało udzieleniu zezwolenia, w przypadkach w których koszt opieki, jeśli była ona świadczona na ich terytorium, zostałyby przejęty przez ich systemy ubezpieczenia społecznego.

Warunki i formalności, od których Państwa Członkowskie uzależniają udzielenie opieki pozaszpitalnej na ich terytorium, takie jak wymaganie, aby pacjenci zwracali się najpierw o konsultację do lekarzy rodzinnych, zanim zwrócą się do specjalisty, czy też warunki dotyczące przejęcia kosztów pewnych rodzajów opieki dentystycznej, mogą zostać nałożone na pacjenta, który otrzymał opiekę pozaszpitalną w innym Państwie Członkowskim.

2. Państwa Członkowskie dopilnują, aby nie odmawiano zezwolenia na przejęcie kosztu opieki szpitalnej świadczonej w innym Państwie Członkowskim przez ich system ubezpieczenia społecznego, w przypadku gdy dane leczenie jest objęte świadczeniami przewidzianymi przez ustawodawstwo Państwa Członkowskiego, w którym dana osoba jest ubezpieczona i gdzie takie leczenie nie może być udzielone pacjentowi w medycznie uzasadnionym terminie, biorąc pod uwagę jego obecny stan zdrowia oraz prawdopodobny przebieg choroby.
3. Państwa Członkowskie dopilnują, aby poziom przejęcia kosztów opieki zdrowotnej świadczonej w innym Państwie Członkowskim przez ich system ubezpieczenia społecznego był nie niższy niż zapewniony przez ich własny system ubezpieczenia społecznego w odniesieniu do podobnej opieki zdrowotnej zapewnianej na ich terytorium.
4. Państwa Członkowskie dopilnują, aby ich systemy wydawania zezwoleń na przejęcie kosztów opieki zdrowotnej świadczonej w innym Państwie Członkowskim były zgodne z artykułami 9, 10, 11 i 13.

SEKCJA 3

DELEGOWANIE PRACOWNIKÓW

Artykuł 24

Postanowienia szczególne dotyczące delegowania pracowników

1. W przypadkach, w których usługodawca oddelegowuje pracownika do innego Państwa Członkowskiego w celu świadczenia usługi, Państwo Członkowskie oddelegowania przeprowadzi na swoim terytorium niezbędne kontrole, inspekcje i dochodzenia, aby zapewnić zgodność z odpowiednimi warunkami zatrudnienia i pracy ustanowionymi w

Dyrektywie 96/71/WE i podjąć – zgodnie z prawem wspólnotowym – środki przeciwko usługodawcy, który nie zastosuje się do nich.

Jednakże Państwo Członkowskie oddelegowania nie może nakładać na usługodawcę lub oddelegowanego pracownika – w kwestiach zawartych w art. 17 punkt 5 – któregośkolwiek z następujących obowiązków:

- a) obowiązku uzyskania zezwolenia od własnych władz właściwych lub zarejestrowania, lub spełnienia jakiegokolwiek równoważnego obowiązku;
  - b) obowiązku złożenia deklaracji, innych niż deklaracji dotyczących działalności określonej w aneksie do Dyrektywy 96/71/WE, który to obowiązek może zostać utrzymany do 31 grudnia 2008 roku;
  - c) obowiązku posiadania przedstawiciela na jego terytorium;
  - d) obowiązku utrzymywania i przechowywania dokumentów dotyczących zatrudnienia na jego terytorium lub na warunkach mających zastosowanie na jego terytorium.
2. W przypadku przewidzianym w ustępie 1, Państwo Członkowskie pochodzenia: dopilnuje, aby usługodawca podjął wszelkie środki niezbędne do przekazania jego władzom właściwym oraz władzom Państwa Członkowskiego, do którego oddelegowano pracownika, w ciągu do 2 lat po zakończeniu okresu oddelegowania, następujących informacji:
- (a) tożsamości oddelegowanego pracownika,
  - (b) jego stanowiska i charakteru zleconych mu zadań,
  - (c) danych usługobiorcy,
  - (d) miejsca oddelegowania,
  - (e) daty rozpoczęcia i zakończenia okresu oddelegowania,
  - (f) warunków zatrudnienia i pracy stosowanych wobec oddelegowanego pracownika;

W przypadkach określonych w ustępie 1 Państwo Członkowskie pochodzenia udzieli pomocy Państwu Członkowskiemu, do którego został oddelegowany pracownik, aby zapewnić zgodność z warunkami zatrudnienia i pracy mającymi zastosowanie na mocy Dyrektywy 96/71/WE i z własnej inicjatywy dostarczy Państwu Członkowskiemu będącemu miejscem oddelegowania informacje wspomniane w pierwszym akapicie, gdy Państwo Członkowskie oddelegowania jest świadome konkretnych faktów wskazujących na potencjalne nieprawidłowości ze strony usługodawcy w odniesieniu do warunków zatrudnienia i pracy.

Artykuł 25

Delegowanie obywateli krajów trzecich

1. Z zastrzeżeniem derogacji określonych w ustępie 2, w przypadkach, w których usługodawca oddelegowuje pracownika będącego obywatelem kraju trzeciego na terytorium innego Państwa Członkowskiego, aby tam świadczyć usługę, Państwo Członkowskie będące miejscem oddelegowania nie może zobowiązać usługodawcy lub pracownika przezeń oddelegowanego do posiadania pozwolenia na wjazd, wyjazd, zamieszkanie lub pracę, lub spełnienie innych równorzędnych warunków.
2. Ustęp 1 pozostaje bez uszczerbku dla możliwości wymagania przez Państwa Członkowskie wizy krótkoterminowej dla obywateli kraju trzeciego, którzy nie korzystają z systemu wzajemnego uznawania mającego zastosowanie na mocy art. 21 Konwencji wdrażającej Układ z Schengen.
3. W okolicznościach przewidzianych w ustępie 1, Państwo Członkowskie pochodzenia dopilnuje, aby usługodawca delegował wyłącznie pracownika zamieszkującego na

jego terytorium zgodnie z własnymi przepisami krajowymi i który jest zatrudniony na jego terytorium zgodnie z prawem.

Państwo członkowskie pochodzenia nie będzie uważać oddelegowania w celu świadczenia usługi w innym Państwie Członkowskim za przerwanie okresu zamieszkania lub pracy przez oddelegowanego pracownika i nie odmówi ponownego wpuszczenia oddelegowanego pracownika na jego terytorium na podstawie własnych przepisów krajowych.

Państwo Członkowskie pochodzenia dostarczy Państwu Członkowskiemu oddelegowania, na jego wniosek i w jak najkrótszym możliwym terminie, informacje i gwarancje dotyczące zgodności z postanowieniami pierwszego akapitu, a także zastosuje odpowiednie kary, jeśli postanowień tych nie przestrzegano.

Rozdział IV

Jakość usług

Artykuł 26

Informacje dotyczące usługodawców i ich usług

1. Państwa Członkowskie dopilnują, aby usługodawcy udostępniłi usługobiorcy następujące informacje:
  - a) nazwę usługodawcy, adres, pod którym mieści się jego siedziba i dane, które pozwolą na szybkie skontaktowanie się z nim i skomunikowanie bezpośrednie oraz, zależnie od okoliczności, drogą elektroniczną;
  - b) w przypadkach, w których usługodawca jest zarejestrowany w rejestrze handlowym lub innym podobnym rejestrze publicznym, nazwa rejestru oraz numer rejestracyjny usługodawcy albo równoważny sposób identyfikacji w tym rejestrze;
  - c) w sytuacji, gdy działalność podlega systemowi zezwoleń, dane dotyczące odpowiedniej władzy właściwej lub pojedynczego punktu kontaktowego;
  - d) w przypadku gdy usługodawca prowadzi działalność podlegającą obowiązkowi zapłaty podatku od towarów i usług (VAT), numer identyfikacji podatkowej wymieniony w art. 22 ust. 1 Dyrektywy 77/388/EWG;
  - e) w odniesieniu do zawodów regulowanych wszelkie organizacje zawodowe lub podobne instytucje, w których zarejestrowany jest usługodawca, tytuł zawodowy oraz Państwo Członkowskie, w którym został on przyznany;
  - f) ogólne warunki i klauzule, jeśli takie istnieją, stosowane przez usługodawcę;
  - g) warunki umowne określające prawo właściwe mające zastosowanie do umowy i/lub sądy właściwe.
2. Państwa Członkowskie dopilnują, aby informacje wymienione w ustępie 1, według uznania usługodawcy:
  - a) zostały dostarczone przez usługodawcę z jego własnej inicjatywy;
  - b) były łatwo dostępne dla usługobiorcy w miejscu świadczenia usługi lub w miejscu zawarcia umowy;

- c) były łatwo dostępne dla usługobiorcy drogą elektroniczną przy użyciu adresu dostarczonego przez usługodawcę;
  - d) pojawiły się we wszelkich dokumentach informacyjnych dostarczonych przez usługodawcę usługobiorcy, opisujących szczegółowo świadczoną usługę.
3. Państwa Członkowskie dopilnują, aby na wniosek usługobiorcy usługodawcy dostarczyli następujące informacje dodatkowe:
- a) główne cechy charakterystyczne usługi;
  - b) cenę usługi lub – jeśli nie może zostać podana dokładna cena – metodę kalkulacji ceny, tak aby usługobiorca mógł ją sprawdzić, lub wystarczająco szczegółowy szacunek;
  - c) status i formę prawną usługodawcy;
  - d) w odniesieniu do zawodów regulowanych, odniesienie do przepisów zawodowych mających zastosowanie w Państwie Członkowskim pochodzenia, a także informację, jak uzyskać dostęp do tych przepisów.
4. Państwa Członkowskie dopilnują, aby informacje, które usługodawca musi dostarczyć zgodnie z niniejszym rozdziałem były dostępne lub przekazywane w przejrzysty i jednoznaczny sposób, a także z odpowiednim wyprzedzeniem przed zawarciem umowy lub – jeśli nie istnieje umowa pisemna – przed świadczeniem usługi.
5. Wymagania dotyczące informacji określone w niniejszym rozdziale uzupełniają wymagania przewidziane już wcześniej w prawie wspólnotowym i nie przeszkadzają Państwom Członkowskim w nakładaniu wymagań w zakresie informacji dodatkowych mających zastosowanie do usługodawców, których siedziby mieszczą się na ich terytorium.
6. Zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 42 ust. 2, Komisja może określić treść informacji wymienionych w ust. 1 i 3 niniejszego artykułu, w zależności od szczególnego charakteru pewnego rodzaju działalności i wyznaczyć praktyczny sposób wdrożenia postanowień ustępu 2.

Artykuł 27

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej zawodowej i gwarancje

1. Państwa Członkowskie dopilnują, aby usługodawcy, których usługi stanowią szczególne ryzyko dla zdrowia lub bezpieczeństwa usługobiorcy, czy też szczególne ryzyko finansowe usługobiorcy, byli objęci odpowiednim ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej zawodowej z uwagi na charakter i zakres ryzyka, lub też jakąkolwiek inną gwarancją lub świadczeniem kompensacyjnym, które są równoważne lub zasadniczo porównywalne w odniesieniu do ich celu.
2. Państwa Członkowskie dopilnują, aby usługodawcy dostarczyli usługobiorcy, na jego wniosek, informacje dotyczące ubezpieczenia lub gwarancji wymienionych w ustępie 1, a w szczególności dane kontaktowe ubezpieczyciela lub gwaranta oraz zakres terytorialny.
3. Gdy usługodawca zakłada działalność gospodarczą na ich terytorium, Państwa Członkowskie nie mogą wymagać ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawodowej lub gwarancji finansowej od usługodawcy, gdy jest on już objęty gwarancją, która jest równoważna lub zasadniczo porównywalna w odniesieniu do celu, w innym Państwie Członkowskim, w którym usługodawca posiada już siedzibę.
- Gdy równoważność jest jedynie częściowa, Państwa Członkowskie mogą wymagać zapewnienia gwarancji uzupełniającej, aby pokryła ona aspekty dotychczas nie uwzględnione. Ustępy 1, 2 i 3 nie wpływają na ustalenia w zakresie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawodowej lub gwarancji przewidzianych w innych instrumentach wspólnotowych.

5. Aby wprowadzić w życie przepisy ustępu 1, Komisja może – zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 42 ust. 2 – sporządzić listę usług, które posiadają cechy charakterystyczne wspomniane w ustępie 1, i ustalić wspólne kryteria dla określenia odpowiedniego charakteru, zgodnie z naturą i zakresem ryzyka, ubezpieczenia lub gwarancji wymienionych w tym ustępie.

Artykuł 28

Gwarancje posprzedażne

1. Państwa Członkowskie dopilnują, aby usługodawcy dostarczyli usługobiorcy, na jego wniosek, informacje dotyczące istnienia gwarancji posprzedażnej lub jej braku, jej treści oraz zasadniczych kryteriów jej stosowania, a w szczególności okresu jej ważności i zasięgu terytorialnego.
2. Państwa Członkowskie dopilnują, aby informacje wymienione w ustępie 1 pojawiły się na wszelkich dokumentach informacyjnych dostarczonych przez usługodawców, które zawierają szczegółowy opis oferowanych usług.
3. Ustępy 1 i 2 nie mają wpływu na regulację gwarancji posprzedażnych zawartą w innych instrumentach wspólnotowych.

Artykuł 29

Komunikaty handlowe przekazywane przez zawody regulowane

1. Państwa Członkowskie usuną wszystkie całościowe zakazy dotyczące komunikatów handlowych przekazywanych przez zawody regulowane.
2. Państwa Członkowskie dopilnują, aby komunikaty handlowe przekazywane przez zawody regulowane przestrzegały – w sposób zgodny ze specyficznym charakterem każdego zawodu – zasad zawodowych zgodnych z prawem wspólnotowym, w szczególności w odniesieniu do niezależności, godności oraz uczciwości zawodowej, a także zachowania tajemnicy zawodowej.

Artykuł 30

Działalność interdyscyplinarna

1. Państwa Członkowskie dopilnują, aby usługodawcy nie byli objęci wymaganiami, które zobowiązują ich do prowadzenia określonej działalności na podstawie wyłączności lub które ograniczają wykonywanie działalności łącznie lub w spółce prowadzącej inną działalność.
Jednakże usługodawcy wymienieni poniżej mogą zostać objęci tego typu wymaganiami:
  - (a) zawody regulowane, jeśli jest to uzasadnione w celu zagwarantowania zgodności z różnymi zasadami etyki zawodowej i postępowania zawodowego, które różnią się w zależności od szczególnego charakteru każdego zawodu;
  - (b) usługodawcy usług w zakresie certyfikacji, akredytacji, kontroli technicznej testowania oraz prób, w takim zakresie, w jakim jest to uzasadnione dla zagwarantowania ich niezależności i bezstronności.
2. W przypadku gdy działalność interdyscyplinarna jest przedmiotem zezwolenia, Państwa Członkowskie zapewnią:

- (a) aby nie występowały konflikty interesów i niezgodności między pewnymi rodzajami działalności;
  - (b) niezależność i bezstronność, jakiej wymagają pewne rodzaje działalności;
  - (c) aby zasady etyki zawodowej i postępowania zawodowego dla różnych rodzajów działalności były kompatybilne ze sobą, w szczególności w odniesieniu do kwestii tajemnicy zawodowej.
3. Państwa Członkowskie dopilnują, aby usługodawcy dostarczyli usługobiorcy, na jego wniosek, informacje dotyczące ich działalności interdyscyplinarnej oraz spółek, a także środków podjętych w celu uniknięcia konfliktów interesów. Informacje te zostaną ujęte w jakimkolwiek dokumencie informacyjnym, w którym usługodawcy podają szczegółowy opis ich usług.
  4. W raporcie wymienionym w art. 41, Państwa Członkowskie określą, którzy usługodawcy podlegają wymaganiom wymienionym w ustępie 1, treść tych wymagań oraz przyczyny, dla których uważają je za uzasadnione.

Artykuł 31

Polityka w zakresie jakości usług

1. Państwa Członkowskie, we współpracy z Komisją, podejmą środki towarzyszące dla zachęcenia usługodawców do podejmowania dobrowolnych działań mających na celu zapewnienie jakości świadczenia usług, a w szczególności poprzez użycie jednej z poniższych metod:
  - a) objęcie działalności certyfikacją lub oceną przez niezależne organy lub
  - b) sporządzenie własnej karty jakości lub uczestniczenie w systemach kart lub etykiet jakości sporządzanych przez organizacje zawodowe na szczeblu wspólnotowym.
2. Państwa Członkowskie dopilnują, aby informacje dotyczące znaczenia niektórych etykiet oraz kryteriów stosowania etykiet oraz innych znaków jakości w odniesieniu do usług były łatwo dostępne dla usługobiorców i usługodawców.
3. Państwa Członkowskie, we współpracy z Komisją, podejmą środki towarzyszące dla zachęcenia organizacji zawodowych, a także izb handlowych i związków rzemiosła w Państwach Członkowskich do podejmowania współpracy na szczeblu wspólnotowym w celu promowania jakości świadczenia usług, w szczególności poprzez ułatwianie oceny kompetencji usługodawcy.
4. Państwa Członkowskie, we współpracy z Komisją, podejmą środki towarzyszące dla promowania rozwoju dostępnych publicznie niezależnych ocen dotyczących jakości oraz wad świadczenia usług, a w szczególności rozwoju porównywalnych prób lub testów na szczeblu wspólnotowym oraz informowanie o ich wynikach.
5. Państwa Członkowskie i Komisja będą promować rozwój dobrowolnych standardów europejskich w celu ułatwienia zgodności między usługami świadczonymi przez usługodawców z różnych Państw Członkowskich, informacjami dla usługobiorcy oraz jakością świadczonych usług.

Artykuł 32

Rozstrzyganie sporów prawnych

1. Państwa Członkowskie podejmą ogólne środki w celu zapewnienia, że usługodawcy dostarczą adres pocztowy, numer faksu lub adres poczty elektronicznej, na który

wszyscy usługobiorcy, w tym zamieszkali w innym Państwie Członkowskim, mogą przysłać reklamacje lub wnioski o informacje dotyczące świadczonych usług.

2. Państwa Członkowskie podejmą ogólne środki w celu zapewnienia, że usługodawcy reagują na reklamacje wspomniane w ustępie 1 w najkrótszym możliwym terminie i dokładają najlepszych starań, aby znaleźć odpowiednie rozwiązania.
3. Państwa Członkowskie podejmą ogólne środki w celu zapewnienia, że usługodawcy są zobowiązani do udowodnienia przestrzegania obowiązku dostarczania informacji określonych w niniejszej Dyrektywie oraz udowodnienia, że informacje te są precyzyjne.
4. W przypadkach, w których wymagana jest gwarancja finansowa do wykonania orzeczenia sądu, Państwa Członkowskie uznają równoważne gwarancje zapewnione przez usługodawcę lub podmiot zarejestrowany w innym Państwie Członkowskim.
5. Państwa Członkowskie podejmą ogólne środki w celu zapewnienia, że usługodawcy podlegający kodeksowi postępowania lub będący członkami stowarzyszenia branżowego lub organizacji zawodowej, które przewidują zastosowanie polubownych metod rozstrzygania sporów, poinformują o tym usługobiorcę i zamieszczą odpowiednią informację w każdym dokumencie, który szczegółowo przedstawia ich usługi, podając, jak dotrzeć do szczegółowych informacji dotyczących cech charakterystycznych oraz warunków zastosowania takiego mechanizmu.

Artykuł 33

Informacje dotyczące dobrej reputacji usługodawcy

1. Państwa Członkowskie, na wniosek władzy właściwej w innym Państwie Członkowskim, dostarczą informacje dotyczące wyroków karnych, kar, środków i decyzji administracyjnych lub dyscyplinarnych w odniesieniu do niewypłacalności przedsiębiorstwa lub bankructwa, w ramach którego doszło do nadużyć, jakie brane są pod uwagę przez władze właściwe w odniesieniu do usługodawcy, które mogą zakwestionować zdolność usługodawcy do prowadzenia działalności lub jego wiarygodność zawodową.
2. Państwo Członkowskie, które dostarcza informacje wspomniane w ustępie 1, określi jednocześnie, czy dana decyzja jest ostateczna lub czy wniesiono od niej apelację, w którym to przypadku dane Państwo Członkowskie powinno przedstawić orientacyjną datę wydania decyzji dotyczącej apelacji.
Ponadto Państwo Członkowskie określi postanowienia krajowe, zgodnie z którymi usługodawca został skazany lub obłożony karą.
3. Wdrożenie przepisu ustępu 1 musi być zgodne z prawami gwarantowanymi osobom skazanym lub obłożonym karą w danych Państwach Członkowskich, w szczególności w odniesieniu do ochrony danych osobowych.

Rozdział V

Nadzór

Artykuł 34

Skuteczność nadzoru

1. Państwa Członkowskie dopilnują, aby uprawnienia w zakresie monitorowania i nadzoru przewidziane w prawie krajowym w odniesieniu do usługodawcy i do danej działalności były również wykonywane, w przypadku gdy usługa jest świadczona na terytorium innego Państwa Członkowskiego.
2. Państwa Członkowskie dopilnują, aby usługodawcy dostarczyli ich władzom właściwym wszelkie informacje niezbędne do monitorowania ich działalności.

Artykuł 35

Pomoc wzajemna

1. Zgodnie z art. 16, Państwa Członkowskie udzielą sobie pomocy wzajemnej i ustanowią wszelkie możliwe środki, aby współpracować ze sobą efektywnie w celu zapewnienia nadzoru nad usługodawcami i usługami, jakie świadczą.
2. Dla celów ustępu 1 Państwa Członkowskie wyznaczą jeden lub więcej punktów kontaktowych, których dane zostaną przekazane innym Państwom Członkowskim oraz Komisji.
3. Państwa Członkowskie dostarczą informacje, o które zwrócą się inne Państwa Członkowskie lub Komisja, drogą elektroniczną i w najkrótszym możliwym terminie.
W razie powzięcia informacji o jakimkolwiek przypadku niezgodnego z prawem postępowania usługodawcy lub szczególnych czynów, które mogą spowodować poważne szkody w Państwie Członkowskim, Państwa Członkowskie poinformują o tym Państwo Członkowskie, z którego pochodzi usługodawca, w najkrótszym możliwym terminie.
W razie powzięcia informacji o jakimkolwiek przypadku niegodnego z prawem postępowania usługodawcy, który może świadczyć usługi w innych Państwach Członkowskich, lub szczególnych czynów, które mogą spowodować poważne szkody dla zdrowia lub bezpieczeństwa osób, Państwa Członkowskie poinformują o tym wszystkie Państwa Członkowskie i Komisję w najkrótszym możliwym terminie.
4. Państwo Członkowskie, z którego pochodzi usługodawca dostarczy informacje dotyczące usługodawcy prowadzącego działalność na jego terytorium, gdy zwróci się o to inne Państwo Członkowskie, a w szczególności potwierdzenie, że usługodawca jest zarejestrowany na jego terytorium i prowadzi swoją działalność w sposób zgodny z prawem;
Państwo Członkowskie pochodzenia podejmie kontrole, inspekcje i dochodzenia wnioskowane przez inne Państwo Członkowskie i poinformuje to ostatnie o ich wynikach i podjętych działaniach.
5. W przypadku trudności ze spełnieniem prośby o informacje, dane Państwo Członkowskie niezwłocznie poinformuje o tym wnioskujące Państwo Członkowskie w celu znalezienia rozwiązania.
6. Państwa Członkowskie dopilnują, aby do rejestrów, w których wpisani są usługodawcy i do których odnosić się mogą władze właściwe na ich terytorium, mogły odnosić się również, na tych samych warunkach, równoważne władze właściwe innych Państw Członkowskich.

Artykuł 36

Pomoc wzajemna w przypadku tymczasowego przemieszczenia się usługodawcy

1. W zakresie art. 16, na mocy którego usługodawca przenosi się do innego Państwa Członkowskiego w celu świadczenia usługi bez posiadania w nim działalności gospodarczej, władze właściwe tego Państwa Członkowskiego będą uczestniczyć w nadzorowaniu usługodawcy zgodnie z ustępem 2.
2. Na wniosek Państwa Członkowskiego pochodzenia właściwe władze określone w ustępie 1 przeprowadzą tam wszelkie kontrole, inspekcje i dochodzenia niezbędne do zapewnienia skutecznego nadzoru przez Państwo Członkowskie pochodzenia. Dzięki temu władze właściwe będą podejmowały działania w zakresie dopuszczonym przez uprawnienia nadane im w ich Państwie Członkowskim.
Z ich własnej inicjatywy owe władze właściwe mogą przeprowadzać kontrole, inspekcje i dochodzenia na miejscu, zakładając że te kontrole, inspekcje i dochodzenia spełniają następujące warunki:
  - a) mają na celu wyłącznie stwierdzenie faktów, a nie spowodowanie wprowadzenia jakichkolwiek innych działań wobec usługodawcy, z zastrzeżeniem możliwości zastosowania derogacji indywidualnych przewidzianych w art. 19;
  - b) nie są dyskryminujące i nie są motywowane faktem, że usługodawca ma siedzibę w innym Państwie Członkowskim;
  - c) są obiektywnie uzasadnione nadrzędnym interesem publicznym i są proporcjonalne do realizowanego celu.

Artykuł 37

Pomoc wzajemna w przypadku derogacji indywidualnych od zasady państwa pochodzenia

1. W przypadkach, w których Państwo Członkowskie zamierza podjąć działanie zgodne z art. 19, procedura określona w ustępach 2 do 6 tego artykułu będzie miała zastosowanie bez uszczerbku dla postępowania sądowego.
2. Państwo Członkowskie wspomniane w ustępie 1 zwróci się z wnioskiem do Państwa Członkowskiego pochodzenia o podjęcie działań w odniesieniu do usługodawcy, dostarczając wszelkie istotne informacje dotyczące danej usługi oraz okoliczności sprawy.
Państwo Członkowskie pochodzenia skontroluje w najkrótszym możliwym terminie, czy usługodawca działa zgodnie z prawem i zweryfikuje fakty leżące u podstaw wniosku. Poinformuje Państwo Członkowskie składające wniosek, w najkrótszym możliwym terminie, o podjętych lub przewidywanych środkach lub – zależnie od okoliczności – o przyczynach niepodjęcia jakichkolwiek środków.
3. Po informacji przekazanej przez Państwo Członkowskie pochodzenia zgodnie z postanowieniami ustępu 2, drugi akapit, Państwo Członkowskie składające wniosek powiadomi Komisję i Państwo Członkowskie pochodzenia o jego zamiarze podjęcia środków, podając:
  - a) powody, dla których uważa, że środki podjęte lub przewidywane przez Państwo Członkowskie pochodzenia są niewystarczające;
  - b) powody, dla których uważa, że środki, jakie zamierza podjąć spełniają warunki określone w art. 19.
4. Środki nie mogą być podjęte w ciągu 15 dni po dacie zawiadomienia przewidzianego w ustępie 3.
5. Bez uszczerbku dla możliwości podjęcia przez Państwo Członkowskie składające wniosek danych działań po wygaśnięciu okresu wskazanego w ustępie 4, Komisja

zbada zgodność zgłoszonych środków z prawem wspólnotowym w najkrótszym możliwym okresie.

W przypadkach, w których Komisja stwierdzi, że środek jest niezgodny z prawem wspólnotowym, Komisja podejmie decyzję, zwracając się do zainteresowanego Państwa Członkowskiego o powstrzymanie się przed podejmowaniem jakichkolwiek proponowanych środków lub o natychmiastowe zakończenie owych działań.

6. W nagłym przypadku Państwo Członkowskie, które zamierza podjąć działanie może wprowadzić derogację od ustępów 3 i 4. W takich przypadkach działania zostaną zgłoszone do Komisji oraz do Państwa Członkowskiego pochodzenia w najkrótszym możliwym terminie, podając przyczyny, dla których Państwo Członkowskie uważa, że istnieje pilna potrzeba takich działań.

Artykuł 38

Działania wdrożeniowe

Zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 42 ust. 2, Komisja może przyjąć działania wdrożeniowe niezbędne do wdrożenia niniejszego rozdziału, który określa okres przewidziany w art. 35 i 37 oraz ustalenia praktyczne wymiany informacji drogą elektroniczną między pojedynczymi punktami kontaktu, a w szczególności postanowienia dotyczące współpracy systemów informacyjnych.

Rozdział VI

Program konwergencji

Artykuł 39

Kodeksy postępowania na szczeblu wspólnotowym

1. Państwa Członkowskie, we współpracy z Komisją, podejmą działania towarzyszące w celu promowania sporządzania kodeksów postępowania na szczeblu wspólnotowym, zgodnie z prawem wspólnotowym, w szczególności w następujących obszarach:
  - a) treść i szczegółowe reguły dla komunikatów handlowych dotyczących zawodów regulowanych, w zależności od charakterystyki każdego zawodu;
  - b) zasady etyki zawodowej i postępowania zawodów regulowanych, które mają na celu przede wszystkim zapewnienie, zgodnie ze szczególnym charakterem każdego zawodu, niezależności, bezstronności oraz dochowania tajemnicy zawodowej;
  - c) warunki, którym podlega działalność agentów nieruchomości.
2. Państwa Członkowskie dopilnują, aby kodeksy postępowania wspomniane w ustępie 1 były dostępne na odległość, drogą elektroniczną i przesyłane do Komisji.
3. Państwa Członkowskie dopilnują, aby usługodawcy wskazywali, na wniosek usługobiorcy lub w jakimkolwiek dokumencie informacyjnym przedstawiającym szczegółowo ich usługi, wszelkie kodeksy postępowania, którym podlegają oraz adres, pod którym można uzyskać wgląd w te kodeksy drogą elektroniczną, z podaniem dostępnych wersji językowych.

4. Państwa Członkowskie podejmą działania towarzyszące w celu zachęcenia organizacji i stowarzyszeń zawodowych do wdrażania na szczeblu krajowym kodeksów postępowania przyjętych na szczeblu wspólnotowym.

Artykuł 40

Harmonizacja dodatkowa

1. Komisja oceni, najpóźniej do [rok po przyjęciu tej Dyrektywy], możliwość przedstawienia propozycji instrumentów harmonizacyjnych dotyczących następujących kwestii:
  - a) szczegółowych reguł dla świadczenia usług przewozu gotówki;
  - b) działalności hazardowej obejmującej zakłady o stawki o wartości pieniężnej w grach hazardowych, w tym loterie i zakłady, w świetle raportu Komisji oraz szerokiej konsultacji zainteresowanych stron;
  - c) dostępu do działalności w zakresie sądowej windykacji należności.
2. W celu zagwarantowania należytego funkcjonowania Wewnętrznego Rynku Usług, Komisja oceni potrzebę podjęcia dodatkowych inicjatyw lub zaproponowania instrumentów prawnych, zwłaszcza w odniesieniu do:
  - a) kwestii, które będąc przedmiotem derogacji indywidualnych, wykazały potrzebę harmonizacji na szczeblu wspólnotowym;
  - b) kwestii objętych art. 39, dla których nie było możliwe sfinalizowanie kodeksów postępowania przed datą transpozycji lub dla których kodeksy takie są niewystarczające, aby zapewnić należyte funkcjonowanie Rynku Wewnętrznego;
  - c) kwestii ustalonych przez zastosowanie procedury oceny wzajemnej określonej w art. 41;
  - d) ochrony konsumenta oraz umów transgranicznych.

Artykuł 41

Ocena wzajemna

1. Najpóźniej do [data transpozycji], Państwa Członkowskie przedłożą do Komisji raport zawierający informacje określone w następujących postanowieniach:
  - a) art. 9 ust. 2 w sprawie systemów zezwoleń;
  - b) art. 15 ust. 4 w sprawie wymagań, jakie mają być poddane ocenie;
  - c) art. 30 ust. 4 w sprawie działalności interdyscyplinarnej.
2. Komisja przekaże te raporty określone w ustępie 1 do Państw Członkowskich, które przedłożą swoje obserwacje dotyczące każdego z raportów w ciągu sześciu miesięcy. W tym samym okresie Komisja zwróci się do zainteresowanych stron z wnioskiem o konsultacje w sprawie tych raportów.
3. Komisja przedłoży raporty oraz obserwacje Państw Członkowskich do Komitetu wskazanego w art. 42 ust. 1, który może przedstawić swoje obserwacje.
4. W świetle obserwacji przewidzianych w ustępach 2 i 3, Komisja – najpóźniej do 31 grudnia 2008 roku – przedstawi raport podsumowujący Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, któremu w stosownych przypadkach towarzyszyć będą inicjatywy komplementarne.

Artykuł 42

Komitet

1. Komisję wspiera Komitet składający się z przedstawicieli Państw Członkowskich pod przewodnictwem przedstawiciela Komisji.
2. W przypadkach odniesień do niniejszego ustępu, zastosowanie będą miały art. 3 i 7 Decyzji 1999/468/WE, zgodnie z postanowieniami art. 8 tej Decyzji.
3. Komitet przyjmie przepisy proceduralne.

Artykuł 43

Raport

Po raporcie podsumowującym przewidzianym w art. 41 ust. 4, co trzy lata Komisja będzie przedstawiać Parlamentowi Europejskiemu i Radzie raport w sprawie stosowania niniejszej Dyrektywy, któremu w stosownych przypadkach towarzyszyć będą propozycje jej nowelizacji.

Artykuł 44

Nowelizacja Dyrektywy 1998/27/WE

W aneksie do Dyrektywy 1988/27/WE dodany zostanie następujący punkt:

„13. Dyrektywa.../WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia ... w sprawie usług na Rynku Wewnętrznym (OJ L [...], [...], str. [...])”.

Rozdział VII

Postanowienia końcowe

Artykuł 45

1. Państwa Członkowskie wprowadzą w życie ustawy, rozporządzenia i przepisy administracyjne niezbędne do uzyskania zgodności z niniejszą Dyrektywą najpóźniej w ciągu [2 lat po jej wejściu w życie]. Przedstawią Komisji treść tych postanowień i tabelę zgodności tych postanowień z niniejszą Dyrektywą.
Gdy Państwa Członkowskie przyjmą te postanowienia, będą one zawierały odniesienie do niniejszej Dyrektywy lub będzie im towarzyszyło takie odniesienie w momencie ich oficjalnej publikacji. Państwa Członkowskie określą, w jaki sposób należy zamieścić takie odniesienie.
2. Państwa Członkowskie poinformują Komisję o treści głównych postanowień prawa krajowego, jakie przyjmą w dziedzinie objętej niniejszą Dyrektywą.

Artykuł 46

Niniejsza Dyrektywa wejdzie w życie w następnym dniu po jej publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 47

Niniejsza Dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli,

*W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący*

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

USTAWODAWCZE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

Obszar(y) polityki: Rynek Wewnętrzny

Działani(e/a): Rynek Wewnętrzny towarów i usług

TYTUŁ DZIAŁANIA: PROPOZYCJA DYREKTYWY PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY DOTYCZĄCA USŁUG NA RYNKU WEWNĘTRZNYM

1. WIERSZE + NAGŁÓWKI BUDŻETU

12 02 01 Wdrożenie i rozwój Rynku Wewnętrznego

12 01 04 01 Wdrożenie i rozwój Rynku Wewnętrznego – Wydatki na zarządzanie administracyjne

2. LICZBY OGÓLNE

2.1. Całkowity podział na działanie (wydatki operacyjne): 0,700 miliona € zaangażowanych środków, objętych już przez istniejącą alokację na podstawie obszaru polityki Rynku Wewnętrznego w programowaniu finansowym.

2.2. Okres stosowania:

2004 - 2010

2.3. Ogólny wieloletni szacunek wydatków:

(a) Harmonogram zaangażowania środków / wypłat (interwencji finansowej) *(patrz punkt 6.1.1)*

miliony € *(do trzeciego miejsca po przecinku)*

	2004	2005	2006	2007	2008	2009 i kolejne lata	Razem
Zobowiązania	0,200	0,400					
Płatności	0,100	0,500					

(b) Wsparcie techniczne i administracyjne oraz dodatkowe wydatki *(patrz punkt 6.1.2)*

Zobowiązania				0,100			
Płatności				0,100			

Podsuma a+b							
Zobowiązania	0,200	0,400		0,100			
Płatności	0,100	0,500		0,100			

(c) Ogólny wpływ finansowy zasobów ludzkich i innych wydatków administracyjnych *(patrz punkty 7.2 i 7.3)*

Zobowiązania/ płatności	0,869	0,869	0,869	0,869			

Podsuma a+b+c							
Zobowiązania	1,096	1,269	0,869	0,969			
Płatności	0,969	1,369	0,869	0,969			

2.4. Zgodność z programem finansowym i perspektywą finansową

Propozycja jest zgodna z istniejącym programowaniem finansowym.

2.5. Finansowy wpływ na przychody:

Propozycja nie ma implikacji finansowych (obejmuje aspekty techniczne dotyczące wdrożenia środka).

3. CHARAKTERYSTYKA BUDŻETU

12 02 01 Wdrożenie i rozwój Rynku Wewnętrznego

Rodzaj wydatku		Nowe	Wkład EFTA	Wkłady krajów – wnioskodawców	Nagłówek w perspektywie finansowej
Bez porówn.	Zróznic.	NIE	TAK	NIE	Nr 3

12 01 04 01 Wdrożenie i rozwój Rynku Wewnętrznego – Wydatki na zarządzanie administracyjne

Rodzaj wydatku		Nowe	Wkład EFTA	Wkłady krajów – wnioskodawców	Nagłówek w perspektywie finansowej
Bez porówn.	Bez zróznic.	NIE	TAK	NIE	Nr 3

4. PODSTAWA PRAWNA

art. 47 ust. 2 i art. 55 oraz art. 71 i art. 80 ust. 2 Traktatu WE

5. OPIS I PODSTAWY

5.1. Potrzeba interwencji wspólnotowej

5.1.1. Realizowane cele

Usługi są obecne wszędzie w nowoczesnej gospodarce. W UE usługi z wyłączeniem administracji publicznej stanowią 53,6% PKB oraz 67,2% zatrudnienia, i oferują dobre perspektywy dalszego rozwoju i większej liczby miejsc pracy. Jednakże swoboda świadczenia usług transgranicznych oraz swoboda działalności gospodarczej na terytorium innego kraju są ograniczane przez znaczną liczbę barier. Realizacja potencjału usług na Rynku Wewnętrznym oraz zapewnienie, że dostarczają one lepszą jakość i większą wartość obywatelom i przedsiębiorstwom europejskim, jest głównym celem programu reform gospodarczych UE.

Raport Komisji w sprawie stanu Wewnętrznego Rynku Usług (COM (2002) 441 wersja ostateczna), obejmował wykaz barier, które ograniczają rozwój usług transgranicznych.

Bariery te wpływają na wiele różnych rodzajów działalności usługowej, takiej jak dystrybucja, biura pośrednictwa pracy, certyfikacja, laboratoria, budownictwo, agencje nieruchomości, rzemiosło, turystyka, i szczególnie mocno uderzają w małe i średnie przedsiębiorstwa, które dominują w sektorze usług (89% MSP jest zaangażowane w świadczenie usług).

Raport oraz ocena wpływu towarzysząca Dyrektywie w sprawie usług na Rynku Wewnętrznym badają wpływ tych barier na gospodarkę UE oraz pokazują potencjalne zyski, jakie można osiągnąć poprzez usunięcie tych barier, dzielących Rynek Wewnętrzny w zakresie usług.

5.1.2. Środki podjęte w związku z oceną ex ante

(a) Ocena *ex ante* opracowanej przez Komisję Strategii Rynku Wewnętrznego w zakresie Usług została przeprowadzona wewnętrznie w sierpniu 2002 roku. Strategia Rynku Wewnętrznego w zakresie Usług składa się z dwóch etapów. Pierwszy etap został zakończony wyżej wymienionym raportem dotyczącym stanu Rynku Wewnętrznego Usług. Drugi etap obejmuje przyjęcie propozycji Dyrektywy dotyczącej usług na Rynku Wewnętrznym, a także środków pozaustawodawczych.

(b) Ocena *ex ante* wyjaśniła kontekst Strategii Usług, jej przesłanki oraz podejście i podsumowała prace przeprowadzone w pierwszym etapie Strategii Usług, który skoncentrował się w szczególności na szerokiej gamie źródeł istnienia barier. Obejmował również wstępny zarys systemów i wskaźników służących monitorowaniu skuteczności drugiego etapu Strategii Usług.

Stwierdzono, że Strategia Usług była jak dotąd dobrze prowadzona i dostarczyła niezbędnych informacji do wdrożenia drugiego etapu Strategii Usług. Potwierdziła potrzebę działań wspólnotowych w tej dziedzinie i pokazała wartość dodaną i efektywność kosztową interwencji wspólnotowej.

5.2. Przewidywane działania oraz postanowienia w zakresie interwencji budżetowej

Dyrektywa zajmie się barierami Rynku Wewnętrznego, stosując połączenie trzech wzajemnie powiązanych elementów: zasady państwa pochodzenia, harmonizacji oraz współpracy administracyjnej.

- Aby ułatwić zakładanie działalności gospodarczej poza granicami kraju, należy uprościć procedury administracyjne, usunąć restrykcje wynikające ze zbyt złożonych, nieprzejrzystych i dyskryminujących procedur wydawania zezwoleń oraz potrzeby eliminacji pewnej liczby innych wymagań, które obecnie przeszkadzają usługodawcy w realizowaniu strategii zakładania przedsiębiorstwa poza granicami kraju.
- Bariery wpływające na swobodę świadczenia usług wymagają głównie, aby Państwa Członkowskie powstrzymały się od stosowania własnych przepisów do usług napływających z innych Państw Członkowskich oraz od nadzorowania i kontrolowania ich. Zamiast tego, powinny polegać na kontroli realizowanej przez władze w kraju, z którego pochodzi usługodawca. Jednak ustanowione zostaną tymczasowe derogacje od zasady państwa pochodzenia – na przykład dla bezpiecznego przewozu gotówki oraz windykacji należności. Kwestie te wymagają dalszej analizy i będą podlegać badaniom zewnętrznym.
- Zastosowanie zasady państwa pochodzenia będzie wymagało skutecznego systemu współpracy administracyjnej między Państwami Członkowskimi, ustanawiającego ich odpowiednie obowiązki w kontekście transgranicznego świadczenia usług. Może

pojawić się potrzeba skoordynowanego rozwiązania w celu ułatwienia wymiany informacji drogą elektroniczną.

Dyrektywa zagwarantuje progresywne podejście do wdrożenia. Niezwłocznie zajmie się dużą liczbą barier, ustanawiając jednocześnie ramy rozwiązywania problemu pozostałych barier w określonym terminie, na podstawie wzajemnej oceny między Państwami Członkowskimi oraz dalszych konsultacji z podmiotami zainteresowanymi. W ten sposób alokacja zasobów zostanie rozszerzona i obejmie pewien okres.

a. Metody wdrażania

- 7.. Negocjowanie Dyrektywy w Radzie oraz w Parlamencie Europejskim zostanie poprowadzone przez personel DG MARKT w ramach istniejących zasobów. Transpozycja Dyrektywy będzie wymagać monitorowania i wsparcia na rzecz Państw Członkowskich. Ten element zostanie również zrealizowany przez personel DG MARKT. Co więcej, tp.. 41 Dyrektywy stanowi, że w pewnych konkretnych kwestiach Komisja będzie wspierana przez komitet złożony z przedstawicieli Państw Członkowskich.

6. 6. WPLYW FINANSOWY.

6.1 Całkowity wpływ finansowy na wydatki operacyjne – (w całym okresie programowania.

6.1.1. Interwencja finansowa

Zaangażowanie (w milionach € do trzeciego miejsca po przecinku)

Podział	2004	2005	2006	2007	2008	2009 i kolejne lata	Razem
Działanie 1		0,400					
Działanie 2	0,200						
itp.							

6.1.2. Pomoc techniczna i administracyjna, wydatki na wsparcie i na informatykę (podział zaangażowania)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009 i kolejne lata	Razem
1) Pomoc techniczna i administracyjna							
a) biura pomocy technicznej							

b) inna pomoc techniczna i administracyjna: - wewnętrzna: - zewnętrzna: z czego budowa i utrzymanie komputerowych systemów zarządzania				0,100			
Podsuma 1							
2) Wydatki na wsparcie a) badania b) spotkania ekspertów c) informacje i publikacje							
Podsuma 2							

a. Kalkulacja kosztów wg środków przewidzianych w wydatkach operacyjnych (w całym okresie programowania)

Zaangażowanie (w milionach € do trzeciego miejsca po przecinku)

Podział	Typ wyników (projekty, kartoteki)	Liczba wyników (suma dla lat 2004-2010)	Średni koszt jednostkowy	Koszt całkowity (suma dla lat 2004-2010)
<i>Działanie 1</i>				
- Krok 1 (analiza bezpiecznego przewozu gotówki z punktu widzenia propozycji uzupełniającej harmonizacji)	Badanie	1	0,200	0,200
- Krok 2 (analiza windykacji należności z punktu widzenia propozycji uzupełniającej harmonizacji)	Badanie	1	0,200	0,200
<i>Działanie 2</i>				
- Krok 1 (opracowanie i monitorowanie wskaźników ekonomicznych – patrz 8.1 Postanowienia uzupełniające)	Badanie	1	0,200	0,200
KOSZT CAŁKOWITY			0,600	0,600

7. WPLYW NA KOSZTY OSOBOWE I WYDATKI ADMINISTRACYJNE

7.2. Wymagania w zakresie zasobów ludzkich i administracyjnych zostaną pokryte z budżetu przydzielonego zarządzającej DG w ramach rocznej procedury alokacji.

7.1. Wpływ na zasoby ludzkie

Rodzaj stanowiska		Personel, który zostanie przypisany do zarządzania działaniem przy użyciu istniejących zasobów		Razem	Opis zadań wynikających z działania
		Liczba stałych etatów	Liczba etatów tymczasowych		
Urzędnicy lub personel tymczasowy	A	6		6	<i>Ponieważ Dyrektywa obejmuje szeroką gamę działalności usługowej, potrzebna jest wiedza specjalistyczna dotycząca wielu sektorów (dystrybucji, zawodów regulowanych, budowlanego, certyfikacji, rzemieślnictwa itp.), a także konkretnych zagadnień, takich jak zwrot kosztów opieki zdrowotnej lub uproszczenie procedur administracyjnych.</i>
	B	1	0,5	1,5	
	C				
Inne zasoby ludzkie		1 END		1	

7.2. Ogólny wpływ finansowy zasobów ludzkich

W milionach € do trzech miejsc po przecinku

Rodzaj zasobów ludzkich	Kwota (€)	Metoda kalkulacji*
Urzędnicy	0,756	7*0,108
Personel tymczasowy	0,054	0,5*0,108
Inne zasoby ludzkie (określić linię budżetową)	0,043	1*0,043
Razem	0,853	

Kwoty to całkowite wydatki za dwanaście miesięcy.

7.3. Inne wydatki administracyjne wynikające z działania

W milionach € do trzech miejsc po przecinku

Linia budżetowa (numer i nagłówek)	Kwota €	Metoda kalkulacji
Ogólna alokacja (Tytuł A7)		
12 01 02 11 01 – Misje		
12 01 02 11 02 – Spotkania, konferencje		
12 01 02 11 03 – Komitety (komitety konsultacyjne)	0,016	24 ekspertów * 650
12 01 02 11 04 – Badania i konsultacje		
Inne wydatki (określić)		
Systemy informacyjne		
Inne wydatki administracyjne (określić)		
Razem	0,016	

Kwoty to całkowite wydatki za dwanaście miesięcy.

W milionach € do trzech miejsc po przecinku

I.	Suma roczna (7.2 + 7.3)	0,869
II.	Czas trwania działania	4 lata
III.	Całkowity koszt działania (I x II)	3,476 *

* koszty zasobów ludzkich mogłyby zostać przedłużone poza okres 4 lat w zależności od wyników negocjacji oraz wprowadzonego w ich wyniku programu prac

8. DALSZY USTALENIA I OCENA

8.1. Dalsze ustalenia

Niniejsza Dyrektywa byłaby wdrożona przez Państwa Członkowskie dwa lata po jej przyjęciu (które jest przewidywane na koniec roku 2005), tzn. do końca roku 2007. Ponadto, dodatkowy rok (do końca 2008 roku) przewidziano na przejście do niezbędnego systemu współpracy administracyjnej (uruchomienie procedur elektronicznych, wdrożenie pojedynczych punktów kontaktu itp.). Ten dodatkowy czas na wdrożenie uwzględnia wymagane początkowe inwestycje administracyjne.

Służby Komisji, wspierane przez komitet składający się z przedstawicieli Państw Członkowskich, będą czynnie monitorowały i wspierały 25 Państw Członkowskich w transpozycji Dyrektywy. Duży zakres oraz szeroka gama zagadnień poruszonych w Dyrektywie wymaga partnerstwa między Komisją a Państwami Członkowskimi, tak aby zapewnić płynną i jednolitą transpozycję i funkcjonowanie Dyrektywy w całej Unii.

Służby Komisji monitorowałyby również oczekiwany wpływ Dyrektywy. Bardziej szczegółowo, z pomocą zewnętrznych konsultantów ekonomicznych (kontrakt został już zawarty, jednakże będzie wymagał finansowania w 2004 roku), śledzone będą wskaźniki ekonomiczne (np. koszty zgodności ponoszone przez firmy usługowe, handel transgraniczny/zagraniczne inwestycje bezpośrednie w zakresie usług we Wspólnocie, zaangażowanie małych i średnich przedsiębiorstw w wymianę transgraniczną/zagraniczne inwestycje bezpośrednie, zróżnicowanie cenowe).

8.2. Ustalenia i harmonogram planowanej oceny

Ponieważ rzeczywisty wpływ ekonomiczny i społeczny nie będzie mierzalny do momentu osiągnięcia pełnego funkcjonowania Dyrektywy, proponuje się, aby pierwsza ocena ex post została uwzględniona w raporcie, który zostanie przedstawiony przez Komisję w 2008 roku i aby kolejne oceny zostały ujęte w raportach prezentowanych co trzy lata po pierwszym raporcie.

9. ŚRODKI PRZECIWDZIAŁANIA OSZUSTWOM

Do zawarcia wspomnianych kontraktów na badania zostaną zastosowane procedury przetargu otwartego i prowadzona będzie ścisły nadzór zawartych kontraktów.